

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA
I SOCIETATS DEPENDENTS**

**Informe d'auditoria a
31 de desembre 2018**

Protocol número: A-7.045

An independent member of

BKR
INTERNATIONAL

ÍNDEX

	Pàgina
Informe d'auditoria	2
Comptes anuals Consolidats	7
Informe de gestió Consolidat.....	7
Estat d'Informació no Financera Consolidat.....	7

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

A l'accionista únic de
Barcelona de Serveis Municipals, S.A.

Opinió

Hem auditat els comptes anuals consolidats de **Barcelona de Serveis Municipals S.A** i les seves societats dependents, (el Grup) que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2018, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2018, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la nota 2 de la memòria) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni hi han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Aspectes més rellevants de l'auditoria

Els aspectes més rellevants de l'auditoria són aquells que, segons el nostre judici professional, han estat considerats com els riscos d'incorrecció material més significatius en la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual. Aquests riscos han estat tractats en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquests, i no expressem una opinió per separat sobre aquests riscos.

Aspecte rellevant

Procediments aplicats

Xifra de negocis (Nota 19.a)

La xifra de negocis del Grup inclou les diferents formes de finançament de les activitats municipals que li han estat encomanades a les societats incloses en el perímetre de consolidació. La forma de finançament depèn de la naturalesa de les activitats, de la naturalesa de l'encàrrec realitzat i comporta l'existència d'uns procediments de gestió i control específics, amb uns volums operacions significatius en algunes de les activitats, el que motiva que el conjunt dels ingressos hagin estat considerats com un aspecte rellevant en els procediments d'auditoria.

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la comprensió i avaluació del model de gestió i dels sistemes de control intern de les principals activitats desenvolupades per les societats del grup, la realització de verificacions globals dels ingressos de les diferents activitats, així com la realització de proves de detall sobre les operacions més significatives i aquelles destinades a verificar la correcta imputació temporal dels ingressos, que inclouen la revisió dels registres comptables posteriors al tancament de l'exercici auditat. Així mateix, hem sol·licitat confirmacions externes, realitzant les corresponents conciliacions respecte a l'import de les operacions registrades, incloent les operacions realitzades amb l'Ajuntament de Barcelona,

Participacions societats posades en equivalència i altres participacions no corrents

Al tancament de l'exercici 2018, l'actiu no corrent del balanç consolidat inclou les participacions en societats posades en equivalència per import de 115.888 milers d'euros, (nota 10.2. de la memòria) i inversions minoritàries en altres societats, classificades com mantingudes per a la venda per import de 35.827 milers d'euros. (notes 10.3 i 10.4 de la memòria).

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió i verificació del procés de consolidació, realitzat d'acord amb les normes per a la formulació de comptes consolidats, i en concret sobre els criteris emprats per la classificació de les inversions com a societats associades i la validació de l'aplicació del mètode de posada en equivalència.

Les participacions de les societats posades en equivalència són valorades en base al valor de la participació en el patrimoni net, i en el cas de les inversions minoritàries, registrades com actius financers disponibles per a la venda, les pèrdues de valor són considerades, com a criteri de prudència, com a resultats de l'exercici en que es produeixi la correcció de valor, mantenint registrat com ajustos de valor en el Patrimoni Net Consolidat, exclusivament els efectes sobre la participació en "Serveis Funeraris de Barcelona S.A." en base a l'opció de venda existent.

Per altra banda, hem obtingut i revistat el contingut dels comptes anuals i els informes d'auditoria de l'exercici 2018 de la societat posada en equivalència "Barcelona d'Aparcaments Municipals SA," i de les participacions més significatives registrades com a participacions no corrents, i s'ha avaluat la possible existència de fets que poguessin modificar el valor de les participacions registrat

Altra informació: Informe de gestió consolidat i estat d'informació no financera consolidat

L'altra informació comprèn exclusivament l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2018, la formulació dels quals és responsabilitat dels administradors de la Societat dominant i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats.

La nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats no cobreix l'informe de gestió consolidat. La nostra responsabilitat sobre la informació continguda en l'informe de gestió consolidat es troba definida en la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, que estableix dos nivells diferenciats sobre la mateixa:

- a) Un nivell específic que resulta d'aplicació a la informació no financera, que consisteix en comprovar únicament que l'esmentada informació s'ha facilitat en l'informe de gestió consolidat, o, si s'escau, que s'ha incorporat a aquest la referència corresponent a l'informe separat sobre la informació no financera consolidada en la forma prevista en la normativa, i en cas contrari, a informar sobre això.

- b) Un nivell general aplicable a la resta de la informació inclosa a l'informe de gestió consolidat, que consisteix a avaluar i informar sobre la concordança de l'esmentada informació amb els comptes anuals consolidats, a partir del coneixement del Grup obtingut en la realització de l'auditoria dels comptes anuals consolidats esmentats i sense incloure informació diferent de l'obtinguda com a evidència durant la mateixa, així com a avaluar i informar de si el contingut i presentació d'aquesta part de l'informe de gestió consolidat són conformes a la normativa que resulta d'aplicació. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeixen incorreccions materials, estem obligats a informar-ne.

Sobre la base del treball realitzat, segons el descrit anteriorment, hem comprovat que la informació esmentada en l'apartat a) anterior, s'incorpora de forma separat en l'estat d'informació no financera consolidat, fent referència d'aquest en l'informe de gestió consolidat, i respecte de la informació a que es refereix la lletra b) anterior que concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018 i el seu contingut i presentació són conformes a la normativa que resulta d'aplicació.

Responsabilitat dels administradors de la Societat dominant en relació amb els comptes anuals consolidats

Els administradors de la societat dominant són responsables de formular els comptes anuals consolidats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Grup, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup a Espanya, i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació de comptes anuals consolidats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels comptes anuals consolidats, els administradors de la societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els administradors de la societat dominant tenen la intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat, però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria vigent a Espanya sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions poden tenir lloc per frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixen en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals consolidats.

Com a part d'una auditoria, de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes a Espanya, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals consolidats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per a proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem si les polítiques comptables que s'apliquen són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la societat dominant.
- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels administradors de la societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals consolidats representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconsegueixen expressar la imatge fidedigna.

- Obtenim evidència suficient i adequada en relació a la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins del grup per expressar una opinió sobre el comptes anuals consolidats. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

Ens comuniquem amb els administradors de la societat dominant en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

Entre les qüestions que han estat objecte de comunicació als administradors de la societat dominant, determinem les que han estat de la major significativitat en l'auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual i que són, en conseqüència, els riscos considerats més significatius.

Descriuim aquests riscos en el nostre informe d'auditoria llevat que les disposicions legals o reglamentàries prohibeixin revelar públicament la qüestió.

Barcelona, 4 d'abril de 2019

Faura-Casas, Auditors Consultors, S.L.

Nº ROAC S0206

Enric Ripoll Ros

Nº ROAC 17892

**Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya**

**FAURA-CASAS,
Auditors
Consultors, S.L.**

2019 Núm. 20/19/06118

96,00 EUR

IMPORT COL-LEGAL:

Informe d'auditoria de comptes subjecte
a la normativa d'auditoria de comptes
espanyola o internacional

An independent member of

BKR
INTERNATIONAL

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA
i SOCIETATS DEPENDENTS**

Comptes anuals consolidats, Informe de gestió consolidat i
Estat d'Informació no financera consolidat
Exercici 2018

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA
I SOCIETATS DEPENDENTS**

Comptes anuals consolidats Informe de Gestió i Estat d'Informació no
Financera de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

ACTIU	Nota	2018	2017
ACTIU NO CORRENT			
Immobilitzat intangible	7	6.062.599	4.932.853
Immobilitzat material	8	359.903.173	351.782.637
Terrenys i construccions		251.060.964	250.743.008
Instal. Tècniques i altre immobilitzat material		92.552.688	90.015.009
Immobilitzat en curs i bestretes		16.289.521	11.024.620
Inversions a empreses associades a llarg termini	10.2	115.888.000	114.798.000
Participacions posades en equivalència		115.888.000	114.798.000
Inversions financeres a llarg termini	10	94.820.977	106.282.122
Actius per impost diferit	18.d	2.016.790	2.332.151
Fons de comerç de societats consolidades	9	1.025.260	1.171.726
TOTAL ACTIU NO CORRENT		579.716.799	581.299.489
ACTIU CORRENT			
Existències	11	3.503.356	2.583.936
Deutors comercials i altres comptes a cobrar		46.808.700	36.878.039
Clients per vendes i prestacions de serveis	10	22.708.303	20.114.587
Clients empreses vinculades i associades	10/20	20.618.242	13.003.939
Actius per impost corrent	18.b	2.153.067	2.710.012
Altres crèdits amb les Administracions Públiques	18.b	773.378	495.385
Altres deutors	10	555.710	554.116
Inversions financeres a curt termini	10.6	52.119.884	42.154.996
Periodificacions a curt termini	10.1	1.267.169	1.181.700
Efectiu i altres actius líquids equivalents		32.700.865	25.719.657
Tresoreria		32.700.865	25.719.657
TOTAL ACTIU CORRENT		136.399.974	108.518.328
TOTAL ACTIU		716.116.773	689.817.817

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Balanç consolidat al 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

PATRIMONI NET I PASSIU	Nota	2018	2017
PATRIMONI NET			
Fons propis		458.839.978	442.576.014
Capital	12.a	36.000.000	36.000.000
Prima d'emissió	12.a	148.151.153	148.151.153
Reserves	12.b	219.830.919	208.957.209
Reserva Legal	12.c	7.200.000	7.200.000
Altres reserves	12.d /12.e	212.630.919	201.757.209
Reserves en societats consolidades i per posta en equivalència	12.f	38.559.070	29.851.448
Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	20.e	16.298.836	19.616.204
Ajustos per canvis de valor		23.296.669	23.477.469
Altres ajustos per canvis de valor de soc. consolidades	12.h	23.296.669	23.477.469
Subvencions, donacions i llegats rebuts	14	22.927.888	24.572.319
Socis Externs	13	81.733.278	77.712.785
TOTAL PATRIMONI NET		586.797.813	568.338.587
PASSIU NO CORRENT			
Provisions a llarg termini		1.670.676	1.056.845
Obligacions per prestacions a llarg termini amb el personal	17	1.670.676	1.056.845
Deutes a llarg termini	15	1.289.891	2.267.075
Altres passius financers		1.289.891	2.267.075
Passius per impost diferit	18.d	3.357.575	3.657.945
Periodificacions a llarg termini	15.4	56.090.345	54.245.477
TOTAL PASSIU NO CORRENT		62.408.487	61.227.342
PASSIU CORRENT			
Provisions a curt termini		41.000	-
Deutes a curt termini	15	9.530.622	11.350.074
Deutes amb entitats de crèdit		-	1.089.327
Altres passius financers		9.530.622	10.260.747
Deutes amb empreses vinculades i associades	15/20	1.839.513	1.872.819
Proveïdors comercials i altres comptes a pagar		42.802.136	35.487.288
Proveïdors	15	12.688.008	7.308.851
Passius per impost corrent	18	-	544
Altres deutes amb les Administracions Públiques	18.b	7.876.887	8.010.841
Altres creditors	15	22.237.241	20.167.052
Periodificacions a curt termini	15.4	12.697.202	11.541.707
TOTAL PASSIU CORRENT		66.910.473	60.251.888
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		716.116.773	689.817.817

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Balanç consolidat al 31 de desembre de 2018.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent
als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Nota	2018	2017
OPERACIONS CONTINUADES			
Import net de la xifra de negocis	19.a	253.251.601	239.853.743
Vendes		38.883.204	27.938.483
Prestacions de serveis		144.546.267	141.321.745
Cessions de dret d'ús		15.000	15.500
Aportacions a la gestió de serveis municipals		69.807.130	70.578.015
Variació d'existències de productes acabats i en curs		(52.117)	44.108
Aprovisionaments		(56.205.574)	(40.873.086)
Consum de mercaderies		(12.213.172)	(410.617)
Consum de matèries primes i altres materials consumibles		(6.085.944)	(5.342.759)
Cost Cessions de dret d'ús		(4.905)	(10.785)
Treballs realitzats per altres empreses	19.d	(37.901.553)	(35.108.925)
Altres ingressos d'explotació		14.005.705	11.365.058
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	19.b	13.728.609	11.155.622
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici		277.096	209.436
Despeses de personal	19.c	(97.717.418)	(92.731.781)
Sous, salaris i assimilats		(71.025.881)	(67.645.554)
Càrregues socials		(26.691.537)	(25.086.227)
Altres despeses d'explotació		(73.176.416)	(73.914.300)
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	10.7	(1.156.392)	(528.705)
Altres despeses de gestió corrent		(72.020.024)	(73.385.595)
Amortització de l'immobilitzat	7/8/9	(23.607.146)	(22.462.040)
Imputació de subvencions de l'immobilitzat no financer i altres	15.4	4.314.009	2.748.049
Excés de provisions		-	90.840
Deteriorament i resultats per alienacions de l'immobilitzat		2.931.601	(172.846)
Resultats per alienacions i altres	7a/8a	2.931.601	(172.846)
Altres resultats		(511.451)	145.408
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		23.232.794	24.093.153
Ingressos financers			
De participacions en instruments de patrimoni		1.201.970	1.306.409
De valors negociables i altres instruments financers		1.194.056	1.350.618
Despeses financeres		(713.043)	(590.382)
Per deutes amb tercers		(713.043)	(590.382)
Diferències de canvi		(1.220)	(8.283)
Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers		(2.672.952)	(839.753)
Deteriorament i pèrdues	10.3	(2.672.952)	(839.753)
RESULTAT FINANCER		(991.189)	1.218.609
Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència	10.2	1.270.800	429.600
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		23.512.405	25.741.362
Impost sobre beneficis	18.c	(1.888.947)	(1.045.450)
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		21.623.458	24.695.912
RESULTAT DE L'EXERCICI		21.623.458	24.695.912
Resultat atribuït a la societat dominant	19.e	16.298.836	19.616.204
Resultat atribuït a socis externs	19.e	5.324.622	5.079.708

Les Notes 1 a 26 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Compte de Pèrdues i Guanys consolidat al 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de canvis en el patrimoni net consolidats corresponent
als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

A) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDATS

	Nota	2018	2017
Resultat consolidat de l'exercici		21.623.458	24.695.912
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net			
Subvencions, donacions i llegats rebuts	14	-	1.728.604
Per guanys i pèrdues actuàrials i altres ajustos	17	(37.222)	144.611
Efecte impositiu d'ajustos anteriors		93	(237.724)
Total ingressos i despeses imputades directament al patrimoni net consolidat		(37.129)	1.635.491
Transferències al compte de pèrdues i guanys consolidat			
Subvencions, donacions i llegats rebuts	14	(2.573.362)	(1.125.005)
Efecte impositiu d'ajustos anteriors		223.706	11.682
Total transferències al compte de pèrdues i guanys		(2.349.656)	(1.113.323)
TOTAL D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS		19.236.673	25.218.080

Les Notes 1 a 26 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat d'ingressos i despeses consolidat al 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de canvis en el patrimoni net consolidat corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

B) ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT

	Capital	Prima	Reserves i	Reserves	Resultat	Altres ajustos	Subvencions,	Socis	TOTAL
	Esripturat	d'emissió	Rtats.	en societats	atribuït a la	per canvis	donacions i	Externs	
			Anteriors	consolidades	soc. dominant	de valor	llegats rebuts		
			d'Exerc.	i per posta en					
				equivalència					
SALDO AJUSTAT,									
1 de gener de 2017	36.000.000	148.151.153	191.691.365	22.796.934	24.173.851	23.307.776	24.812.893	72.613.492	543.547.464
Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	144.250	19.616.204	-	(240.574)	5.698.200	25.218.080
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	(596.649)	(596.649)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	17.265.844	6.910.264	(24.173.851)	169.693	-	(2.258)	169.692
SALDO,									
31 de desembre de 2017	36.000.000	148.151.153	208.957.209	29.851.448	19.616.204	23.477.469	24.572.319	77.712.785	568.338.587
Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	(37.129)	16.298.836	-	(1.644.433)	4.619.399	19.236.673
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	(596.649)	(596.649)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	10.873.710	8.744.751	(19.616.204)	(180.800)	2	(2.257)	(180.798)
SALDO,									
31 de desembre de 2018	36.000.000	148.151.153	219.830.919	38.559.070	16.298.836	23.296.669	22.927.888	81.733.278	586.797.813

Les Notes 1 a 26 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat al 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de fluxos d'efectiu consolidat corresponent als exercicis anuals
acabats el 31 de desembre de 2018 i 2017
(Expressat en Euros)

	Nota	2018	2017
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ			
Resultat de l'exercici abans d'impostos		23.512.405	25.741.362
Ajustos del resultat		16.520.629	23.057.184
Amortització de l'immobilitzat (+)	7/8/9	23.607.146	22.462.040
Correccions valoratives per deteriorament (+/-)		1.156.392	528.705
Variació de provisions (+/-)		664.385	394.114
Imputació de subvencions (-)	14/15.4	(4.314.009)	(2.748.049)
Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat (+/-)		(2.931.601)	172.846
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers (+/-)		2.672.952	839.753
Ingressos financers (-)		(2.396.026)	(2.657.027)
Despeses financeres (+)		713.043	590.382
Diferències de canvi		1.220	8.283
Altres ingressos i despeses (+/-)		(1.382.073)	3.895.737
Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència	10.2	(1.270.800)	(429.600)
Canvis en el capital corrent		(3.505.568)	(11.839.790)
Existències (+/-)		(919.420)	(398.139)
Deutors i altres comptes per cobrar (+/-)		(11.643.998)	(7.175.229)
Altres actius corrents (+/-)		(2.545.935)	(6.888.562)
Creditors i altres comptes per a pagar		7.280.866	2.851.496
Altres passius corrents (+/-)		(5.536.193)	(1.459.644)
Altres actius i passius no corrents (+/-)		9.859.112	1.230.288
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		758.488	2.772.745
Pagaments per interessos(-)		(3.083)	(16.473)
Cobraments de dividends (+)		1.201.970	1.306.409
Cobraments d'interessos (+)		1.194.056	1.350.618
Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis (+/-)		(1.634.455)	132.191
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		37.285.954	39.731.501
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
Pagaments per inversions (-)		(35.380.809)	(84.214.104)
Immobilitzat intangible		(2.645.561)	(2.521.557)
Immobilitzat material		(32.735.248)	(25.692.547)
Altres actius financers		-	(56.000.000)
Cobraments per desinversions (+)		6.165.390	31.517.700
Empreses vinculades		-	(1.053.000)
Immobilitzat material		4.870.924	226.443
Altres actius financers		1.294.466	32.344.257
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió		(29.215.419)	(52.696.404)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANCIACIÓ			
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni		-	956.001
Subvencions, donacions i llegats rebuts (+)	14	-	956.001
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer		(1.089.327)	(2.788.846)
Devolució i amortització de:		(1.089.327)	(2.788.846)
Deutes amb entitats de crèdit (-)		(1.089.327)	(2.788.846)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament		(1.089.327)	(1.832.845)
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS			
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici		25.719.657	40.517.405
Efectiu o equivalents al final de l'exercici		24.700.865	25.719.657

Les Notes 1 a 26 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat de fluxos d'efectiu consolidat al 31 de desembre de 2018

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

1. ACTIVITAT I ESTRUCTURA DEL GRUP

Barcelona de Serveis Municipals, SA (la Societat Dominant) és una societat que al tancament del 2018 compta amb un grup (d'ara en endavant, el Grup), format per 9 societats: Barcelona de Serveis Municipals, SA, 6 dependents i 2 associades.

Barcelona de Serveis Municipals, SA, Societat Dominant del Grup Barcelona de Serveis Municipals, es va constituir el dia 19 de juliol de 1982 per part de l'excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona sota la denominació de Societat Privada Municipal d'Aparcaments, SA i la seva duració és indefinida. Té naturalesa de Societat Mercantil com a òrgan de gestió directe d'activitats i serveis municipals.

El Plenari del Consell Municipal amb data 20 de desembre de 2002 aprovà el canvi de denominació social a Barcelona de Serveis Municipals, SA i la fusió per absorció de Barcelona de Serveis Municipals, SA (societat absorbent), Parc Zoològic de Barcelona, SA Societat Privada Municipal, i Barcelona Promoció Instal·lacions Olímpiques, SA (societats absorbides).

Amb data 11 de març de 2003 l'escriptura de fusió es va presentar en el Registre Mercantil, que va acceptar la seva inscripció sense modificacions. Amb independència de la data d'inscripció i d'acord amb el que estableix el projecte de fusió, a efectes comparables la fusió va tenir efectes a partir de l'1 de gener de 2003.

La seva seu social així com el seu domicili fiscal, està ubicat al carrer Calàbria, 66 de Barcelona.

A efectes de la preparació dels comptes anuals consolidats, s'entén que existeix un grup quan la dominant té una o més entitats dependents, sent aquestes sobre les que la dominant té el control, bé de forma directa o indirecta. Els principis aplicats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup, així com el perímetre de consolidació es detallen a la Nota 3.

Durant l'exercici 2018 i 2017 no hi ha hagut canvis en el perímetre de consolidació.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

L'Ajuntament de Barcelona, en el Plenari del Consell Municipal de 6 d'octubre de 2017, va aprovar la modificació de l'objecte social de la Societat Dominant, que queda definit en la realització de les següents activitats:

- a) La participació en el capital d'altres societats o entitats l'objecte de les quals estigui vinculat a la realització directe o indirecte d'activitats municipals de contingut econòmic, amb l'autorització expressa i prèvia l'aprovació dels estatuts d'aquestes per l'Ajuntament de Barcelona, així com l'administració, gestió i explotació d'aquelles participacions i la seva transmissió, venda, permuta o la realització de qualsevol altre acte jurídic que impliqui l'exercici dels drets incorporats a aquestes.

La prestació de tota classe de serveis relacionats amb l'administració, gestió i explotació d'aquestes societats o entitats, tals com l'assessorament estratègic, els controls de gestió i pressupostari, l'assessorament legal o comptable o la gestió de recursos humans.

- b) El desenvolupament, directament o a través de la participació en altres societats o entitats que tinguin per objecte matèries connexes, complementàries o accessòries, de les següents activitats municipals que li han estat o li siguin encomanats per l'Ajuntament de Barcelona, previ compliment dels requisits que foren legalment exigibles:
- i. Aquells relacionats amb la mobilitat viària a Barcelona, incloent-hi la promoció, construcció, condicionament, explotació i administració de locals o edificis destinats a l'estacionament de tot tipus de vehicles, així com la gestió de les unitats de suport a la circulació i de la regulació dels aparcaments en superfície en les vies públiques;
 - ii. La gestió, manteniment, administració i explotació de les instal·lacions esportives de l'Ajuntament de Barcelona;
 - iii. La gestió, manteniment, administració i explotació del zoològic de la ciutat de Barcelona, la conservació i millora de la col·lecció zoològica en tots els seus aspectes i el foment de la recerca i ensenyament en la matèria.
 - iv. La gestió i administració dels serveis funeraris, d'incineració i de cementiri municipal, incloent-hi, en particular, la gestió dels tanatoris i cementiris municipals i instal·lacions dependents;
 - v. La gestió i administració dels serveis d'escorxadors i mercats centrals, així com les activitats relacionades amb aquests;

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

- vi. El tractament i aprofitament de residus sòlids i assimilables, de l'àmbit territorial de la Ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana; tota classe d'activitats que fan referència a sistemes d'aprofitament de residus; l'estudi, desenvolupament i explotació de les tecnologies urbanes i els seus derivats, l'estudi, desenvolupament i realització de tot tipus d'activitats, obres i serveis relacionats amb l'energia elèctrica, inclosa la compra i venda d'energia elèctrica, sense limitacions o reserves a dita activitat, actuant com a gestor de càrrega del sistema per a la recàrrega de vehicles elèctrics, respectant les exigències de separació d'activitats i comptes exigits per la normativa elèctrica que resulti d'aplicació, i la participació en qualsevol altre companyia de semblant objecte social.
 - vii. La coordinació de les activitats dels operadors i del manteniment per als diferents serveis municipals del Parc de Montjuïc, per a la seva promoció com a zona d'esbarjo, d'interès natural, cultural, esportiu i turístic.
 - viii. La gestió, explotació i coordinació del manteniment per als diferents serveis municipals del Parc del Fòrum i Parc Güell, per a la seva promoció, com a zona d'esbarjo, d'interès cultural i turístic.
- c) La dinamització i gestió d'activitats lúdiques, turístiques, de centres de convencions i congressos, en general, d'acord amb els encàrrecs concrets que li facin els òrgans de govern de l'Ajuntament de Barcelona.
 - d) Gestió i promoció de productes i serveis basats en l'aplicació de les tecnologies de la informació, tant de la pròpia societat, com per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona.
 - e) Barcelona de Serveis Municipals, SA té la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, i de les entitats controlades directa o indirectament per l'Ajuntament que no tinguin participació directa de capital privat, i resta obligat a executar els encàrrecs que aquestes entitats li confereixin, de conformitat amb el règim dels encàrrecs a mitjans propis establert a la normativa de contractació del sector públic. Barcelona de Serveis Municipals, SA no pot participar en les licitacions públiques convocades per les entitats de qui tingui la consideració de mitjà propi, sens perjudici que quan no concorri cap licitador, se li pugui encarregar l'execució de la prestació objecte de les referides licitacions.

Les esmentades activitats podran ser exercides per la Societat Dominant directa o indirectament, mitjançant la constitució o participació en altres societats o entitats, l'objecte de les quals està vinculat a la realització directa o indirecta d'activitats municipals de contingut econòmic.

El Grup pertany a l'Ajuntament de Barcelona i està controlat per aquest, qui posseeix el 100% de les accions de la Societat Dominant. Els saldos i transaccions amb el Grup Ajuntament de Barcelona, es detallen a la Nota 20.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

2. BASES DE PRESENTACIÓ

2.1. Imatge fidel

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres comptables de Barcelona de Serveis Municipals, SA i de les societats consolidades (veure Nota 3) i inclouen els ajustos i reclasseficacions necessaris per a la homogeneïtzació temporal i valorativa amb els criteris comptables establerts pel Grup.

Les xifres contingudes en tots els estats comptables que formen part dels comptes anuals consolidats (balanç consolidat, compte de pèrdues i guanys consolidat, estat de canvis en el patrimoni net consolidats, estat de fluxos d'efectiu consolidat i la memòria consolidada) estan expressades en euros, que és la moneda de presentació i funcional del Grup.

Aquests comptes anuals consolidats es presenten d'acord amb la legislació mercantil vigent, recollida en el Codi de Comerç reformat conforme a la Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la Unió Europea, el RD 1514/2007, de 20 de novembre, pel que s'aprova el Pla General de Comptabilitat, i d'acord amb les successives modificacions en el seu cas, i el RD 1159/2010, de 17 de setembre i el RD 602/2016 de 2 de desembre, pel que s'aproven les normes per la formulació de comptes anuals consolidats, en tot el que no s'oposi al que estableix en la mencionada reforma mercantil, amb objecte de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Grup, així com la veracitat dels fluxos d'efectiu incorporats en l'estat de fluxos d'efectiu.

Aquests comptes anuals consolidats, formulats pels Administradors de la Societat Dominant, es sotmetran a l'aprovació del seu Accionista únic. S'estima que seran aprovats sense cap modificació.

No existeix cap principi comptable o criteri de valoració que tenint un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats, s'hagi deixat d'aplicar.

2.2. Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

La preparació dels comptes anuals consolidats requereix la realització per part del Grup de determinades estimacions comptables i la consideració de determinats elements de judici. Aquests s'avaluen continuadament i es basen en l'experiència històrica i altres factors, incloses les expectatives de successos futurs, que s'han considerat raonables d'acord amb les circumstàncies.

Si bé les estimacions considerades s'han realitzat sobre la millor informació disponible a la data de formulació dels presents comptes anuals consolidats, qualsevol modificació en el futur d'aquestes estimacions s'aplicaria de forma prospectiva a partir de l'esmentat moment, reconeixent l'efecte de canvi en l'estimació realitzada en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en qüestió.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Les principals estimacions i judicis considerats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats són els següents:

- Vides útils dels elements d'immobilitzat material i actius intangibles (Veure Notes 5.1 i 5.2).
- Valor raonable dels instruments financers (Veure Notes 5.4 i 5.9).
- Impost sobre Beneficis i Impostos diferits (Veure Nota 5.10).

2.3. Comparació de la informació

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors presenten, a efectes comparatius, amb cada una de les partides de balanç consolidat, compte de pèrdues i guanys consolidat, estat de canvis en el patrimoni net consolidat, estat de fluxos d'efectiu consolidat i la informació quantitativa requerida a la memòria consolidada, a més de les xifres del 2017, les corresponents a l'exercici anterior.

3. PRINCIPIS DE CONSOLIDACIÓ

a) Dependents

Dependents són totes les entitats sobre les que el Grup ostenti o pugui ostentar, directa o indirectament, el control, entenent aquest com el poder de dirigir les polítiques financeres i d'explotació d'un negoci amb la finalitat d'obtenir beneficis econòmics de les seves activitats. A l'hora d'avaluar si el Grup controla una altra entitat es considera l'existència i l'efecte dels drets potencials de vot que siguin actualment exercitables o convertibles. Les dependents es consoliden a partir de la data en que es transfereix el control al Grup, i s'exclouen de la consolidació en la data en que cessi el mateix.

L'adquisició per part de la Societat Dominant (o una altre societat del Grup) del control d'una societat dependent constitueix una combinació de negocis que es comptabilitza d'acord amb el mètode d'adquisició. El cost d'adquisició és el valor raonable dels actius lliurats, dels instruments de patrimoni emesos i dels passius incorreguts o assumits a la data d'intercanvi, i el valor raonable de qualsevol contraprestació addicional que depengui d'esdeveniments futurs (sempre que sigui probable i es pugui valorar amb fiabilitat).

Les despeses relacionades amb l'emissió dels instruments de patrimoni o dels passius financers entregats no formen part del cost de la combinació de negocis, es registren de conformitat amb les normes aplicables als instruments financers (veure Nota 5.9). Els honoraris abonats als assessors legals o altres professionals que intervinguin en la combinació de negocis es comptabilitzen com a despesa en la mesura en que s'incorren en ells. Tampoc s'inclou en el cost de la combinació les despeses generades interinament per aquests conceptes, ni els que, en el seu cas, hagués incorregut la societat adquirida.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

L'excés, en la data d'adquisició, del cost de la combinació de negocis, sobre la part proporcional del valor dels actius identificables adquirits menys el dels passius identificables assumits representatius de la participació en el capital de la societat adquirida es reconeix com a fons de comerç. En el cas excepcional de que aquest import fos superior al cost de la combinació de negocis, l'excés es comptabilitzaria en el compte de pèrdues i guanys com un ingrés.

Els actius, passius, ingressos, despeses, fluxos d'efectiu i demés partides dels comptes anuals del Grup s'incorporen en els comptes anuals consolidats del Grup pel mètode d'integració global. Aquest mètode requereix el següent:

1. Homogeneïtzació temporal. Els comptes anuals consolidats s'han d'establir en la mateixa data i període que els comptes anuals de la societat obligada a consolidar. Si una societat del Grup tanca el seu exercici en una data diferent de la dels comptes anuals consolidats, la seva inclusió en aquests comptes s'ha de fer mitjançant comptes intermedis referits a la mateixa data i període a què es refereixen els comptes consolidats.
2. Homogeneïtzació valorativa. Els elements de l'actiu i del passiu, els ingressos i despeses, i altres partides dels comptes anuals de les societats del Grup s'han valorat seguint mètodes uniformes. Aquells elements de l'actiu o del passiu, o aquelles partides d'ingressos i despeses que s'hagin valorat segons criteris no uniformes respecte als aplicats en consolidació s'han valorat de nou realitzant-se els ajustos necessaris, a efectes únics de la consolidació.
3. Agregació. Les diferents partides dels comptes anuals individuals prèviament homogeneïtzades s'agreguen segons la seva naturalesa.
4. Eliminació inversió-patrimoni net. Els valors comptables representatius dels instruments de patrimoni de la societat dependent posseïts, directa o indirectament, per la Societat Dominant, es compensen amb la part proporcional de les partides de patrimoni net de l'esmentada societat dependent atribuïble a aquestes participacions, generalment, sobre la base dels valors resultants d'aplicar el mètode d'adquisició descrit anteriorment. En consolidacions posteriors a l'exercici en que es va adquirir el control, l'excés o defecte del patrimoni net generat per la societat dependent des de la data d'adquisició que sigui atribuïble a la Societat Dominant es presenta en el balanç consolidat dintre de les partides de reserves o ajustos per canvis de valor, en funció de la seva naturalesa. La part atribuïble als socis externs s'inclou en la partida de "Socis Externs".
5. Participació de socis externs. La valoració dels socis externs es realitza en funció de la seva participació efectiva en el patrimoni net de la societat dependent una vegada incorporats els ajustos anteriors. El fons de comerç de consolidació no s'atribueix als socis externs. L'excés entre les pèrdues atribuïbles als socis externs d'una societat dependent i la part de patrimoni net que proporcionalment li correspongui, s'atribueix a aquells encara que això impliqui un saldo deutor en l'esmentada partida.
6. Eliminacions de partides intragrup. Els crèdits i deutes, ingressos i despeses i fluxos d'efectiu entre societats del Grup s'eliminen en la seva totalitat. Així mateix, la totalitat dels resultats produïts per les operacions internes s'eliminen i difereixen fins que es realitzin davant a tercers aliens al Grup.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Les societats dependents incloses en el perímetre de consolidació pel mètode d'integració global són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Titular de la Participació	Activitat	Auditor
		Cost en Euros	% Sobre Nominal			
2018 i 2017:						
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA (PATSA)	Plaza Tibidabo, 3-4 (Barcelona)	19.414.326	100,00%	BSM	Explotació parc d'atraccions	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Cementiris de Barcelona, SA (CB)	Mare de Déu de Port, 56 (Barcelona)	18.653.657	100,00%	BSM	Gestió, desenvolupament i explotació de serveis de cremació i cementiri	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Tractament i Selecció de Residus, SA (TERSA)	Eduard Maristany, s/n (St. Adrià del Besòs)	13.348.012	58,64%	BSM	Prestació del servei públic de gestió, tractament i eliminació de residus sòlids assimilables	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Selectives Metropolitanas, SA (SEMESA)	Ctra. dels Centres Emissors, 1 (Gavà)	84.142	100,00%	TERSA	Prestació de serveis relatius a la gestió de residus urbans	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Soluciones Integrals, SA (SIRESA)	Ctra. dels Centres Emissors, 1 (Gavà)	60.200	100,00%	TERSA	Prestació de serveis relatius a la gestió de residus urbans	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA (MERCABARNA)	Zona Franca, sector C (Barcelona)	26.850.612	50,69%	BSM	Gestió, desenvolupament i explotació de la Unitat Alimentària de Barcelona	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL

b) Associades

Les societats associades s'inclouen en els comptes anuals consolidats aplicant el mètode de posada en equivalència.

Quan s'aplica per primera vegada el procediment de posada en equivalència, la participació en la societat es valora per l'import que el percentatge d'inversió de les societats del Grup representi sobre el patrimoni net d'aquella, una vegada ajustats els seus actius nets al seu valor raonable a la data d'adquisició de la influència significativa.

La diferència entre el valor net comptable de la participació en els comptes individuals i l'import esmentat en el paràgraf anterior constitueix un fons de comerç que es recull en la partida "Participacions posada en equivalència". En el cas excepcional de que la diferència entre l'import al que la inversió està comptabilitzada en els comptes anuals individuals i la part proporcional del valor raonable dels actius nets de la societat fos negativa, aquesta diferència es registraria en el compte de pèrdues i guanys, després d'haver avaluat de nou l'assignació dels valors raonables als actius i passius de la societat associada.

En general, excepte en el cas de que sorgeixi una diferència negativa en l'adquisició d'influència significativa, la inversió es valora inicialment pel seu cost.

Els resultats generats per la societat posada en equivalència es reconeixen des de la data en que s'adquireix la influència significativa.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El valor comptable de la participació es modifica (augmenta o disminueix) en la proporció que correspongui, per les variacions experimentades en el patrimoni net de la societat participada des de la valoració inicial, una vegada eliminada la proporció de resultats no realitzats generats en transaccions entre l'esmentada societat i les societats del Grup.

El major valor atribuït a la participació com a conseqüència de l'aplicació del mètode d'adquisició es redueix en exercicis posteriors, amb càrrec als resultats consolidats o a la partida de patrimoni net que correspongui i a mesura que es depreciiïn, causin baixa o s'alienin a tercers els corresponents elements patrimonials. De la mateixa manera, procedeix el càrrec a resultats consolidats quan es produeixen pèrdues per deteriorament de valor d'elements patrimonials de la societat participada, amb el límit de la plusvàlua assignada als mateixos en la data de primera posada en equivalència.

Les variacions en el valor de la participació corresponents a resultats de l'exercici de la participada formen part dels resultats consolidats, figurant en la partida "Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència". No obstant, si la societat associada incorre en pèrdues, la reducció de la inversió tindrà com a límit el propi valor comptable de la participació. Si la participació hagués quedat reduïda a zero, les pèrdues addicionals i el corresponent passiu es reconeixeran en la mesura en que s'hagi incorregut en obligacions legals, contractuals, implícites o tàcites, o bé si el Grup hagués efectuat pagaments en nom de la societat participada.

Les variacions en el valor de la participació corresponents a altres variacions en el patrimoni net es mostren en els corresponents epígrafs del patrimoni net atenent a la seva naturalesa.

Lo homogeneïtzació valorativa i temporal s'aplica a les inversions associades de la mateixa manera que per a les societats dependents.

Les societats associades incloses en el perímetre de consolidació són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Títular de la participació	Activitat	Auditor
		Cost en Euros	% Sobre Nominal			
2018 i 2017 :						
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	Avda. Parc Logistic, 22-26 (Barcelona)	115.554.000	40,00%	BSM	Gestió d'aparcaments	Deloitte, SL
Catalana d'Iniciatives, SA en liquidació (*)	Passeig de Gràcia, 2 (Barcelona)	-	24,25%	BSM	Promoció, suport i participació en activitats econòmiques	-

(*) A 31 de desembre de 2018 i 2017 el valor de la participació està totalment provisionat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Les societats associades que han quedat fora del perímetre de consolidació perquè no tenen un interès significatiu per a la imatge fidel dels comptes consolidats, són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Titular de la participació	Activitat	Auditor
		Cost en euros	% sobre Nominal			
2018 i 2017 :						
Ecoparc del Mediterrani, SA	Carrer de la Pau, 3 Sant Adrià de Besòs	960.000	20,00%	TERSA	Construcció i posterior explotació d'una planta de transferència i metanització de residus urbans (Ecoparc 3)	Deloitte, SL
Districlima, SA	París, 43 bis Barcelona	4.019.576	20,00%	TERSA	Gestió i distribució de calefacció, aigua calenta sanitària i refrigeració en l'àmbit d'actuació del Consorci del Besòs (Fòrum 2004)	Ernst & Young

4. PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓ DE RESULTATS

La proposta de distribució de resultats de l'exercici 2018 de la Societat Dominant formulada pels Administradors de la Societat Dominant i que presentaran a l'Accionista Únic per a la seva aprovació, és la següent:

	Import 2018
Base de repartiment :	
Pèrdues i guanys	8.726.076,04
Aplicació :	
Reserves voluntàries	8.726.076,04

La Societat Dominant no ha distribuït dividendes durant l'exercici 2018, ni durant els 5 últims exercicis, i no existeixen limitacions a la distribució de dividendes.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

5. NORMES DE REGISTRE I VALORACIÓ

Les principals normes de registre i valoració utilitzades pel Grup en l'elaboració dels presents comptes anuals consolidats, han estat els següents:

5.1 Immobilitzat intangible

a) Concessions

La concessió que figura en l'actiu pel seu cost menys l'amortització acumulada i l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament reconegut i correspon bàsicament a la concessió d'explotació que Tractament i Selecció de Residus, SA va rebre de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), vinculada a la Planta de Valorització Energètica de Sant Adrià i a la Planta de Selecció de Gavà.

Les concessions s'amortitzen linealment durant el període de l'encàrrec de la gestió directa per part de l'Ajuntament de Barcelona i de l'AMB.

b) Aplicacions informàtiques

Es refereix principalment als imports satisfets per l'accés a la propietat o pel dret d'ús de programes informàtics, únicament en els casos en que preveuen que la seva utilització abastarà diversos exercicis.

Les aplicacions informàtiques figuren valorades al seu cost d'adquisició i s'amortitzen en funció de la seva vida útil que oscil·la entre 3 i 5 anys. Les despeses de manteniment d'aquestes aplicacions informàtiques es carreguen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en el que es produeixen.

c) Patents i marques

Les patents i marques tenen una vida útil definida i es registren pel seu cost menys l'amortització acumulada i correccions per deteriorament del valor reconegudes.

L'amortització es calcula pel mètode lineal durant la seva vida útil estimada en 10 anys.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

d) Despeses d'investigació i desenvolupament

Les despeses d'investigació són imputades a despesa en el moment que s'incorre, mentre que les despeses de desenvolupament incorregudes en un projecte són capitalitzades si aquest és viable des de una perspectiva tècnica i comercial, es disposa de recursos tècnics i financers suficients per completar-ho, els costos incorreguts poden ser determinats de forma fiable i la generació de beneficis futurs és probable. Aquests és registren pel seu cost d'adquisició.

L'amortització es realitza en base a la vida útil estimada per a cada projecte, sent la mitja de 5 anys.

e) Altres immobilitzats intangibles

Inclou bàsicament els drets satisfets per Mercats d'Aprovisionaments de Barcelona, SA a la Societat General d'Aigües de Barcelona, per l'adequació de la xarxa i escomesa de subministrament, minorats per la seva amortització acumulada. Són objecte d'amortització en 10 anys.

5.2 Immobilitzat material

L'immobilitzat material es comptabilitza pel seu cost d'adquisició menys l'amortització i l'import acumulat de qualsevol eventual pèrdua de valor.

Les adquisicions realitzades per Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA fins l'exercici 1996 figuren parcialment ajustades per les actualitzacions de valor practicades en exercicis anteriors a l'empres de les disposicions legals sobre l'actualització de balanços. L'esmentada societat dependent es va acollir l'any 1996 a l'actualització de balanços regulada per l'article 5 del Reial Decret-Llei 7/1996, de 7 de Juny, i altres normes posteriors que ho van desenvolupar.

Els costos d'ampliació, modernització o millora dels béns de l'immobilitzat material s'incorporen a l'actiu com a més valor del bé exclusivament quan suposen un augment de la seva capacitat, productivitat o allargament de la seva vida útil, i sempre que sigui possible conèixer o estimar el valor comptable dels elements que resulten donats de baixa de l'inventari per haver estat substituïts.

Les despeses financeres directament atribuïbles a l'adquisició o construcció d'elements de l'immobilitzat que necessiten un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús s'incorporaran al seu cost fins que es trobin en condicions de funcionament.

Les despeses de grans reparacions que compleixin amb el que estableix la norma comptable, s'activen i s'amortitzen durant la vida útil estimada dels mateixos, mentre que les despeses de manteniment recurrents es carreguen en el compte de pèrdues i guanys durant l'exercici en el que s'incorre en elles. El Grup disposa d'uns programes de manteniment periòdics i recurrents que garanteixen el ple estat d'ús de les instal·lacions durant el període de l'encàrrec de la gestió directa per part de l'Ajuntament de Barcelona.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Dintre d'aquest epígraf s'inclouen :

- els elements que representen els drets inherents a la gestió directa encomanada per l'Ajuntament de Barcelona a la Societat Dominant (veure explicació en Nota 5.12);
- les concessions administratives a tercers materialitzades en les construccions dintre dels recintes de cementiris que la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA explota mitjançant la gestió indirecta d'acord amb les condicions establertes en el Conveni Regulador dels terminis i condicions del servei de cremació i cementiris. La durada d'aquest és fins l'any 2048 moment en el qual tots els béns hauran de revertir a l'Ajuntament de Barcelona;
- els béns de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA afectes al Servei Públic i que hauran de revertir a l'Ajuntament de Barcelona el 30 de Març de 2021.

L'amortització de l'immobilitzat material es calcula sistemàticament pel mètode lineal en funció de la seva vida útil estimada, atenent a la depreciació efectivament produïda pel seu funcionament i ús. Les vides útils estimades són:

Anys de vida útil estimada

Edificis i construccions	12,5 – 100 anys
Instal·lacions tècniques i maquinària	5 – 40 anys
Altres instal·lacions, utilitatge i mobiliari	3 – 30 anys
Elements de transport	5 – 8 anys
Equips informàtics	4 – 8 anys

En el cas dels béns en règim de gestió directa en els que la vida útil es superior a la vida de la gestió directa, l'amortització es calcula sistemàticament pel mètode lineal en funció de la vida de la gestió directa.

Les pèrdues i guanys per la venda d'immobilitzat material es calculen comparant els ingressos obtinguts per la venda amb el valor net comptable i es registren en el compte de pèrdues i guanys.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Actius no generadors de fluxos d'efectiu

Per a la realització de la seva activitat el Grup utilitza actius no generadors de fluxos d'efectiu. Tal i com es descriu a l'Ordre EHA/733/2010 de 25 de març, per la qual s'aproven aspectes comptables d'empreses públiques que operen en determinades circumstàncies, els actius no generadors de fluxos d'efectiu són aquells que s'utilitzen no amb l'objecte d'obtenir un benefici o rendiment econòmic, sinó per l'obtenció de fluxos econòmics socials que beneficiïn a la col·lectivitat per mitjà del potencial servei o utilitat pública, a canvi d'un preu fixat directa o indirectament per l'Administració Pública com a conseqüència del caràcter estratègic o d'utilitat pública de l'activitat que desenvolupa.

Al tancament de l'exercici, el Grup avalua el deteriorament de valor dels diferents actius no generadors de fluxos d'efectiu, estimant el valor recuperable d'aquests actius, que es el major entre el seu valor raonable i el seu valor en ús, entenent com a valor en ús el cost de reposició depreciat. Si el valor recuperable es inferior al valor net comptable es dotarà la corresponent provisió per deteriorament de valor amb càrrec al compte de pèrdues i guanys.

5.3 Arrendaments

a) Quan el Grup es l'arrendatari – Arrendament financer

El Grup arrenda determinat immobilitzat material. Els arrendaments d'immobilitzat material en els que el Grup té substancialment tots els riscos i beneficis derivats de la propietat es classifiquen com arrendaments financers. Els arrendaments financers es registren al inici de l'arrendament al valor raonable de la propietat arrendada o al valor actual dels pagaments mínims acordats per l'arrendament, el menor dels dos. Pel càlcul del valor actual s'utilitza el tipus d'interès implícit del contracte i si aquest no es pot determinar, el tipus d'interès del Grup per operacions similars.

Cada pagament per arrendament es distribueix entre el passiu i les càrregues financeres. La càrrega financera total es distribueix al llarg del termini d'arrendament i s'imputa al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es meriten, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu. Les quotes contingents són despesa de l'exercici en que s'incorre en elles. Les corresponents obligacions per arrendament, netes de càrregues financeres, s'inclouen en "Creditors per arrendament financer". L'immobilitzat adquirit en règim d'arrendament financer es deprecia durant la seva vida útil.

b) Quan el Grup es l'arrendatari – Arrendament operatiu

Els arrendaments en els que l'arrendador conserva una part important dels riscos i beneficis derivats de la titularitat es classifiquen com arrendaments operatius. Els pagaments en concepte d'arrendament operatiu (nets de qualsevol interès rebut de l'arrendador) es carreguen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es meriten sobre una base lineal durant el període d'arrendament.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

c) Quan el Grup es l'arrendador – Arrendament operatiu

Quan els actius són arrendats sota arrendament operatiu, l'actiu s'inclou en el balanç d'acord amb la seva naturalesa. Els ingressos derivats de l'arrendament es reconeixen de forma lineal durant el termini de l'arrendament.

5.4 Actius financers

El Grup fixa la categoria dels seus actius financers en el moment del seu reconeixement inicial i revisa la mateixa a cada data de tancament, en base a les decisions adoptades per la Direcció. Aquesta classificació depèn de la finalitat amb la qual aquestes inversions han estat adquirides.

De forma general, en el balanç adjunt es classifiquen com a corrents els actius financers amb venciment igual o inferior a l'any, i com a no corrents si el seu venciment supera aquest període.

El Grup registra la baixa d'un actiu financer quan s'han extingit o s'han cedit els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer, essent necessari que s'hagin transferit de forma substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, que en el cas concret de comptes a cobrar s'entén que aquest fet es produeix en general si s'han transmès els riscos d'insolvència i demora.

Els actius financers del Grup es classifiquen en les següents categories:

a) Préstecs i partides a cobrar

Els préstecs i partides a cobrar són actius financers no derivats amb cobraments fixes o determinables que no cotitzen en un mercat actiu.

Aquest epígraf correspon principalment a:

- Comptes a cobrar per operacions comercials les quals es valoren pel valor nominal del deute, que és similar al seu valor raonable en el moment inicial. L'esmentat valor és minorat, en el seu cas, per la corresponent provisió d'insolvències (pèrdues per deteriorament de l'actiu), quan existeixi evidència objectiva que no es cobrarà la totalitat de l'import que es deu, amb efecte en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.
- Crèdits concedits a empreses els quals es valoren per el seu valor nominal (el qual no difereix significativament de la seva valoració al cost amortitzat utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu).
- Comptes a cobrar per operacions no comercials, corresponents bàsicament a saldos amb personal, etc.
- Dipòsits i fiances lliurades tant a curt com a llarg termini. Aquests figuren registrats en l'epígraf d' "Altres actius financers".

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Com a mínim al tancament de l'exercici, s'efectuen les correccions valoratives necessàries per deteriorament de valor si existeix evidència objectiva de que no es cobraran tots els imports que es deuen.

b) Inversions mantingudes fins el venciment

Els actius financers mantinguts fins el venciment són valors representatius de deute amb cobraments fixes o determinables i venciment fix, que es negocien en un mercat actiu i que la direcció del Grup té la intenció efectiva i la capacitat de mantenir fins al venciment.

Es valoren inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència del contrari, correspon al preu de la transacció. Posteriorment es valoren pel seu cost amortitzat, comptabilitzant els interessos meritats i no vençuts a la data de tancament de l'exercici amb abonament al compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

c) Actius financers disponibles per a la venda

En aquesta categoria s'indouen aquelles inversions en les que el Grup no té una influència significativa o control (veure Nota 10.3). Aquestes es classifiquen com actius no corrents a excepció que es pretengui alienar la inversió en els dotze mesos següents a la data del balanç de situació, la inversió del qual es classificarà com un actiu corrent.

Aquestes inversions es valoren pel seu valor raonable, registrant les pèrdues i guanys que sorgeixin per canvis en el mateix, dintre del patrimoni net fins que l'actiu es doni de baixa o es deteriori, moment en que el compte de pèrdues i guanys acumulats en el patrimoni net s'imputin a pèrdues i guanys, sempre que siguin possible determinar l'esmentat valor raonable. En cas contrari, es registren pel seu cost menys les pèrdues per deteriorament del valor.

En el cas dels actius financers disponibles per a la venda, s'efectuen correccions valoratives si existeix evidència objectiva de que el seu valor s'ha deteriorat com a resultat d'una reducció o endarreriment en els fluxos d'efectiu estimats futurs en el cas d'instruments de deute adquirits o per la falta de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu en el cas d'inversions en instruments de patrimoni. La correcció valorativa és la diferència entre el seu cost o cost amortitzat menys, en el seu cas, qualsevol correcció valorativa prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys i el valor raonable en el moment en que s'efectuï la valoració.

En el cas dels instruments de patrimoni que es valorin pel seu cost donat que no es pot determinar el seu valor raonable, la correcció de valor es determina com la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entenent aquest com el major import entre el valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu derivats de la inversió. Excepte millor evidència de l'import recuperable, en l'estimació del deteriorament d'aquestes inversions es pren en consideració el patrimoni net de la societat participada corregint per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració. La correcció de valor i, en el seu cas, la seva reversió, es registra en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es produeixi.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

5.5 Actius no corrents mantinguts per a la venda

Els actius no corrents es classifiquen com a mantinguts per a la venda quan es considera que el seu valor comptable es recuperarà a través d'una operació de venda en lloc de a través del seu ús continuat.

Aquesta condició es considera complida únicament quan la venda és altament probable, i està disponible per a la seva venda immediata en la seva condició actual i previsiblement es completarà en el termini d'un any des de la data de classificació. Aquests actius es presenten valorats al menor import entre el seu valor comptable i el valor raonable minorat per les despeses necessàries per a la seva alienació i no estan subjectes a amortització.

En aquest sentit, cal indicar que s'entén com altament probable quan es compleixen les següents condicions:

- La Societat es troba compromesa per un pla per a vendre l'actiu i ha iniciat un programa per a trobar comprador i completar l'esmentat pla.
- La venda de l'actiu es negocia activament a un preu adequat en relació amb el seu valor raonable actual.
- S'espera completar la venda dins de l'any següent a la data de classificació de l'actiu com a mantingut per a la venda.
- Les accions per a completar el pla indiquen que és improbable que hi hagin canvis significatius en el mateix o que sigui retirat.

5.6 Fons de comerç consolidat

El fons de comerç representa l'excés, en la data d'adquisició, del cost d'adquisició de la participació de les societats del grup i multigrup, sobre el valor raonable dels actius nets identificables adquirits en l'operació.

En el moment del seu reconeixement inicial, el fons de comerç es valora conforme a l'indicat en la Nota 3.a.

Arrel de l'entrada en vigor del Reial Decret 602/2016, de 2 de desembre, el fons de comerç deixa de tenir consideració de vida útil indefinida, passant a amortitzar-se de forma lineal en un període de 10 anys, excepte en el cas que la seva vida útil pugui ser estimada de manera fiable. Addicionalment es sotmet a proves de deteriorament de valor anual

Amb posterioritat al seu reconeixement inicial, es valoren al seu valor de cost menys la corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament reconegudes.

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE) amb el propòsit de provar les pèrdues per deteriorament. L'assignació es realitza en aquelles UGE's que s'espera vagin a beneficiar-se de la combinació de negocis en la que sorgeix l'esmentat fons de comerç.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

5.7 Existències

Les existències es valoren al seu cost o al seu valor net realitzable, el menor dels dos. Quan el valor net realitzable de les existències sigui inferior al cost, s'efectuaran les oportunes correccions valoratives, reconeixent una despesa en el compte de pèrdues i guanys. Si les circumstàncies que causen la correcció de valor deixen d'existir, l'import de la correcció és objecte de reversió i és reconeix com a ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

El cost es determina pel seu valor mig ponderat.

El cost dels productes acabats i d'altres productes en curs inclouen les matèries primes, la mà d'obra directa i altres despeses de fabricació.

El valor net realitzable és el preu de venda estimat en el curs normal del negoci, menys els costos estimats necessaris per a dur-la a terme.

5.8 Fons Propis

El capital social està representat per accions ordinàries.

Els costos d'emissió de noves accions u opcions és presenten directament contra el patrimoni net, com menys reserves.

5.9 Passius financers

El Grup fixa la categoria dels seus passius financers en el moment del seu reconeixement inicial i revisa la mateixa en cada tancament, en base a les decisions adoptades per la Direcció. Aquesta classificació depèn de la finalitat pels quals aquests passius han estat formalitzats.

De forma general, en el balanç adjunt es classifiquen com a corrents els passius financers amb venciment igual o inferior a l'any i com a no corrents si el venciment supera l'esmentat període.

La baixa d'un passiu financer es reconeixerà quan l'obligació que generi s'hagi extingit.

Els passius financers del Grup es classifiquen íntegrament a la categoria de debits i partides a pagar.

Aquestes deutes es reconeixen inicialment pel seu valor raonable ajustat pels costos de transacció directament imputables, es registren posteriorment pel seu cost amortitzat segons el mètode del tipus d'interès efectiu. Aquest interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala el valor en llibres del instrument amb la corrent esperada de pagaments futurs previstos fins al venciment del passiu.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Els debèits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tenen un tipus d'interès contractual es valoren, tant en el moment inicial com posteriorment, pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

En el cas de produir-se renegociació de deutes existents, es considera que no existeixen modificacions substancials del passiu financer quan el prestamista del nou préstec és el mateix que va atorgar el préstec inicial i el valor actual dels fluxos d'efectiu, incloent les comissions netes, no difereix en més d'un 10% del valor actual dels fluxos d'efectiu pendents de pagar del passiu original calculat sota aquest mateix mètode.

S'inclouen sota aquesta categoria les següents tipologies de passius per naturalesa:

- Bestretes rebudes per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA per drets per adjudicacions. Els drets d'entrada satisfets pels titular en primera adjudicació així com posteriors ampliacions o novacions dels mateixos, es registren pel seu valor raonable, calculat mitjançant actualització de l'efecte financer basat en el millor estimat, i que s'incorporen en el compte de pèrdues i guanys a partir de l'exercici següent al de l'adjudicació o ampliació i durant el període de vigència del contracte o de les posteriors ampliacions del mateix, registrant per separat l'ingrés econòmic meritat amb abonament a l'epígraf de "Altres Ingressos", i la despesa financera meritada amb càrrec de "Despeses Financeres".

Els drets rebuts en segones i successives adjudicacions, així com la participació de la societat en drets de traspàs, es registraran com a ingrés de l'exercici en que es produeixin, mantenint-se la periodificació dels drets d'entrada de la primera adjudicació. En els casos en que aquests últims no fossin percebuts, es periodificaran les primeres adjudicacions que es produeixin.

- Ingressos de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA per repercussions d'obres. Corresponen a treballs de condicionament realitzats en instal·lacions de propietat de la societat, d'ús exclusiu de uns usuaris concrets, a qui es repercuteix total o parcialment el cost de la millora. S'incorporen a el compte de pèrdues i guanys en proporció a la dotació a l'amortització dels elements d'immobilitzat corresponents, registrant per separat l'ingrés econòmic meritat amb abonament a l'epígraf de Altres Ingressos d'explotació, i la despesa financera meritada amb càrrec a l'epígraf de Despeses Financeres.
- Bestretes rebudes per la societat dependent Cementiris de Barcelona S.A tant pel lloguer de sepultures a 1 i 2 anys, així com també bestretes rebudes per les adjudicacions de sepultures, les quals poden ser a 15, 30, 50 i 99 anys, encara que principalment són a 50 anys. Aquestes bestretes es registren pel seu valor raonable, calculat mitjançant actualització de l'efecte financer basat en el millor estimat, i s'incorporen al compte de pèrdues i guanys durant el període de vigència del lloguer o adjudicació, registrant per separat l'ingrés meritat amb abonament a l'epígraf "Altres ingressos d'explotació", i la despesa financera meritada amb càrrec a l'epígraf de "Despeses Financeres".

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

- Deutes amb entitat de crèdits mantingudes fins a venciment.
- Dèbits per operacions comercials corresponents als saldos de creditors per prestació de serveis.
- Partides a pagar per operacions no comercials. S'inclouen, entre altres, proveïdors d'immobilitzat, personal, etc.
- Fiances rebudes tan a curt com a llarg termini. Aquests figuren registrats en l'epígraf de "Altres passius financers".

5.10 Impost sobre beneficis

Les societats que formen el Grup tributen individualment per l'impost sobre beneficis.

La despesa (ingrés) per impost sobre beneficis és l'import que, per aquest concepte es merita en l'exercici i que compren tant la despesa (ingrés) per impost corrent com per impost diferit.

Tant la despesa (ingrés) per impost corrent com per diferit es registra en el compte de pèrdues i guanys. Malgrat això, es reconeix en el patrimoni net l'efecte impositiu relacionat amb partides que es registren directament en el patrimoni net.

Els actius i passius per impost corrent es valoren per les quantitats que s'espera pagar o recuperar de les autoritats fiscals, d'acord amb la normativa vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici.

Els impostos diferits es calculen, d'acord amb el mètode del passiu, sobre les diferències temporànies que sorgeixen entre les bases fiscals dels actius i passius i el seu valor en llibres. No obstant això, si els impostos diferits sorgeixen del reconeixement inicial d'un actiu o un passiu en una transacció diferent d'una combinació de negocis que en el moment de la transacció no afecta ni al resultat comptable ni a la base imposable del l'impost, no es reconeixen. L'impost diferit es determina aplicant la normativa i els tipus impositius aprovats o a punt d'aprovar-se en la data de balanç i que s'espera aplicar quan el corresponent actiu per impost diferit que es realitzi o el passiu per impost diferit es liquidi.

Els actius per impostos diferits es reconeixen en la mesura en que resulti probable que s'hagi de disposar de guanys fiscals futurs per tal de poder compensar les diferències temporànies.

Es reconeixen impostos diferits sobre les diferències temporànies que sorgeixen en inversions en dependents, associades i negocis conjunts, excepte en aquells casos en els que el Grup pot controlar el moment de la reversió de les diferències temporànies, ja que addicionalment és probable que aquestes no reverteixin en un futur previsible.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

5.11 Subvenciones, donacions i llegats

Les subvencions, donacions i llegats que tenen caràcter de reintegrables es registren com passius fins a complir les condicions per a considerar-se no reintegrables, mentre que les subvencions, donacions i llegats no reintegrables es registren com ingressos directament imputats al patrimoni net i es reconeixen com ingressos sobre una base sistemàtica i racional de forma correlacionada amb les despeses derivades de la subvenció, donació i llegat.

A aquests efectes, una subvenció, donació o llegat es considera no reintegrable quan existeix un acord individualitzat de concessió de la subvenció, de la donació o del llegat, s'han complert totes les condicions establertes per a la seva concessió i no existeixen dubtes raonables de que es cobrarà.

Les subvencions, donacions i llegats de caràcter monetari es valoren pel valor raonable de l'import concedit i les subvencions, donacions i llegats no monetaris pel valor raonable del bé rebut, referit ambdós valors al moment del seu reconeixement.

Les subvencions no reintegrables relacionades amb l'adquisició d'immobilitzat material s'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització dels corresponents actius o, en el seu cas, quan es produeixi l'alienació, correcció valorativa per deteriorament o baixa al balanç. Per la seva part, les subvencions no reintegrables relacionades amb despeses específiques es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys al mateix exercici en que es meriten les corresponents despeses, i les concedides per a compensar dèficit d'exploració a l'exercici en que es concedeixen, llevat quan es destinen a compensar dèficit d'exploració d'exercicis futurs, en aquest cas s'imputen en aquests exercicis.

Principalment, el Grup disposa de les següents subvencions i donacions:

- Subvencions no reintegrables rebudes per la Societat Dominant per a finançar actius fixos prèviament determinats. La imputació en el compte de pèrdues i guanys s'efectua en aquests casos linealment en funció de la vida útil del actius finançats, o en funció del termini restant fins la finalització del encàrrec de gestió directa, si fos menor.
- A la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA pel valor total dels béns rebuts en adscripció de l'Ajuntament de Barcelona segons l'acord del Plenari del Consell Municipals en data 1 de febrer de 2013.
- Les instal·lacions rebudes per Tractament i Selecció de Residus, SA a títol gratuït per part de l'Ajuntament de Barcelona l'any 2001. En aquest epígraf de patrimoni net es recull el valor de l'aportació de les esmentades instal·lacions netes de l'efecte impositiu, la qual es va registrar amb contrapartida a l'epígraf d'immobilitzat material. S'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització de les instal·lacions.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

- Les subvencions no reintegrables rebudes per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA relacionades amb l'adquisició d'immobilitzat material, les quals s'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització dels corresponents actius o, en el seu cas, quan es produeixi l'alienació, correcció valorativa per deterioració o baixa al balanç. En el cas de les subvencions de béns afectes al Servei Públic, la incorporació en el compte de pèrdues i guanys, es porta a terme segons la data prevista de reversió dels bens a l'Ajuntament de Barcelona.

Adicionalment, indicar que la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, porta a terme un procés de desnonament de les sepultures que, en el període dels últims 20 anys, no han satisfet la taxa de conservació corresponent al establerta a les Ordenances fiscals aprovades pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

La contrapartida del cost activat amb recuperació de sepultures es registra a la partida de "Subvencions, donacions i llegats" i s'imputa en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en la mateixa mesura que s'imputa la seva corresponent amortització del cost.

5.12 Ingressos i despeses

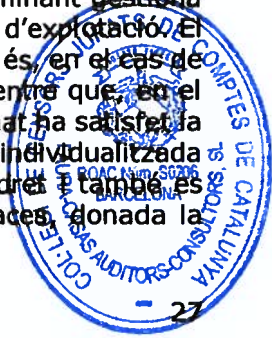
Amb caràcter general, els ingressos i les despeses es registren atenent al principi de meritació i al de correlació de ingressos i despeses, independentment del moment en que són cobrats i pagats.

Els ingressos es registren pel valor raonable de la contraprestació a rebre i representen els imports a cobrar pels béns lliurats i els serveis prestats en el curs ordinari de les activitats del Grup, menys devolucions, rebaixes, descomptes i l'impost sobre el valor afegit.

El Grup reconeix els ingressos quan l'import dels mateixos es pot valorar amb fiabilitat, és probable que els beneficis econòmics futurs vagin a fluir al Grup i es compleixen les condicions específiques per a cada una de les activitats.

La tipologia dels ingressos del Grup així com els criteris per al seu reconeixement, són els següents:

- Ingressos per aparcaments: l'Ajuntament de Barcelona, per acords successius del seu Consell Plenari o comissions delegades, ha encarregat a la Societat Dominant la gestió directa per la construcció i explotació del servei durant cinquanta anys de cada un dels aparcaments que aquesta construeixi. A mesura que aquest termini vagi vencent, revertiran a l'Ajuntament de Barcelona la totalitat de les obres i de les instal·lacions de cada aparcament necessàries per la prestació d'aquest servei, lliure de qualsevol càrrega o gravamen i sense cap compensació. Aquest encàrrec inclou la possibilitat de poder atorgar a tercers el dret d'utilització temporal i individualitzat de les places d'aparcament construïdes. Adicionalment la Societat Dominant gestiona aparcaments en règim de concessió, lloguer o mitjançant contractes d'explotació. El criteri seguit per la Societat Dominant pel reconeixement d'ingressos és, en el cas de rotació, reconèixer l'ingrés quan el vehicle està en l'aparcament, mentre que, en el cas dels abonats, reconèixer l'ingrés durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent. En el cas de l'atorgament del dret d'utilització individualitzada de les places, l'ingrés es reconeix en el moment de formalitzar el dret i també es dona de baixa el cost corresponent a la construcció d'aquestes places, donada la plena transferència de drets i obligacions als concessionaris.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

- Ingressos per la gestió del servei municipal del programa de regulació de aparcament (programa AREA) i Grua: en l'aplicació de les fórmules de gestió directa, previstes a la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, per la prestació de serveis de competència municipal, la Societat Dominant gestiona en nom i per compte de l'Ajuntament de Barcelona els serveis municipals del programa AREA i Grua des de 1983 i 1984 respectivament. Fins l'any 1992, la totalitat dels cobraments i les liquidacions procedents d'aquests serveis coincidien amb els ingressos de la Societat Dominant per a aquesta gestió. Des de l'any 1993, i degut al caràcter de taxes, els ingressos originats pels serveis esmenats i seguint els preceptes de la normativa reguladora de les Hisendes Locals vigents en cada moment, i de les successives Instruccions de Comptabilitat per a l'Administració Local, l'Ajuntament integra les liquidacions de les taxes corresponents als serveis indicats a la seva comptabilitat pressupostària. Per la gestió dels serveis municipals del programa AREA i Grua, que també comporta el control i detall de les liquidacions i cobraments per les taxes que procedeixen d'aquest al llarg de l'any, la Societat Dominant rep de l'Ajuntament el finançament pressupostari que aquesta determina al finalitzar l'exercici, en funció dels cobraments i les liquidacions procedents d'aquests serveis. El criteri seguit per la Societat Dominant en relació a aquests serveis és el de registrar l'import rebut per l'Ajuntament per a la prestació dels esmenats serveis com ingrés per al període al que es refereix.
- Ingressos per la gestió i direcció del servei Bicing: des de març de 2007 la Societat Dominant té encomanat per l'Ajuntament de Barcelona la gestió del servei de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes, denominat Bicing. Fins a 31 de desembre de 2017, com a prestació de serveis, es comptabilitzava els ingressos que rebia de tercers, usuaris de serveis. El criteri seguit per fins a la data era reconèixer aquest ingrés durant el període per al qual l'abonat havia satisfet la quota corresponent. En contrapartida, la Societat Dominant suportava un cànon de l'Ajuntament estimat en base a aquest ingressos.

A partir de l'1 de gener de 2018 l'Ajuntament ha passat a registrar directament aquest ingrés de tercers, usuaris de serveis, i per tant la Societat no ha registrat cap ingrés per aquest concepte ni tampoc la contrapartida del cànon esmentada.
- Ingressos per l'explotació del parc zoològic: el criteri seguit per la Societat Dominant pel reconeixement d'aquests ingressos és el de reconèixer els ingressos per les entrades dels visitants al moment en que aquestes es produeixen, mentre que en el cas dels abonats, es reconeix l'ingrés durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- Ingressos procedents del Palau Sant Jordi, Estadi Olímpic, Anella Olímpica de Montjuic, Parc de Montjuic i recintes del Fòrum: la Societat Dominant reconeix aquests ingressos en base a les dates en les que tenen lloc les actuacions i esdeveniments per les quals ha cedit o arrendat aquests espais.
- Ingressos procedents del Park Güell: el criteri seguit per la Societat Dominant per al reconeixement d'aquests ingressos és el de reconèixer els ingressos per les entrades dels visitants en el moment en que es produeix la visita al recinte.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

- Ingressos del registre de Vehicles de Mobilitat Personal, la Societat recapta en nom i per compte de l'Ajuntament la Taxa de Vehicles de Mobilitat Personal i per aquest servei registra l'import rebut de l'Ajuntament per a la prestació dels esmentats serveis com ingrés per al període al que fa referència.
- Ingressos per aportacions municipals derivats dels encàrrecs de serveis que l'Ajuntament de Barcelona fa a la Societat Dominant.
- Ingressos procedents de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA per venda d'entrades, venda de gastronomia, venda de transport, venda de records i del servei d'aparcament del parc d'atraccions. L'esmentada societat registra els ingressos en el moment en que es produeix la venda, mentre que en el cas de la venda de passes Tibiclub, els quals permeten l'entrada al parc durant un període d'un any, l'esmentada societat dependent reconeix l'ingrés durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- Ingressos procedents de la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, són els següents:
 - Lloguer de sepultures: es paga un import per l'ús temporal d'una sepultura per un període d'1 o 2 anys i que pot ser renovat en terminis igual de curts. El seu ingrés es reconeix en funció dels anys de lloguer i es periodifica la part no meritada. (*)
 - Concessions de sepultures: és el dret d'ús privatiu d'una sepultura que té com a finalitat un enterrament. Per a aquesta concessió s'ha de pagar una taxa de concessió que varia segons el tipus de sepultura i el període. Dins d'aquestes concessions de sepultures cal distingir els períodes següents: 15, 30, 50 i 99 anys i també les concessions a terminis. L'ingrés es reconeix en funció dels anys de concessió i es periodifica la part no meritada.
 - Ingressos de conservació: és un tribut amb naturalesa de taxa, que grava tots els titulars d'un dret funerari i que té com a finalitat cobrir les despeses que suposa la conservació dels cementiris. La taxa de conservació es factura al principi de l'exercici i tant el període de meritació com el de pagament coincideixen amb l'any natural. (*)
 - Ingressos per incineracions: és un tribut, amb naturalesa de taxa, que neix arran d'una sol·licitud de cremació d'un difunt i que té com a finalitat cobrir les despeses que implica la cremació d'un difunt. Els ingressos per incineracions es meriten en el moment de la prestació del servei. (*)
 - Ingressos per altres taxes: inclouen taxes com les d'exhumació i inhumació, que tenen com a finalitat cobrir les despeses que generen els actes d'exhumació i inhumació de cadàvers, entre altres operacions de cementiris. Els ingressos per altres taxes es meriten en el moment de la prestació del servei. (*)
 - Ingressos per vendes d'urnes, reliquiaries i altres complementos: són tots els ingressos que no corresponen a taxes, com ara urnes, reliquiaries, làpides i altres productes. Els ingressos per vendes d'urnes, reliquiaries i altres complementos es meriten en el moment de fer-ne efectiva la venda.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

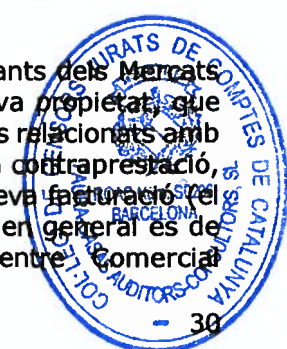
(*) Tots aquest ingressos corresponen a ingressos per la gestió del servei municipal en relació als serveis de cremació i cementiris titularitat de l'Ajuntament de Barcelona. En aplicació de les fórmules de gestió directa, previstes en la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, per a la prestació de serveis de competència municipal, la Societat gestiona en nom i per compte de l'Ajuntament de Barcelona els esmentats serveis. Des de 1993, atenent al caràcter de taxes, els ingressos originats pels serveis esmentats i seguint els preceptes de la normativa reguladora de les Hisendes Locals vigents en cada moment, i de les successives Instruccions de Comptabilitat per a l'Administració Local, l'Ajuntament integra les liquidacions de les taxes corresponents als serveis indicats a la seva comptabilitat pressupostaria. Per a la gestió dels citats serveis municipals, que també comporta el control i detall de les liquidacions i cobraments de les taxes que procedeixen d'aquests al llarg de l'any, la Societat rep de l'Ajuntament el finançament pressupostari que aquest determina en finalitzar l'exercici, en funció dels cobraments i les liquidacions procedents d'aquests serveis.

El criteri seguit per la Societat en relació a aquests serveis és el de registrar l'import meritat rebut de l'Ajuntament per a la prestació dels esmentats serveis com ingrés per al període al que fa referència.

- Ingressos procedents del subgrup consolidat Tractament i Selecció de Residus els quals s'originen a partir dels acords o convenis formalitzats amb l'AMB, l'Ajuntament de Barcelona i altres entitats, registrant-se en els períodes de prestacions dels serveis.

Respecte a la venda d'electricitat, aquesta es registra com ingrés en el moment del lliurament als clients, en funció de les quantitats subministrades durant el període, tot i no haver estat facturades. Al tancament de l'exercici la xifra de vendes inclou l'estimació d'energia subministrada encara no llegida en els comptadors del client, al no sempre coincidir el període de lectura de comptadors amb la data de tancament.

- Ingressos procedents de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, són els següents:
 - Ingressos procedents dels operadors dels Mercats: Mercabarna, en la seva condició de mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona, gestiona de forma directa els Mercats Centrals de Fruites i Verdures i Peix. Com a contraprestació als serveis que Mercabarna presta a aquest col·lectiu (manteniment de les instal·lacions, neteja d'espais comuns, vigilància i seguretat, enllumenat de les zones no privatives, etc.) així com per la ocupació de l'espai assignat a cada empresa majorista, Mercabarna ingressa un cànon mensual que reconeix en el moment de la facturació, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
 - Ingressos per lloguer d'espai: En la Unitat Alimentària i voltants dels Mercats Centrals, Mercabarna disposa de parcel·les i edificis de la seva propietat, que arrenda a empreses del sector, prestant a la vegada els serveis relacionats amb l'apartat anterior, per al conjunt de les zones comuns. Com a contraprestació, la Societat rep un lloguer que registra en el moment de la seva facturació (el qual coincideix amb el període de prestació del servei) i que en general es de periodicitat mensual. En aquest apartat s'inclou el Centre Comercial

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Mercabarna-Flor (antic Mercat Central de la Flor), situat en el municipi de Sant Boi de Llobregat i que a pesar de la seva característica de mercat majorista, Mercabarna el gestiona en règim de concurrència.

- Ingressos per serveis d'escorxador: Mercabarna disposa d'un escorxador amb dos línies de sacrifici, amb les instal·lacions frigorífiques, d'establació, expedició i sanitàries corresponents. Els ingressos corresponen majoritàriament al servei de sacrifici mitjançant un preu per quilo sacrificat. Els preus són diferents segons el tipus d'animal i poden variar entre si segons els serveis afegits. El registre de l'ingrés es reconeix en el moment en que es factura el servei prestat, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
- Ingressos per accés a la Unitat Alimentària: la Unitat Alimentària de Mercabarna està tancada en tot el seu perímetre. L'entrada a l'interior del recinte es realitza per tres accessos de control de tipologia i matrícula del vehicle que hi accedeix. L'accés al recinte està subjecte a una política de preus en funció dels diferents col·lectius. En cas de pagament, coexisteixen tres modalitats, amb preus unitaris diferents: pagament en el moment de la entrada, en efectiu o mitjançant targeta de crèdit/dèbit. En aquest cas es reconeix l'ingrés amb el recompte diari dels accessos registrats. Venda de targetes per a un número determinat d'entrades, reconeixent l'ingrés en el moment de la venda de la targeta. Abonaments per, màxim, un any, amb meritament de l'ingrés durant el període per al qual l'abonat ha satisfet l'import.
- Ingressos per Adjudicació i Participació en Traspassos: Les empreses que s'instal·len a la Unitat Alimentària Mercabarna, tant en els Mercats Centrals, com en la resta del recinte, paguen un Dret d'Adjudicació o Establiment, lligat al període que contempla el contracte d'arrendament o el període per al que ostenten autoritzacions administratives de l'Ajuntament, en el cas dels Mercats. Aquests ingressos es reconeixen durant tot el període en qüestió, registrant-se l'ingrés en el compte de pèrdues i guanys per la part corresponent a l'any. En el cas de les segones adjudicacions, es manté la periodificació de la primera i es registra al resultat de l'exercici l'import de la segona. Passa el mateix amb els ingressos per la participació que rep Mercabarna, en el cas de canvis accionaris per operacions societàries de compra/venda, cessions o traspassos. Aquests ingressos es reconeixen en l'any en que es realitza la operació (veure nota 5.9).
- Ingressos per prestació de serveis diversos: són els ingressos derivats de altres serveis que Mercabarna pot oferir a agents del sector agroalimentari, tant a empreses instal·lades en el recinte, com a empreses sense ubicació a la Unitat Alimentària. Els ingressos es registren en el moment de la seva facturació, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
- Els ingressos per interessos es reconeixen utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.
- Els ingressos per dividendes es reconeixen com ingressos financers en el compte de pèrdues i guanys quan s'estableix el dret del Grup a rebre el cobrament. No obstant això, si els dividendes distribuïts procedeixen de resultats generats amb anterioritat a la data d'adquisició no es reconeixen com ingressos, minorant el valor comptable de la inversió.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

5.13 Provisions i contingències

Les provisions es reconeixen quan el Grup té una obligació present, ja sigui legal o implícita, com a resultat de fets passats i que és probable que sigui necessària una sortida de recursos per liquidar l'obligació i l'import es pugui estimar de forma fiable.

Les provisions es valoren pel valor actual dels desemborsaments que s'espera que seran necessaris per liquidar l'obligació usant un tipus abans d'impostos que reflecteixi les avaluacions del mercat actual del valor temporal del diner i els riscos específics de l'obligació. Els ajustos en la provisió amb motiu de la seva actualització es reconeixen com una despesa financera conforme es van meritant.

Les provisions amb venciment inferior o igual a un any, amb un efecte financer no significatiu no es descompten.

Quan s'espera que part del desemborsament necessari per a liquidar la provisió sigui reemborsada per un tercer, el reemborsament es reconeix com un actiu independent, sempre que sigui pràcticament segura la seva recepció.

Per la seva part, es consideren passius contingents aquelles possibles obligacions sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització de la qual està condicionada a que ocorri o no un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat del Grup. Aquests passius contingents no són objecte de registre comptable, presentant-se detall dels mateixos en la memòria (Nota 16).

5.14 Medi Ambient

Anualment es registren com a despesa o com a inversió, en funció de la seva naturalesa, els desemborsaments efectuats per a complir amb les exigències legals en matèria de medi ambient. Els imports registrats com a inversió s'amortitzen en funció de la seva vida útil.

No s'ha considerat cap dotació per a riscos i despeses de caràcter mediambiental tenint en compte que no existeixen contingències relacionades amb la protecció del medi ambient.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

5.15 Prestacions als empleats

Atenent als acords laborals corresponents, el Grup té els següents compromisos amb els empleats:

Barcelona de Serveis Municipals, SA i Tractament i Selecció de Residus, SA:

La Societat Dominant i la dependent Tractament i Selecció de Residus, SA, tenen compromisos per pensions. Aquests plans de pensions, es financen mitjançant pagaments a entitats financeres i són plans d'aportacions definides.

Cementiris de Barcelona, SA:

- D'acord amb el que estableixen en els articles 119, 120 i 121 del Conveni Col·lectiu de Cementiris de Barcelona, SA aquesta té el compromís de facilitar en cas de mort un sepeli gratuït a tots els empleats tant actius com en situació de pensionistes. Es tracta d'un pla de prestació definida.
- Pla de pensions, que està externalitzat amb una entitat financera des de l'any 2002, de la modalitat d'ocupació de promoció conjunta pels empleats de Cementiris de Barcelona, SA. És un sistema d'aportació definida per la prestació de jubilació i incapacitat permanent total per la professió habitual i de prestació definida per les prestacions de mort i incapacitat absoluta per tot treball o gran invalidesa.

Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA:

- Premi de jubilació aplicable als empleats de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. D'acord amb l'article 39 del Conveni Col·lectiu d'aquesta societat dependent, i amb l'objectiu d'incentivar les jubilacions anticipades, aquesta societat té el compromís d'abonar al personal un premi de jubilació que consisteix en un percentatge sobre la retribució anual segons taules salarials, en funció de l'edat del treballador. Tenen la consideració de retribucions a llarg termini de prestació definida.
- Pla de jubilació aplicable als empleats de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. L'article 44 del Conveni Col·lectiu d'aquesta societat dependent preveu el pagament futur d'un complement de jubilació vitalici, calculat en funció del valor de la provisió matemàtica en el moment de la jubilació. El col·lectiu compren als treballadors que causen alta en la societat dependent amb anterioritat a la edat de 60 anys i amb contracte indefinit. Tenen la consideració de plans d'aportació definida.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

La definició i criteri de comptabilització dels plans d'aportació i prestació definida són els següents:

Plans d'aportacions definides

Un pla d'aportacions definides és aquell sota el qual el Grup realitza contribucions fixes a una entitat separada i no té cap obligació legal, contractual o implícita de realitzar contribucions addicionals si l'entitat separada no disposés d'actius suficients per atendre els compromisos assumits.

Pels plans d'aportacions definides, el Grup paga aportacions a plans d'assegurances de pensions gestionades de forma pública o privada sobre una base obligatòria, contractual o voluntària. Un cop que s'han pagat les aportacions, el Grup no té obligació de pagaments addicionals. Les contribucions es reconeixen com a prestacions als empleats quant es meriten. Les contribucions pagades per anticipat es reconeixen com un actiu en la mesura en que una devolució d'efectiu o una reducció dels pagaments futurs es troben disponibles.

El Grup reconeix un passiu per les contribucions a realitzar quan, al tancament de l'exercici, figuren contribucions meritades no satisfetes.

Plans de prestacions definides

Els plans de pensions que no tenen caràcter d'aportació definida, es consideren de prestació definida. Generalment, els plans de prestacions definides estableixen l'import de la prestació que rebrà l'empleat en el moment de la seva jubilació, normalment en funció d'un o més factors com l'edat, anys de servei i remuneració.

El Grup reconeix al balanç una provisió respecte dels plans de pensions de prestació definida per la diferència entre el valor actual de les retribucions compromeses i el valor raonable dels eventuais actius afectes als compromisos amb que es liquidaran les obligacions, minorat, en el seu cas, per l'import dels costos per serveis passats no reconeguts encara.

Si de la diferència anterior sorgeix un actiu, la seva valoració no pot superar el valor actual de les prestacions que puguin retornar al Grup en forma de reemborsaments directes o de menors contribucions futures, més, en el seu cas, la part pendent d'imputar a resultats de costos per serveis passats. Qualsevol ajust que el Grup tingui que realitzar per aquest límit en la valoració de l'actiu s'imputa directament a patrimoni net i es reconeix com a reserves.

El valor actual de l'obligació es determina mitjançant mètodes actuàrials de càlcul i hipòtesi financeres i actuàrials sense biaix i compatibles entre si.

La variació en el càlcul del valor actual de les retribucions compromeses o, en el seu cas, dels actius afectes, en la data de tancament, degudes a pèrdues i guanys actuàrials es reconeixen en l'exercici que sorgeix, directament en el patrimoni net com reserves. A aquest efecte, les pèrdues i els guanys són exclusivament les variacions que sorgeixen de canvis en les hipòtesis actuàrials o d'ajustos per l'experiència.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

Els costos per serveis passats es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys, excepte quan es tracti de drets revocables, en que s'imputen al compte de pèrdues i guanys de forma lineal en el període que resta fins que els drets per serveis passats són irrevocables. No obstant això, si sorgeix un actiu, els drets revocables s'imputen al compte de pèrdues i guanys de forma immediata, tret que sorgeixi una reducció en el valor actual de les prestacions que puguin retornar al Grup en forma de reemborsaments directes o de menors contribucions futures, en que s'imputa de forma immediata en el compte de pèrdues i guanys l'excés sobre tal reducció.

5.16 Transaccions entre parts vinculades

Amb caràcter general, les operacions entre empreses del grup es comptabilitzen en el moment inicial pel seu valor raonable. En el seu cas, si el preu acordat difereix del seu valor raonable, la diferència es registra atenent a la realitat econòmica de l'operació. La valoració posterior es realitza conforme amb el previst en les corresponents normes.

5.17 Transaccions en moneda estrangera

Les transaccions en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional del Grup (euro) utilitzant els tipus de canvi vigents a la data de la transacció. Les pèrdues i guanys en moneda estrangera que resulten de la liquidació d'aquestes transaccions i de la conversió a tipus de canvi de tancament dels actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys.

5.18 Informació segmentada

El Grup opera en diferents segments de negoci, entenent els Administradors de la Societat Dominant que aquests segments són els desenvolupats per a cada una de les societats dependents, excepte en el cas de la Societat Dominant en la que es desenvolupen diverses activitats, i per tant, qualificades com a segments.

En el cas de que es produeixin transaccions entre segments de negoci, aquests es valorarien a valor raonable.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

6. GESTIÓ DEL RISC FINANCER

6.1. Factors de risc financer

Les activitats del Grup estan exposades a diversos riscos financers: risc de crèdit, risc del tipus d'interès i risc de liquiditat.

La gestió del risc financer està controlada per la Direcció Financera del Grup.

a) Risc de crèdit

El risc de crèdit sorgeix d'efectiu i equivalents a l'efectiu, així com de deutors comercials i altres deutes, incloent comptes a cobrar pendents i transaccions compromeses.

En relació als deutes comercials, el Grup avalua la qualitat creditícia del client, tenint en compte la seva posició financera, l'experiència passada i altres factors. Els límits individuals de crèdit s'estableixen en funció de criteris interns.

b) Risc de tipus d'interès

El risc de tipus d'interès sorgeix dels recursos aliens no corrents.

La obtenció de recursos aliens, es contracta a tipus d'interès variable (indexat al Euribor).

c) Risc de liquiditat

El Grup realitza una gestió prudent del risc de liquiditat que implica la disponibilitat de finançament per un import suficient a través de facilitats de crèdit, bàsicament d'entitats financeres externes.

La Direcció realitza un seguiment de les previsions de reserva de liquiditat del Grup en funció dels fluxos d'efectiu esperats.

6.2. Estimació del valor raonable

El valor raonable dels instruments financers que no cotitzen en un mercat actiu es determina utilitzant tècniques de valoració. El Grup utilitza una varietat de mètodes i realitza hipòtesis que es basen en les condicions del mercat existents en cada una de les dates del balanç.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7. IMMOBILITZAT INTANGIBLE

El detall i moviment de les partides incloses a "Immobilitzat intangible" és el següent:

	Desenvolup.	Concessions	Patents, licències i marques	Aplicacions informàtiques	Altres immobilitzats	Total
1 de gener de 2017						
Cost	586.911	1.033.689	221.251	9.832.879	741.051	12.415.781
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(560.304)	(216.939)	(6.948.195)	(675.817)	(8.988.166)
Valor net comptable	-	473.385	4.312	2.884.684	65.234	3.427.615
2017						
Valor net comptable d'obertura	-	473.385	4.312	2.884.684	65.234	3.427.615
Altes	-	-	48.000	2.143.239	330.318	2.521.557
Traspasos	-	-	-	381.618	(379.478)	2.140
Dotació a l'amortització	-	(28.736)	(1.305)	(986.837)	(1.581)	(1.018.459)
Valor net comptable al tancament	-	444.649	51.007	4.422.704	14.493	4.932.853
31 de desembre de 2017						
Cost	586.911	1.033.689	269.251	12.357.736	691.891	14.939.478
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(589.040)	(218.244)	(7.935.032)	(677.398)	(10.006.625)
Valor net comptable	-	444.649	51.007	4.422.704	14.493	4.932.853
2018						
Valor net comptable d'obertura	-	444.649	51.007	4.422.704	14.493	4.932.853
Altes	-	-	-	2.645.561	-	2.645.561
Baixes	-	-	-	(159.716)	-	(159.716)
Traspasos	-	-	-	12.854	(12.854)	-
Dotació a l'amortització	-	(28.737)	(10.742)	(1.382.567)	(1.581)	(1.423.627)
Baixes d'amortització	-	-	-	67.528	-	67.528
Valor net comptable al tancament	-	415.912	40.265	5.606.364	58	6.062.599
31 de desembre de 2018						
Cost	586.911	1.033.689	269.251	14.856.435	679.037	17.425.323
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(617.777)	(228.986)	(9.250.071)	(678.979)	(11.362.724)
Valor net comptable	-	415.912	40.265	5.606.364	58	6.062.599

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

a) Moviments significatius de l'exercici

Les altes de l'exercici 2018 i 2017 corresponen principalment a l'entrada en funcionament de nous programes per a la gestió administrativa en vàries de les societats.

Les baixes del 2018, corresponen a aplicacions informàtiques que estaven en desús i la Societat Dominant ha donat de baixa. Les baixes han ocasionat una pèrdua per import de 92.188 euros, registrat a l'epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

A l'exercici 2017 no s'havien registrat baixes.

b) Immobilitzat intangible totalment amortitzat

Al 31 de desembre de 2018 existeix immobilitzat intangible, encara en ús, i totalment amortitzat amb un cost comptable de 8.268.512 euros (7.615.057 euros al 2017).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

8. IMMOBILITZAT MATERIAL

El detall i moviment de les partides incloses a l' "Immobilitzat material" és el següent:

	Terrenys i construccions	Instal·lacions tècniques i altre immob. material	Immobilitzat en curs i bestretes	Total
1 de gener de 2017				
Cost	348.222.347	318.978.745	7.620.215	674.821.307
Amort. acum. i pèrdua de valor (deter.)	(101.970.982)	(224.119.122)	-	(326.090.104)
Valor net comptable	246.251.365	94.859.623	7.620.215	348.731.203
2017				
Valor net comptable d'obertura	246.251.365	94.859.623	7.620.215	348.731.203
Altes	3.858.773	1.546.918	19.344.286	24.749.977
Baixes	(1.489.038)	(2.217.329)	(108.702)	(3.815.069)
Traspassos	8.494.033	7.335.006	(15.831.179)	(2.140)
Dotació a l'amortització	(7.672.975)	(13.624.139)	-	(21.297.114)
Baixes d'amortització	1.300.850	2.114.930	-	3.415.780
Valor net comptable al tancament	250.743.008	90.015.009	11.024.620	351.782.637
31 de desembre de 2017				
Cost	359.086.115	325.643.340	11.024.620	695.754.075
Amort. acum. i pèrdua de valor (deter.)	(108.343.107)	(235.628.331)	-	(343.971.438)
Valor net comptable	250.743.008	90.015.009	11.024.620	351.782.637
2018				
Valor net comptable d'obertura	250.743.008	90.015.009	11.024.620	351.782.637
Altes	1.957.214	745.690	29.302.220	32.005.124
Baixes	(2.134.586)	(2.282.520)	(164.559)	(4.581.665)
Traspassos	9.002.220	14.870.141	(23.872.760)	(399)
Dotació a l'amortització	(9.276.015)	(12.761.039)	-	(22.037.054)
Baixes d'amortització	769.123	1.965.407	-	2.734.530
Valor net comptable al tancament	251.060.964	92.552.688	16.289.521	359.903.173
31 de desembre de 2018				
Cost	367.910.963	338.976.651	16.289.521	723.177.135
Amort. acum. i pèrdua de valor (deter)	(116.849.999)	(246.423.963)	-	(363.273.962)
Valor net comptable	251.060.964	92.552.688	16.289.521	359.903.173

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

a) Moviments significatius de l'exercici

Les altes de l'exercici 2018 corresponen a:

- A Barcelona de Serveis Municipals, SA, a la inversió en l'Aparcament Mercat de Sant Antoni, al pagament a compte per a la fabricació dels parquímetres, a l'adequació del centre-base del carrer Provença i a la inversió en la instal·lació del Sahel al zoo.
- Altres altes significatives de la Societat Dominant corresponen a l'enllumenat led a les instal·lacions de l'Anella Olímpica, a l'adquisició dels actius d'Open Camp, a la renovació de les cortines i adequacions dels camerinos en el Palau Sant Jordi, als quadres elèctrics d'escenografia en l'Estadi Olímpic i, addicionalment, a altres millores en instal·lacions ja existents.
- A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, principalment per les inversions en el Mercat Central de Fruites i Verdures, en l'Escorxador, en els Pavellons, i en el Mercat Central del Peix, entre d'altres.
- A Tractament i Selecció de Residus, SA a la planta desalinitzadora d'aigües, entre d'altres.
- A Cementiris de Barcelona, SA, principalment per la rehabilitació i millora de nínxols, tombes, panteons i columbaris i del recintes de diferents cementiris i per la recuperació de nínxols per caducitat del dret funerari.
- A Parc d'Atraccions Tibidabo, destaca la transformació de l'antic Castell Misteriós en l'actual atracció "El Castell de Contes" i la creació del Centre de Suport Operacional. Addicionalment s'està treballant en la renovació del Funicular del Tibidabo.

Les altes de l'exercici 2017 corresponien a:

- A Barcelona de Serveis Municipals, SA, a la inversió en l'Aparcament Mercat de Sant Antoni i a la Rehabilitació de l'Edifici Avda. Sant Josep de la Muntanya del Park Güell.
- Altres altes significatives de la Societat Dominant corresponien, la compra de 6 grues, a la instal·lació de quadres elèctrics d'escenografia en el Sant Jordi, als graons de sortida d'emergència de l'Estadi Olímpic, a l'adequació del lavabo en l'Estació Barcelona Nord, a l'adaptació dels caixers automàtics d'aparcaments a les noves targetes xips (estàndard EMV), a l'adquisició de 340 walkies per l'activitat d'AREA i, addicionalment, a altres millores en instal·lacions ja existents.
- A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, principalment per les inversions en el Mercat Central de Fruites i Verdures, en els Pavellons, i en el Mercat Central del Peix, entre d'altres.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

- A Cementiris de Barcelona, SA, principalment per la rehabilitació i millora de nínxols, tombes, panteons i columbaris i del recintes de diferents cementiris i per la recuperació de nínxols per caducitat del dret funerari.
- A Parc d'Atraccions Tibidabo, destaca l'execució del projecte de dinamització del Camí del Cel, la renovació de l'atracció Tibiair, etc.
- A Tractament i Selecció de Residus, SA a l'adquisició d'un terreny annex a la planta de Sant Adrià, entre d'altres.

Les baixes de l'exercici 2018 corresponen, principalment, a l'alienació d'una nau industrial en el bloc 36 de la zona ZAC de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA i a la baixa de les cortines del Sant Jordi i a les instal·lacions de reconeixement de matricules de varis aparcaments que s'han renovat en aquest exercici i estaven totalment amortitzats i en desús de la Societat Dominant i a elements associats als Mercats Centrals del Peix i de Fruites i Verdures de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. El total de les baixes han ocasionat un resultat positiu per import de 3.023.789 euros que s'ha registrat a l'epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

Les baixes de l'exercici 2017 corresponien, principalment, a la baixa dels vehicles grua que s'han renovat en aquest exercici i a elements de l'estació nord, que estaven casi totalment amortitzats i en desús de la Societat Dominant i a elements associats als Mercats Centrals del Peix i de Fruites i Verdures de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. Van ocasionar un resultat negatiu per import de 172.846 euros que s'ha registrat a l'epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

Els traspessos dels exercicis 2018 i 2017 corresponen a les obres en curs que han finalitzat durant els esmentats exercicis.

b) Terrenys i construccions

El cost activat en concepte de "Terrenys i construccions" té el següent detall:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Terrenys i béns naturals	29.241.805	29.334.217
Terrenys i béns naturals en adscripció	6.714.084	6.714.084
Construccions	331.955.074	323.037.814
Total	367.910.963	359.086.115

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

c) Actius o unitats d'explotació o serveis no generadors de fluxos d'efectiu

La totalitat de l'immobilitzat material de totes les Societats que componen el Grup Barcelona de Serveis Municipals, estan vinculats a diferents unitats de negoci i es consideren, en qualsevol cas, actius no generadors d'efectiu atès les explicacions indicades a la Nota 5.2.

Durant l'exercici 2018 i 2017 no s'ha reconegut ni revertit correccions valoratives per deteriorament significatives per a cap immobilitzat material individual.

d) Béns adquirits a empreses del Grup Ajuntament de Barcelona

El cost de les inversions en immobilitzat material adquirides a empreses del Grup es resumeixen a continuació:

<u>Cost</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Terrenys i construccions	475.356	-
Immobilitzat en curs	49.587	1.720.000
Total	524.943	1.720.000

e) Actualitzacions realitzades a l'empar del RD-Llei 7/1996, de 7 de juny

L'any 1996, la Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA es va acollir a l'actualització de balanços, regulada a l'article 5 del Reial Decret-Llei 7/1996, desenvolupat posteriorment pel Reial Decret 2607/1996, de 20 de desembre.

Van ser actualitzats la totalitat dels elements d'immobilitzat material que figuraven al balanç de la societat dependent a 31 de desembre de 1996, excepte part de les incorporacions de l'exercici 1995, aplicant els coeficients màxims previstos.

Fruit d'aquesta actualització es va registrar una reserva de revalorització per import de 23.280.175 euros. El saldo d'aquest compte de la Societat dependent no ha registrat cap moviment durant l'exercici.

L'import de les revaloritzacions netes acumulades pendents d'amortització a la data de tancament de l'exercici i el seu desglossament per a cada partida és el següent:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Terrenys i construccions	5.764.818	8.916.024
Total	5.764.818	8.916.024

L'efecte d'aquestes revaloritzacions sobre la dotació a l'amortització a l'exercici 2018 ha suposat un increment de les mateixes de 564.767 euros (el mateix import al 2017).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

f) Despeses Financeres capitalitzades

Durant l'exercici 2018 i 2017 no s'han capitalitzat despeses financeres.

g) Béns totalment amortitzats

A 31 de desembre de 2018 existeixen construccions amb un cost original de 6.818.180 euros (el mateix import al 2017) que estan totalment amortitzades i que encara estan en ús. El cost de la resta d'elements de l'immobilitzat material totalment amortitzats en ús ascendeix a un import de 169.822.844 euros (157.010.125 euros al 2017).

h) Immobilitzat material afecte a reversió

Els elements de l'immobilitzat material per als quals el Grup ha adquirit el dret d'explotació, i que revertiran en el futur, són els següents, per tipologia d'actiu:

	31 de desembre de 2018			31 de desembre de 2017		
	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable
Terrenys	3.349.982	(3.142.046)	207.936	3.349.982	(3.049.633)	300.349
Construccions	240.230.964	(81.410.578)	158.820.386	233.435.005	(74.733.982)	158.701.023
Instal·lacions	39.573.057	(28.088.520)	11.484.537	36.979.950	(26.668.633)	10.311.317
Altres immobilitzats	12.890.265	(9.319.857)	3.570.408	12.413.245	(8.686.690)	3.726.555
Total	296.044.268	(121.961.001)	174.083.267	286.178.182	(113.138.938)	173.039.244

En relació als organismes als que revertiran els esmenats actius, la distribució és la següent:

	31 de desembre de 2018			31 de desembre de 2017		
	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable
Ajuntament de Barcelona	286.021.010	(115.487.909)	170.533.101	276.167.537	(106.925.478)	169.242.059
Port de Barcelona	1.488.561	(1.138.953)	349.608	1.472.448	(1.097.061)	375.387
Inst. Mpal. Assistència Sanitària	8.534.697	(5.334.139)	3.200.558	8.538.197	(5.116.399)	3.421.798
Total	296.044.268	(121.961.001)	174.083.267	286.178.182	(113.138.938)	173.039.244

i) Subvencions

La construcció de diferents elements de l'immobilitzat material, han estat finançats per subvencions rebudes, principalment de l'Ajuntament de Barcelona, per un import de 44.014.041 euros (45.580.731 euros al 2017) (veure Nota 14).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

j) Béns sota arrendament operatiu

En el compte de pèrdues i guanys consolidat s'han inclòs despeses per arrendament operatiu corresponents al lloguer d'oficines, locals i aparcaments per import de 1.291.400 euros (1.488.696 euros al 2017). Veure a la Nota 17.d), el valor mínim dels pagaments futurs.

k) Assegurances

El Grup té contractades diverses pòlisses d'assegurança per a cobrir els riscos a que estan subjectes els béns d'immobilitzat material. La cobertura d'aquestes pòlisses es considera suficient.

l) Béns rebuts en adscripció

La societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA va rebre béns en adscripció de l'Ajuntament de Barcelona, segons l'acord del Plenari del Consell Municipals de data 1 de febrer de 2013 per un valor de net comptable de 23.848 milers d'euros (24.825 euros de cost i 977 milers d'euros d'amortització acumulada segons dades de l'Ajuntament de Barcelona). La contrapartida d'aquesta operació es va registrar com a subvenció de capital dins del Patrimoni Net (veure Nota 14). La imputació a resultat es du a terme de forma sistemàtica a la vida útil dels actius.

El detall dels béns en adscripció és el següent :

	Terrenys	Construccions	Instal·lacions tècniques i altre immob. material	Total
1 de gener de 2017	6.714.084	9.567.257	3.937.156	20.218.497
Amortització 2017	-	(349.977)	(430.263)	(780.240)
31 de desembre de 2017	6.714.084	9.217.280	3.506.893	19.438.257
Amortització 2018	-	(355.718)	(355.723)	(711.441)
31 de desembre de 2018	6.714.084	8.861.562	3.151.170	18.726.816

D'aquests actius cedits en adscripció hi ha béns totalment amortitzats per import de 1.649.528 euros.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

9. FONS DE COMERÇ DE CONSOLIDACIÓ

El moviment del fons de comerç és el següent:

1 de gener de 2017	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(146.466)
Valor net comptable	1.318.192
2017	
Amortització de l'exercici	(146.466)
31 de desembre de 2017	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(292.932)
Valor net comptable	1.171.726
2018	
Amortització de l'exercici	(146.466)
31 de desembre de 2018	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(439.398)
Valor net comptable	1.025.260

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE's) del Grup d'acord amb el segment del negoci.

A continuació es presenta un resum a nivell de UGE's de l'assignació del fons de comerç:

	2018	2017
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	1.025.260	1.171.726
	1.025.260	1.171.726

D'acord amb l'indicat a la nota 5.6 de les normes de valoració i en base a l'anàlisi dels Administradors i els plans futurs de negoci no s'ha considerat necessari depreciar els fons de comerç explícit de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

10. ACTIUS FINANCERS

10.1. Categories d'actius financers

El valor en els llibres de cadascuna de les categories d'actius financers, excepte les inversions en empreses associades a llarg termini, es detallen a continuació:

	Préstecs i partides a cobrar	Inversions mantingudes fins al venciment	Actius financers disponibles per a la venda	TOTAL
31 de desembre de 2018				
<u>Actius financers a llarg termini:</u>				
Instruments de patrimoni	-	-	35.827.959	35.827.959
Crèdits concedits	4.730.946	-	-	4.730.946
Altres actius financers	118.638	6.500.000	47.643.434	54.262.072
<u>Actius financers a curt termini</u>				
Crèdits concedits	219.944	-	-	219.944
Clients vendes i prest. serveis	22.708.303	-	-	22.708.303
Clients empreses vinculades	20.618.242	-	-	20.618.242
Deutors varis	451.450	-	-	451.450
Personal	104.260	-	-	104.260
Altres actius financers	801.018	45.400.000	5.698.922	51.899.940
Periodificacions	1.267.169	-	-	1.267.169
Total	51.019.970	51.900.000	89.170.315	192.090.285
31 de desembre de 2017				
<u>Actius financers a llarg termini:</u>				
Instruments de patrimoni	-	-	-	-
Crèdits concedits	5.930.912	-	35.843.267	35.843.267
Altres actius financers	107.943	8.400.000	56.000.000	64.507.943
<u>Actius financers a curt termini</u>				
Crèdits concedits	314.444	-	-	314.444
Clients vendes i prest. serveis	20.114.587	-	-	20.114.587
Clients empreses vinculades	13.003.939	-	-	13.003.939
Deutors varis	459.303	-	-	459.303
Personal	94.813	-	-	94.813
Altres actius financers	640.552	41.200.000	-	41.840.552
Periodificacions	1.181.700	-	-	1.181.700
Total	41.848.193	49.600.000	91.843.267	183.291.460

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Essent els venciments dels crèdits concedits i dels altres actius financers els següents:

31 de desembre de 2018							
	2019	2020	2021	2022	2023	Anys posteriors	TOTAL
Crèdits concedits	219.944	1.463.247	1.310.002	276.279	107.944	1.573.474	4.950.890
Altres actius financers	51.899.940	6.524.749	-	47.643.434	-	93.889	106.162.012
	52.119.884	7.987.996	1.310.002	47.919.713	107.944	1.667.363	111.112.902

31 de desembre de 2017							
	2018	2019	2020	2021	2022	Anys posteriors	TOTAL
Crèdits concedits	314.444	1.681.786	1.350.664	1.219.984	211.723	1.466.755	6.245.356
Altres actius financers	41.840.552	14.418.988	-	-	-	50.088.955	106.348.495
	42.154.996	16.100.774	1.350.664	1.219.984	211.723	51.555.710	112.593.851

Els saldos dels actius financers es reflecteixen pel valor nominal, no existint diferències significatives respecte al valor raonable dels mateixos.

Els tipus d'interès efectiu sobre els comptes a cobrar no corrents han estat del 1,46% en el 2017 (1,58% en el 2017).

10.2. Participacions posades en equivalència

El moviment de l'exercici es resumeix a continuació:

1 de gener de 2017	114.198.707
Guany/(Pèrdua) en el patrimoni net	169.693
Guany/(Pèrdua) en el compte de resultats	429.600
31 de desembre de 2017	114.798.000
Guany/(Pèrdua) en el patrimoni net	(180.800)
Guany/(Pèrdua) en el compte de resultats	1.270.800
31 de desembre de 2018	115.888.000
Menys: Part no corrent	115.888.000
Part corrent	-

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

A 31 de desembre de 2018, s'ha registrat les variacions en el valor de la participació de Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA per import de:

- Guany de 1.270.800 euros (429.600 euros a l'exercici 2017), corresponents a la part proporcional del resultat de l'exercici de la societat associada als resultats consolidats en la partida "Participació en beneficis (pèrdues) de societats posades en equivalència;
- Pèrdua de 180.800 euros (guany de 169.693 euros a l'exercici 2017), corresponents a la part proporcional dels ajustos per canvis de valor de la societat associada al patrimoni net consolidat atenent a la seva naturalesa (veure Nota 12.h).

L'import dels actius, passius, ingressos ordinaris i resultat de l'exercici, així com altra informació d'interès, a 31 de desembre, segons apareix en els comptes anuals individuals de les societats que consoliden per posada en equivalència, és el següent (en milers d'euros):

Societat	Actius	Passius	Ingressos ordinaris	Resultat d'Explotació
2018				
Catalana de Iniciatives, SA en liquidació	4.863	18.213	-	(6)
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (1)	425.418	135.698	24.039	5.733
2017				
Catalana de Iniciatives, SA en liquidació	4.939	18.238	-	(53)
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (1)	418.199	131.204	19.657	2.600

(1) Comptes anuals individual auditats al 31 de desembre de 2018 i 2017 per Deloitte, SL

Les esmentades societats associades no cotitzen en Borsa.

No existeixen societats que tenint menys d'un 20% es conclouï que existeix influència significativa i que tenint més d'un 20% es pugui concloure que no existeix influència significativa.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

10.3. Actius financers disponibles per a la venda

Els actius financers disponibles per la venda inclouen títols sense cotització oficial corresponents a les següents empreses, les quals no estan relacionades directament amb l'activitat del Grup i aquest no hi té influència:

	31 de desembre de 2018		31 de desembre de 2017	
	% Participació	Valor comptable	% Participació	Valor comptable
Ecoenergies Barcelona Sud, Zona Franca i Gran Via de l'Hospitalet, SA	17,55%	2.672.940	17,55%	2.688.248
Serveis Funeraris de Barcelona, SA	15,00%	26.941.286	15,00%	26.941.286
GL Events CCIB, SL	12,00%	240.600	12,00%	240.600
Grand Tibidabo, S.A.	0,03%	-	0,03%	-
Total		29.854.826		29.870.134

El moviment dels actius financers disponibles per a la venda es resumeix a continuació:

1 de gener de 2017	29.656.886
Altes	1.053.000
Pèrdues en el compte de resultats	(839.752)
31 de desembre de 2017	29.870.134
Pèrdues en el compte de resultats	(15.308)
31 de desembre de 2018	29.854.826
Menys: Part no corrent	29.854.826
Part corrent	-

Amb data 31 de desembre de 2018, el valor de la participació d'Ecoenergies Barcelona Sud, Zona Franca i Gran Via de l'Hospitalet, SAU s'ha deteriorat en 15.308 euros (839.752 euros al 2017) en base als resultats negatius generats per aquesta societat en els darrers exercicis, tenint en compte el percentatge de participació que BSM ostenta. El deteriorament s'ha registrat contra el compte de pèrdues i guanys.

Les altes de l'exercici 2017 corresponien a l'adquisició de 1.053.000 accions d'Ecoenergies Barcelona Sud, Zona Franca i Gran Via de l'Hospitalet, SAU, per import de 1.053.000 euros, mantenint el nivell de participació del 17,55%

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

A 31 de desembre de 2018 i 2017 el valor de la participació en:

- Serveis Funeraris de Barcelona, SA inclou 1.649.234 euros que corresponen al valor de la participació i 25.292.052 euros que corresponen a la revalorització de la participació que manté la Societat Dominant donada l'opció de venda existent en el contracte de compra-venda signat entre Barcelona de Serveis Municipals, SA i Pompas Fúnebres Mediterrànees, SL el 13 d'abril de 2011. La contrapartida es troba registrada a l'epígraf d'ajustos per canvi de valor net del corresponent efecte fiscal, veure Nota 12.h.
- Grand Tibidabo, SA està totalment deteriorat.

10.4. Altres actius financers disponibles per a la venda

Els altres actius financers disponibles per a la venda inclouen títols sense cotització oficial corresponents a les següents empreses, les quals estan relacionades directament amb l'activitat del Grup:

31 de desembre de 2018 i 2017 :	% Participació (*)	Titular de la participació	Valor comptable
Gestora de runes de la construcció, S.A.	8,21%	TERSA	135.185
Ecoparc de Barcelona, S.A.	3,05%	TERSA	382.720
Ecoparc del Besòs, S.A.	2,93%	TERSA	385.500
Ecoparc del Mediterrani, S.A.	11,73%	TERSA	960.000
Districlima, S.A.	11,73%	TERSA	4.019.576
Barcelona Regional, S.A.	2,98%	Mercabarna	90.152
Total			5.973.133

(*) El percentatge de participació surt de calcular el percentatge de participació que té la societat dependent pel percentatge de participació de la Societat Dominant sobre el percentatge de la societat dependent.

No hi ha hagut moviments durant l'exercici 2018 i 2017.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

10.5. Préstecs concedits

El moviment dels préstecs concedits es resumeix a continuació:

1 de gener de 2017	7.589.613
Altes	600.008
Baixes	(1.944.265)
31 de desembre de 2017	6.245.356
Altes	903.387
Baixes	(2.197.853)
31 de desembre de 2018	4.950.890
Menys: Part no corrent	4.730.946
Part corrent	219.944

A 31 de desembre de 2018 i 2017 el Grup tenia concedits, principalment, els següents préstecs o saldos a cobrar:

- Amb data 3 març de 2008 es va formalitzar un contracte de préstec participatiu concedit a Ecoparc de Barcelona, SA per 419.231 euros. Aquest préstec té venciment indeterminat i el cobrament d'interessos va vinculat als beneficis anuals que presenti la societat.
- Amb data 1 de maig de 2009 es va formalitzar un contracte de préstec subordinat amb Ecoparc de Barcelona, SA per import de 975.305 euros amb venciment a l'exercici 2024 i amb un tipus d'interès d'Euríbor+1,5%.
- Els saldos amb tercers que estan ubicat a la Unitat Alimentària en concepte de finançament atorgat per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA els quals pugen, a 31 de desembre de 2018 a 2.261.879 euros (2.950.932 euros en el 2017). Meriten interessos a tipus d'interès segons contracte.
- L'import de 1.252.028 euros (1.865.436 euros en el 2017) pendent de cobrament de l'AMB en concepte d'aportació per compensar les pèrdues de l'exercici 2009 de l'Ecoparc del Mediterrani, SA. Un cop es rebí aquests fons, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA els transferirà a la societat Ecoparc del Mediterrani, SA. Addicionalment, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA ha registrat comptablement un deute envers a aquesta societat amb abonament als epígrafs "Altres passius financers a llarg termini (veure Nota 15.5). Aquesta operació s'ha formalitzat amb un tipus d'interès de l'Euríbor a 31 de desembre + 1,5% anual.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El moviment de l'exercici 2018 i 2017 correspon als crèdits amb tercers ubicats en la Unitat Alimentària en concepte de finançament atorgat per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA.

A 31 de desembre de 2018 i 2017, no n'hi ha garanties associades a aquests préstecs.

Durant el 2018 s'han registrat ingressos financers pels esmentats préstecs per import de 100.213 euros (131.020 euros al 2017).

10.6. Altres actius financers a curt i llarg termini

En aquest epígraf s'ha registrat bàsicament, a llarg termini:

- 47.643.434 euros de la Societat Dominant, que correspon al valor raonable d'un dipòsit en gestió de cartera amb Caixabank. La característica principal és que com a mínim un 80% està invertit en valors de renda fixa denominats en euros.

A 31 de desembre de 2017, el saldo de 50.000.000 euros de la Societat Dominant corresponia a participacions en dos fons d'inversió de 25.000.000 euros cadascun, denominats BGF EUROSHORT DURATION BOND "I2", gestionat per BlackRock Merrill Lynch, i FIDELITY EURO SHORT TERM BOND "A", gestionat per FIL Investment Management. La característica principal comú d'ambdós fons és que la seva inversió en renda fixa es situarà entre el 70% i el 100%.

- 6.500.000 euros (8.400.000 euros al 2017) d'imposicions a llarg termini, que les diferents societats del Grup han formalitzat amb entitats de crèdit, mitjançant dipòsits d'estalvi.

I, a curt termini:

- 5.698.922 euros de Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, que correspon al valor raonable d'un dipòsit en gestió de cartera amb Caixabank. La característica principal és que com a mínim un 80% està invertit en valors de renda fixa denominats en euros.

A 31 de desembre de 2017, el saldo de 6.000.000 euros (a llarg termini) de Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, que corresponia a participacions en dos fons d'inversió de 3.000.000 euros cadascun, en les mateixes condicions que la Societat Dominant.

- per import de 45.400.000 euros (41.200.000 euros al 2017) imposicions a curt termini que les diferents societats del Grup han formalitzat amb entitats de crèdit, mitjançant dipòsits d'estalvi. Els interessos meritats i no cobrats al tancament de l'exercici 2018 ascendeixen a 10.292 euros (4.215 euros al 2017).

Adicionalment, la resta del valor d'actius financers correspon a dipòsits i fiances.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

10.7. Deutors comercials i altres comptes a cobrar

Els valors comptables dels saldos de deutors i altres comptes a cobrar estan denominats en euros.

El moviment de la provisió per pèrdues per deteriorament dels comptes a cobrar de clients, la qual es troba minorant el saldo corresponent a "Clients per vendes i prestacions de serveis", és el següent:

1 de gener de 2017	(8.395.983)
Provisió per deteriorament de valor de comptes a cobrar	(1.512.225)
Comptes a cobrar donades de baixa per incobrables	3.238.141
Reversió d'importos no utilitzats	1.096.437
Altres	630
31 de desembre de 2017	(5.573.000)
Provisió per deteriorament de valor de comptes a cobrar	(1.332.847)
Comptes a cobrar donades de baixa per incobrables	1.514.240
Reversió d'importos no utilitzats	207.876
31 de desembre de 2018	(5.183.731)

El reconeixement i la reversió de les correccions valoratives per deteriorament dels comptes a cobrar a clients s'han inclòs dins l'epígraf de "Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials" en el compte de pèrdues i guanys. Normalment es donen de baixa els importos carregats al compte de deteriorament de valor quan no existeixen expectatives de recuperar més efectiu.

En l'exercici 2017, la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA va procedir a donar de baixa l'import corresponent a la indemnització a cobrar en relació al sinistre ocorregut en el Mercat Central de la Flor, el 21 d'Abril de 2001, per import de 3.024.127,14 euros de la companyia asseguradora Independent Insurance Company Limited, actualment en liquidació. A data 8 de maig de 2017, aquesta companyia va liquidar a la societat dependent l'import de 426.393 euros, i no hi havia més expectatives de cobrar la resta, per aquesta motiu va donar de baixa el diferencial de la provisió.

L'exposició màxima al risc de crèdit a la data de presentació de la informació és el valor raonable de cadascuna de les categories de comptes a cobrar indicades anteriorment. El Grup no manté actius garantits amb assegurances.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

11. EXISTÈNCIES

Les existències del Grup estan constituïdes per:

	2018	2017
Comercials	137.441	155.278
Matèries primes i altres aprovisionaments	3.253.993	2.258.077
Productes acabats	38.880	104.414
Bestretes a proveïdors	73.042	66.167
Total	3.503.356	2.583.936

El Grup té contractades diverses pòlisses d'assegurances per a cobrir els riscos a que estan subjectes les existències. La cobertura d'aquestes pòlisses es considera suficient.

12. FONS PROPIS I AJUST PER CANVIS DE VALOR

a) Capital i prima d'emissió

Durant l'exercici 2018 i 2017 no s'ha produït cap moviment en el capital social.

A 31 de desembre de 2018 i 2017, el capital escriturat es compon de 60.000 accions nominatives de 600 euros de valor nominal cadascuna, totalment subscrites i desemborsades.

No existeixen restriccions per a la lliure transmissibilitat de les mateixes.

La prima d'emissió d'accions és de lliure disposició.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El 31 de desembre de 2018 i 2017 les entitats que participen en el capital social en un percentatge igual o superior al 10% són les següents:

	Número d'accions	Percentatge de participació
Ajuntament de Barcelona	60.000	100%

D'acord amb el Títol I, capítol III de la Llei de Societats de Capital, la Societat s'ha inscrit al Registre Mercantil com a societat unipersonal.

Els principals contractes i transaccions mantinguts amb el Accionista Únic són els indicats a la Nota 20.

b) Reserves

El desglossament per conceptes és el següent:

	2018	2017
Legal i estatutàries:		
Reserva legal (12.c)	7.200.000	7.200.000
Altres reserves:		
Reserves voluntàries	209.296.342	198.422.632
Reserva de capitalització, art.25 Llei 27/2014 (12.d)	3.334.504	3.334.504
Diferències per ajust del capital a euros (12.e)	73	73
Total	219.830.919	208.957.209

c) Reserva legal

L'article 274 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital estableix que les societats destinaran el 10% del benefici a la reserva legal fins que arribi, al menys, al 20% del capital social. Aquesta reserva, mentre no superi el límit indicat, només es podrà destinar a la compensació de pèrdues en cas que no existeixin altres reserves disponibles suficients per aquest fi i només serà disponible per als accionistes en cas de liquidació de la Societat Dominant.

d) Reserva de capitalització

Aquesta reserva és de caràcter indisponible per un període de cinc anys com a conseqüència de l'incentiu fiscal aplicat a l'exercici 2015 i 2016 d'acord amb l'establert en l'article 25 de llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

e) Diferències per ajust del capital a euros

Aquesta reserva és indisponible.

f) Reserves a societats consolidades

El desglossament d'aquesta reserva per societats és el següent:

<u>Societat</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	3.095.590	2.030.447
Cementiris de Barcelona, SA	(11.056.667)	(12.961.052)
Grup Tractament i Selecció de Residus	25.884.083	23.327.822
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	20.912.728	18.160.495
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	(276.664)	(706.264)
Total	38.559.070	29.851.448

Les reserves negatives corresponents a Cementiris de Barcelona, SA es van generar al 2011 per l'efecte en l'eliminació de la inversió fons propis de Cementiris en el moment de la compra del 49% de les accions de Cementiris tal i com s'indica a la Nota 3.a.

g) Canvis en el percentatge de participacions en les societats del Grup

En el 2018 i 2017 no s'han produït canvis en els percentatges de participacions en les societats del Grup.

h) Ajust per canvis de valor

El detall del saldo per societats és el següent:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Serveis Funeraris de Barcelona, SA (Nota 10.3)	23.956.805	23.956.805
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (10.2)	(660.136)	(479.336)
Total	23.296.669	23.477.469

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

13. SOCIS EXTERNS

El desglossament d'aquesta partida es detalla a continuació:

Societat	Capital Social	Prima d'Emissió i Reserves	Resultat de l'exercici (nota 19.e)	Subvencions, donac. i legats	TOTAL
2018					
Grup Tractament i Selecció de Residus	5.973.014	23.210.089	967.247	-	30.150.350
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	6.995.989	39.970.703	4.357.375	258.861	51.582.928
Total	12.969.003	63.180.792	5.324.622	258.861	81.733.278
2017					
Grup Tractament i Selecció de Residus	5.973.014	21.407.058	1.803.031	-	29.183.103
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	6.995.989	37.292.932	3.276.677	964.084	48.529.682
Total	12.969.003	58.699.990	5.079.708	964.084	77.712.785

14. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS

	TOTAL		
	Total	Atribuïble a Socis Externs	Societat Dominant
31 de desembre de 2017			
Subvenció Neta	21.609.100	925.182	20.683.918
Altres Donacions Netes	3.927.303	38.902	3.888.401
Total Net Efecte Fiscal	25.536.403	964.084	24.572.319
31 de desembre de 2018			
Subvenció Neta	19.388.792	221.749	19.167.043
Altres Donacions Netes	3.797.957	37.112	3.760.845
Total Net Efecte Fiscal	23.186.749	258.861	22.927.888

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

a) Subvencions

El moviment de les subvencions no reintegrables, abans del corresponent efecte fiscal, ha estat el següent:

	Total	Atribuïble a Socis Externs	Societat Dominant
1 de gener de 2017			
Subvenció neta	21.213.059	277.473	20.935.586
Efecte Fiscal	122.462	30.265	92.197
Total	21.335.521	307.738	21.027.783
2017			
Augments	1.566.691	772.604	794.087
Imputació al resultat	(937.669)	(9.039)	(928.630)
31 de desembre de 2017			
Subvenció neta	21.609.100	925.182	20.683.918
Efecte Fiscal	355.443	146.121	209.322
Total	21.964.543	1.071.303	20.893.240
2018			
Imputació al resultat	(2.443.136)	(812.442)	(1.630.694)
31 de desembre de 2018			
Subvenció neta	19.388.792	221.749	19.167.043
Efecte Fiscal	132.615	37.112	95.503
Total	19.521.407	258.861	19.262.546

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Essent el detall de les subvencions de capital no reintegrables, abans del corresponent efecte fiscal, que apareixen en el balanç sota l'epígraf "Subvencions, donacions i llegats" el següent:

Entitat concessionària	Finalitat	Data de concessió	Euros	Import pendent de traspasar a resultat 2018	Import pendent de traspasar a resultat 2017	
Barcelona de Serveis Municipals, SA						
Ajuntament de Barcelona	Aparcament Marina Port	2001	901.518	16.560	65.705	
Ajuntament de Barcelona	Instal·lacions Zoo Ciutadella	1995-2002	4.161.231	-	-	
Casino de Barcelona	Aparcament Marina Port	2001	511.030	9.357	37.215	
"la Caixa"	Aparcament Ciutat del Teatre	2002	360.607	243.753	250.967	
Catalunya Caixa	Instal·lacions Zoo Ciutadella	1998/2007/2008	91.063	-	-	
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA						
Ajuntament de Barcelona	Béns en adscripció	2013	23.847.810	18.726.816	19.438.258	
Cementiris de Barcelona, SA						
Institut Català d'Energia	Vehicle eficient estalvi energètic	2008	1.558	-	-	
Tractament i Selecció de Residus, SA						
Ajuntament de Barcelona	Inst. tractament Gasos Planta de Valorització Energètica del Besòs	2001	10.633.027	-	-	
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA						
MAKRO Autoservicio Mayorista, SA	Transmissió patrimonial	30/10/2017			1.566.690	
Generalitat de Catalunya	Modernització instal·lacions escorxador	1996/98/99	1.211.557	177.545	186.636	
Generalitat de Catalunya	Remodelació Mercat Central del Peix	1998	1.504.033	111.793	163.817	
Generalitat de Catalunya	Centre d'educació infantil	2004	513.211	208.659	217.558	
Generalitat de Catalunya	Altres	2001/02/11	277.396	26.924	37.697	
				44.014.041	19.521.407	21.964.543

Aquestes subvencions corresponen, principalment, a:

- la construcció de diferents aparcaments els quals entraren en vigor a la data de concessió d'aquestes subvencions.
- als béns rebuts en adscripció per la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, segons l'acord del Plenari del Consell Municipal en data 1 de febrer de 2013 (veure Nota 8.I).
- la construcció d'algunes de las instal·lacions del parc zoològic, les quals entraren en vigor a la data de concessió d'aquestes subvencions.
- la construcció i modernització d'algunes de les instal·lacions de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, les quals entraren en vigor a la data de concessió de les esmentades subvencions.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

- les instal·lacions de tractament de gasos de la Planta de Valorització Energètica del Besòs. Segons l'acta de lliurament signada el 28 de desembre de 2001, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA va rebre a títol gratuït de l'Ajuntament de Barcelona les esmentades instal·lacions, amb un valor d'aportació de 10.633.026,80 euros.

b) Donacions

Principalment, es troben registrades en aquest epígraf les donacions procedents del procés de desnonament de les sepultures, dutes a terme per la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, en el cas en que els usuaris en el període dels últims 20 anys no hagin satisfet la taxa de conservació corresponent establerta a les Ordenances fiscals aprovades pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

El moviment d'aquestes donacions, abans del corresponent efecte fiscal, ha estat el següent:

	Atribuïble a		
	Total	Socis Externs	Societat Dominant
1 de gener de 2017			
Subvenció neta	3.945.427	68.120	3.877.307
Efecte Fiscal	35.661	12.879	22.782
Total	3.981.088	80.999	3.900.089
2017			
Augments	161.914	-	161.914
Imputació al resultat	(187.336)	(32.866)	(154.470)
31 de desembre de 2017			
Subvenció neta	3.927.303	38.902	3.888.401
Efecte Fiscal	28.363	9.231	19.132
Total	3.955.666	48.133	3.907.533
2018			
Imputació al resultat	(130.224)	(2.068)	(128.156)
31 de desembre de 2018			
Subvenció neta	3.797.957	37.112	3.760.845
Efecte Fiscal	27.485	8.953	18.532
Total	3.825.442	46.065	3.779.377

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

15. PASSIUS FINANCERS

15.1. Categories de passius financers

L'anàlisi per categories dels passius financers és el següent:

	2018	2017
	Deutes i partides a pagar	Deutes i partides a pagar
<u>Passius financers a llarg termini</u>		
Altres passius financers	1.289.891	2.267.075
Periodificacions	56.090.345	54.245.477
<u>Passius financers a curt termini</u>		
Préstecs amb entitats de crèdit	-	1.089.327
Creditors comercials	12.688.008	7.308.851
Deutes amb empreses vinculades	1.839.513	1.872.819
Altres creditors	22.237.241	20.167.052
Altres passius financers	9.530.622	10.260.747
Periodificacions	12.697.202	11.541.707
Total	116.372.822	108.753.055

Els venciments dels préstecs amb entitats de crèdit i altres passius financers, són els següents:

	31 de desembre de 2018					TOTAL
	2019	2020	2021	2022	Anys posteriors	
Altres passius financers	9.530.622	619.136	632.892	-	37.863	10.820.513
	9.530.622	619.136	632.892	-	37.863	10.820.513

	31 de desembre de 2017					TOTAL
	2018	2019	2020	2021	Anys posteriors	
Préstecs amb entitats de crèdit	1.089.327	-	-	-	-	1.089.327
Altres passius financers	10.260.747	971.415	624.906	632.892	37.863	12.527.343
	11.350.074	971.415	624.906	632.892	37.863	13.617.149

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

A 31 de desembre de 2018 i 2017, no existeixen interessos meritats i pendents de pagament.

L'exposició dels debits i partides a pagar del Grup a variacions en els tipus de interès i les dates contractuals en que es revisen els seus preus és com segueix:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Fins a sis mesos	-	1.089.327

Els valors comptables i els valors raonables de les deutes a llarg termini són coincidents.

Els passius financers a curt termini es reflecteixen pel valor nominal, no existint diferències significatives respecte al valor raonable dels mateixos.

15.2. Préstecs amb entitats de crèdit

A 31 de desembre de 2018 i 2017 el Grup no disposa de cap préstec.

15.3. Línies de crèdit no disposades

A 31 de desembre de 2018 i 2017 el Grup no disposa de cap línia de crèdit no disposada.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

15.4. Periodificacions a curt i a llarg termini

S inclou en aquest epígraf bàsicament el següent:

- les bestretes rebudes per la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA tant pel lloguer de sepultures a 1 i 2 anys, així com també per adjudicacions de sepultures a 15, 30, 50 i 99 anys.
- els Drets d'Entrada satisfets a Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA pels titulars en primera adjudicació, així com posteriors ampliacions dels mateixos i els treballs de condicionament realitzats en instal·lacions propietat de l'esmentada societat, d'ús exclusiu d'uns usuaris concrets, a qui se'ls repercuteix total o parcialment el cost de millora.
- els imports rebuts per la Societat Dominant i Parc d'Atraccions Tibidabo, SA per la venda d'abonaments anuals per l'accés al recinte zoològic i al parc d'atraccions, els quals permeten la utilització del servei durant un període d'un any. El Grup reconeix l'ingrés al compte de pèrdues i guanys durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- imports rebuts per la Societat Dominant, com a contraprestació al compromís que adquireix la societat a posar a disposició places d'aparcaments, segons els convenis signats.
- els fons atorgats per l'AMB a la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA pel finançament de les obres d'adequació de la planta de valorització energètica al nou model de gestió de residus municipals de Catalunya. S'imputen al compte de pèrdues i guanys de manera correlacionada a l'amortització dels actius finançats, a l'exercici 2018 la imputació ha estat de 1.740.647 euros (1.623.044 euros al 2017).
- altres ingressos rebuts pel Grup Tractament i Selecció de Residus en concepte de finançament específic de determinats projectes, per als quals no s'han incorregut els costos al tancament de l'exercici.

Addicionalment, a 31 de desembre de 2017, també estava registrat en aquest epígraf els imports rebuts per la venda d'abonaments anuals per l'ús del Bicing, i que s'ha traspassat al compte de resultats durant l'exercici 2018 d'acord amb el període pel qual l'usuari va satisfer la quota.

Els imports cobrats i no meritats, per aquests conceptes, al tancament de l'exercici, es troben registrats en aquest epígraf.

15.5. Altres passius financers

El saldo registrat a llarg termini correspon fonamentalment a l'import que la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA, té pendent de satisfer a l'Ecoparc del Mediterrani, SA en concepte d'aportació per compensar les pèrdues de l'exercici 2009 (veure Nota 10.5).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El saldo registrat a l'epígraf d'altres passius financers a curt termini correspon bàsicament als deutes amb proveïdors d'immobilitzat per a l'adquisició de part dels béns indicats a la Nota 8.

15.6. Informació sobre els ajornaments de pagament a proveïdors

Segons la disposició addicional tercera del "Deure d'informació" de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, els informem dels pagaments realitzats a proveïdors.

	2018	2017
	Dies	Dies
Període mig de pagament a proveïdors	22,94	23,99
Rati de les operacions pagades	23,21	24,25
Rati de les operacions pendents de pagament	16,61	18,51

	Import	Import
Total pagaments realitzats	142.172.529	115.410.026
Total pagaments pendents	5.967.909	5.480.137

16. CONTINGÈNCIES I COMPROMISOS

a) Passius contingents

A 31 de desembre de 2018, els avals atorgats per les societats dependents per a la cobertura d'operacions de crèdit d'empreses participades, ascendeixen a 1.209.174 euros (2.810.825 euros al 2017). No s'espera que es meriti cap passiu addicional com a conseqüència d'aquests avals. El detall d'aquests avals, per societats a les que han estat atorgats, és el següent:

	2018	2017
Ecoparc de Barcelona, S.A.	-	1.454.379
Ecoparc del Besos, S.A.	1.209.174	1.356.446
Total	1.209.174	2.810.825

El Grup té varis litigis oberts dels quals no s'espera cap passiu important que afectin a les comptes anuals per considerar-se remots.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

b) Actius contingents

No hi ha actius contingents.

c) Compromisos de compravenda

A la data del balanç, el Grup té contractes de compra firmats pels següents conceptes i imports:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Immobilitzat Material	20.799.042	25.074.239
Total	20.799.042	25.074.239

Fonamentalment, correspon al contracte d'adquisició dels nous parquímetres a instal·lar durant el 2019 de la Societat Dominant i a la compra dels nous vehicles del funicular de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

El Grup té previst finançar els seus compromisos de compra amb finançament propi i endeutament financer.

d) Compromisos per arrendament operatiu (quan el Grup és arrendatari)

El Grup té llogades oficines, locals i aparcaments sota contracte d'arrendament operatiu. Aquests contractes tenen una duració inicial compresa entre el 1997 i 2048, sent la majoria renovables al seu venciment en condicions de mercat.

Els pagaments mínims totals futurs pels arrendaments operatius no cancel·lables són els següents:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Menys d'1 any	1.132.580	1.287.065
entre 1 i 5 anys	3.601.471	3.548.916
+ 5 anys	6.434.902	7.353.558
Total	11.168.953	12.189.539

L'increment en els pagaments mínims totals futurs no cancel·lables correspon principalment al contracte de lloguer de les oficines de la Societat Dominant amb l'Ajuntament de Barcelona.

La despesa reconeguda al compte de pèrdues i guanys consolidat durant l'exercici 2018 corresponent a arrendaments operatius ascendeix a 1.291.400 euros (1.488.696 euros al 2017).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

e) Compromisos per arrendament operatiu (quan la societat es arrendador)

El Grup no té arrendaments d'aquest tipus, a excepció dels propis dels de la seva activitat.

17. OBLIGACIONS PER PRESTACIONS A LLARG TERMINI AL PERSONAL

Els compromisos per prestacions a llarg termini al personal que té el Grup, són els descrits a la Nota 5.15.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Compromisos d'aportació definida	316.024	-
Compromisos de prestació definida	1.354.652	1.056.845
	<u>1.670.676</u>	<u>1.056.845</u>

a) Compromisos d'aportació definida

L'import registrat a l'exercici 2019 com despesa de personal al compte de pèrdues i guanys de l'exercici derivat dels compromisos d'aportació definida ascendeixen a 827.664 euros (598.031 euros al 2017) (veure Nota 19.c).

La societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA ha registrat segons una acord col·lectiu una paga única compensatòria per import total de 316.024 euros que serà d'aplicació a tots els treballadors que estiguin en plantilla des de l'1 de gener de 2017 fins al desembre de 2023.

La Societat Dominant ha ofert als empleats que reunissin unes característiques un pla de desvinculació voluntària de l'empresa. Fruït d'aquesta iniciativa s'ha registrat una despesa per import de 1.235.591 euros (veure Nota 19c).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

b) Compromisos de prestació definida

b1) Prestacions per sepeli gratuït

Els imports reconeguts al balanç es determinen com segueix:

	2018	2017
Valor actual de les obligacions compromeses	527.986	493.642
Passiu al balanç	527.986	493.642

El moviment de l'obligació d'aquestes prestacions ha estat el següent:

	2018	2017
1 de gener	493.642	631.967
Cost per serveis de l'exercici	11.722	10.591
Cost per interessos	7.800	9.164
Aportacions dels participants del pla	(9.554)	(783)
Pèrdues/(Guany) actuariales	24.376	(157.297)
Altres	-	-
31 de desembre	527.986	493.642

Atès que no hi ha actius afectes a aquesta prestació, no es reflecteix la conciliació entre els saldos inicials i finals del valor raonable actuarial.

Les principals hipòtesis actuàries utilitzades a la data del balanç són les següents:

	2018	2017
Taxa de descompte anual	1,46%	1,58%
Taxa d'increment salarial	0,00%	0,00%
Taules de mortalitat	PASEM2010	PASEM2010

b2) Prestacions per mort i incapacitat absoluta

Els imports reconeguts al balanç es determinen de la manera següent:

	2018	2017
Valor actual de les obligacions compromeses	(900.233)	(844.780)
Valor raonable dels actius afectes	900.233	844.780
Cost per serveis passats no reconeguts	-	-
Passiu al balanç	-	-

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El moviment de l'obligació d'aquestes prestacions ha estat el següent:

	2018	2017
1 de gener	844.780	951.253
Cost per interessos	13.793	13.793
Pèrdues/(Guany) actuària	41.660	(120.266)
31 de desembre	900.233	844.780

La conciliació entre els saldos inicials i finals del valor raonable actuarial dels actius afectes a aquestes obligacions és de la manera següent:

	2018	2017
1 de gener	844.780	951.253
Rendiment esperat dels actius afectes	13.793	13.793
(Pèrdues)/Guany actuària	28.975	(132.951)
Altres	12.685	12.685
31 de desembre	900.233	844.780

Les principals hipòtesis actuària utilitzades a la data del balanç són les següents:

	2018	2017
Taxa de descompte anual	1,46%	1,58%
Rendibilitat esperada dels actius afectes al pla	1,58%	1,45%
Taxa de increment salarial	1,50%	2%
Taules de mortalitat	PASEM2010	Taula PEAIM/F-2007-G
Taules d'invalidesa	Taula PEAIM/F-2007-G	0

b3) Premi de jubilació

A l'exercici 2018 s'ha carregat, al compte de pèrdues i guanys, 263.462 euros (76.710 euros a l'exercici 2017) (veure Nota 19.c) per l'import meritat de la prima d'externalització prevista en el Conveni Col·lectiu de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA pels treballadors que reuneixen una sèrie de requisits.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

18. IMPOST SOBRE BENEFICIS I SITUACIÓ FISCAL

a) Informació de caràcter fiscal

La Societat Dominant, excepte en l'activitat holding, les dependents del Grup Tersa, Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, Cementeris de Barcelona, S.A. i Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA tenen una bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts per la realització de determinades activitats compreses a l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, d'acord amb l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei de l'Impost de Societats.

Les Societats del Grup tenen oberts a inspecció per les autoritats fiscals els quatre últims exercicis dels principals impostos que els són aplicables, cinc en els cas de l'Impost de Societats.

Com a conseqüència, entre altres, de las diferents possibles interpretacions de la legislació fiscal vigent, podrien sorgir passius addicionals com a conseqüència d'una inspecció. En tot cas, els Administradors consideren que aquests passius, en cas de produir-se, no afectaran significativament als presents comptes anuals consolidats.

- La Societat Dominant, fins a l'exercici 2012, distingia el benefici derivat de les activitats compreses en l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, doncs d'acord amb el dispostat en l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei d'Impost de Societats, li era d'aplicació la bonificació del 99% en la majoria de les seves activitats. Amb l'entrada en vigor de la Llei 27/2013 de 27 de desembre de 2013, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local, es modifiquen les competències pròpies compreses, en l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de Règim Local. Com a conseqüència d'aquesta modificació, a partir de l'exercici 2013, la Societat Dominant, aplica la bonificació del 99%, també a l'activitat d'aparcaments. Amb la nova Llei de l'Impost de Societats la Societat Dominant manté la bonificació del 99%.

Pel càlcul de l'impost, la Societat determina la base sobre la qual s'aplica la bonificació de l'article 34.2 del TRLIS considerant únicament les bases bonificades. En aquest sentit la Societat ha interposat amb data 29 de novembre 2018 davant l'Audiència Nacional rectificació de l'autoliquidació de l'Impost de Societat de l'any 2010, calculant la base sobre la qual s'aplica la bonificació en el supòsit de que concorrin simultàniament renda positiva, bonificada i no bonificada, i renda negativa no bonificada, aquesta última haurà de compensar a les dues anteriors d'acord amb un criteri de proporcionalitat. En el cas que prosperés la reclamació econòmic administrativa suposaria una devolució d'ingressos indeguts per a la Societat Dominant de 555.138 euros més els interessos de demora.

- La Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA és una societat anònima de capital íntegrament públic, des de que a desembre de 2008 va adquirir les últimes accions d'accionistes privats, complint amb els requisits necessaris per a ser considerada, d'acord amb el que estableix l'article 24.6 de la Llei 30/2007, mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona i de la resta de les Administracions i Entitats públiques titulars del seu capital social.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Igualment la societat dependent compliria amb les condicions subjectives que exigeix l'article 34.2 del Text refós de la Llei de l'Impost de Societats (TRLIS) i les condicions objectives, que marca l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases del Règim Local (LBRL), per a que li sigui d'aplicació la bonificació del 99% en la quota de l'Impost de Societats.

La no aplicació de la bonificació a la liquidació de l'Impost de l'exercici 2008, es va fer tenint en compte la formulació de la consulta prèvia al Servei Jurídic de l'Estat, instat a través de Mercasa, amb l'objecte de confirmar la delimitació de les activitats que es consideren dintre dels serveis d'abastiments, escorxador, fires, mercats i defensa d'usuaris consumidors que contempla l'apartat 2, lletra g), de l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de la LBRL, al que remetia l'article 34.2 del TRLIS.

Igualment, els comptes anuals consolidats de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2009 no van recollir l'efecte de la bonificació donat que a la data de formulació estava pendent de conclusió la consulta davant del Servei Jurídic de l'Estat.

Una vegada finalitzat el procés de consulta al Servei Jurídic de l'Estat en l'exercici 2010, que va considerar, a la vegada, els antecedents previs que suposaven les consultes vinculades a la Direcció General de Tributs formulades per altres Mercats de la Red Estatal, es va confirmar que la totalitat de les activitats realitzades per la societat dependent s'integren en l'àmbit de prestació integral dels Serveis de Mercats en interès dels usuaris, motiu que determina l'aplicació de la bonificació del 99% sobre la totalitat de la quota íntegra de l'Impost de Societats.

Els efectes comptables de la bonificació de l'exercici 2009, varen ser recollits en les comptes anuals de l'exercici 2010. Amb data 23 de juliol de 2010 va ser presentada la liquidació de l'Impost sobre Beneficis de l'exercici 2009 considerant d'aplicació l'esmentada bonificació.

Una vegada obtingut el criteri del Servei Jurídic de l'Estat, la societat dependent, amb data 28 d'abril de 2010, va presentar la rectificació i sol·licitud de devolució dels ingressos indeguts corresponents a la liquidació de l'Impost de Societats del 2008 per import de 1.299.993 euros, més els corresponents interessos de demora.

Amb data 1 de novembre de 2011, l'Administració Tributaria va notificar a la societat dependent una Proposta de Resolució no definitiva, en la que reconeixia la concurrència dels requisits de caràcter subjectiu i els de caràcter objectiu per a l'aplicació de la bonificació sobre les rendes derivades de la prestació de l'activitat o activitats de gestió dels mercats Majoristes de Fruites i Verdures i de Peix i de les activitats de l'Escorxador, posant en qüestió les rendes de les activitats complementàries.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

En referència a les rendes de les activitats complementàries, la societat dependent, en data 18 de novembre de 2011, va presentar al·legacions argumentant el dret d'aquestes rendes a beneficiar-se de la bonificació sol·licitada, en base a :

- El criteri de la Direcció de Serveis Jurídics de l'Estat, conforme el que les activitats accessòries que es realitzen estan interconnectades i són complementàries al servei públic de mercats, orientades a la millor prestació d'aquest en benefici dels usuaris del servei i per tant incloses en l'àmbit d'aplicació de l'art. 34.2 del TRLIS (actualment 34 de la Llei de l'Impost).
- L'actuació de la societat dependent en la seva condició de mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona, tal i com s'estableixen els Reglaments de funcionament dels mercats majoristes consisteix en garantir l'organització i el funcionament dels Mercats i les seves instal·lacions complementàries en la Unitat Alimentària de Barcelona.

L'aplicació de la bonificació a les activitats accessòries es sustentava, en la sentència del Tribunal Suprem dictada en data 27 d'octubre de 2011, favorable a l'empresa del Metro de Madrid, en la que l'alt Tribunal, desestimant el recurs presentat per l'Administració General de l'Estat, va ratificar que la bonificació del 99% en la quota de l'Impost de Societats, pels rendiments del servei públic del transport (art. 32.2 de l'avui derogada de la Llei 43/1995), és aplicable als rendiments dels serveis accessoris i complementaris.

Amb data 4 de març de 2013, l'Administració Tributària va notificar a la societat dependent, Acord de Resolució Rectificació d'Autoliquidació relativa a l'Impost de Societats de l'exercici 2008, que conclou en línia amb la Proposta de Resolució no definitiva de data 1 de novembre de 2011 i contra la que la Societat Dependent va interposar, en data 5 d'abril del 2013, Recurs de Reposició.

Amb data 24 de novembre de 2013, l'Administració tributària (URGE) va notificar a la societat dependent la resolució parcialment estimatòria del Recurs de Reposició, acordant la devolució de 266.770 euros més els interessos de demora. La resolució parcialment estimatòria va acceptar la bonificació de las rendes de les activitats complementàries limitant-la no obstant a les directament vinculades amb l'activitat dels titulars de parada. La societat dependent va interposar reclamació econòmic-administrativa al tribunal econòmic-administratiu central (TEAC) en data 19 de desembre de 2013 per considerar, atenent al criteri del Servei Jurídic de l'Estat, que la bonificació era aplicable a la totalitat de les activitats realitzades per ser consubstancials i integrar-se en l'àmbit de la prestació integral de Serveis de Mercat en interès dels usuaris.

Amb data 22 d'octubre de 2014, li va ser notificada a la Societat Dependent, per part del TEAC, tràmit de posta de manifest de l'expedient administratiu, en virtut del qual Mercabarna va formalitzar l'escrit d'al·legacions en data 21 de novembre de 2014, en base a les argumentacions anteriorment descrites.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

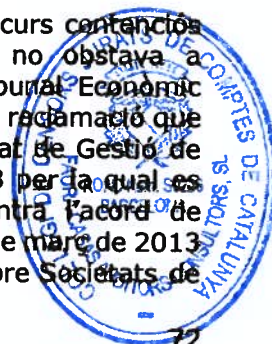
Fins a l'exercici 2012, la societat dependent havia formulat les seves comptes anuals i presentat les liquidacions de l'Impost de Societats considerant l'aplicació de la bonificació del 99% en la quota per a la totalitat de les seves activitats. Donat això, durant els exercicis 2009, 2010, 2011 i 2012 es van presentar les declaracions de l'Impost de Societats amb la bonificació del 99% sobre el total de les rendes, a l'igual que a l'exercici 2008. Una vegada transcorreguts 4 anys des del termini voluntari d'autoliquidació sense que la societat dependent hagi rebut requeriment, ni proposta de liquidació per part de l'Agència Tributaria, es considera per tant prescrit el dret de l'Administració Tributaria a liquidar l'Impost de Societats sobre aquests exercicis, pel que durant el 2017 es va procedir a la retrocessió de la provisió a llarg termini corresponen a l'exercici 2012 (en els anys anteriors, ja s'havia procedit a la retrocessió corresponent de l'exercici prescrit).

Tot i així, a partir de l'exercici 2013 i arrel de tot el que s'ha exposat els Administradors de la societat dependent, en base a opinions tècniques, van considerar oportú registrar una provisió al tancament de l'exercici 2013 (veure Nota 16.a), donat que no és possible descartar que, al final del procés, una interpretació judicial validi la delimitació de la rendes bonificades per l'Administració Tributaria i, per tant, que no s'estimi en la seva totalitat la pretensió de la societat dependent, resultant probable un escenari que contempli aquesta delimitació, considerant determinades qüestions no contemplades en la resolució de la URGE.

Entre les qüestions a considerar, la resolució de la URGE contempla de forma incorrecta la imputació d'ingressos accessoris no corrents a efectes de determinació de les rendes no bonificades, resulta també argumentable que les rendes negatives procedents de l'activitat d'escorxador no corresponen a la prestació d'un servei públic, donat que no té cap càrrec de gestió i, per últim, atenent a la doctrina administrativa, es pot raonablement concloure la compensació de rendes negatives, tant bonificades com no bonificades, amb les rendes positives d'acord amb un criteri de proporcionalitat. Aquests arguments no queden invalidats per les accions que s'està exercitant.

En data 26 de setembre de 2017 es va notificar a la societat dependent la resolució del Tribunal Econòmic-Administratiu Central de data 21 de setembre de 2017, que desestimava parcialment la reclamació interposada contra la resolució de la Unitat de Gestió de Grans Empreses de Catalunya amb data 22 de novembre de 2013, ordenant a aquesta Administració a que el càlcul de la quota íntegra bonificada es portés d'acord a l'indicat i que l'import de la quota tributaria havia de ser tornat per l'Administració Tributaria en execució de la Resolució. L'import tornat, a data 12 de juny de 2018, va ascendir a 468.779 euros (348.752 de quota més 120.027 euros d'interessos).

Adicionalment, en data 23 de novembre de 2017 s'interposà recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional; circumstància que no obstava a l'execució de la Resolució anterior; contra la resolució del Tribunal Econòmic Administratiu Central de 26 de setembre de 2017, per la part de la reclamació que desestimà parcialment interposada contra la resolució de la Unitat de Gestió de Grans Empreses de Catalunya de data 22 de novembre de 2013 per la qual es desestimava parcialment el recurs de reposició interposat contra l'acta de liquidació amb número de referència 2000072327276, dictat el 4 de març de 2013 (la "Resolució impugnada") relatiu a la declaració de l'Impost sobre Societats de

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

l'exercici 2008. En data 19 de febrer de 2018 li va ser notificada a MERCABARNA, la diligència d'ordenació dictada en el recurs contenciós administratiu, per la qual s'ordenava el lliurament a aquesta part de l'expedient administratiu per tal que formulés demanda en el termini legal de vint dies hàbils, pel que, en virtut del trasllat conferit, es formalitzà la DEMANDA de l'esmentat recurs en data 19 de març de 2018, que tingué lloc mitjançant exhort davant el jutjat contenciós administratiu núm. 11 de Barcelona en data 17 de setembre de 2018, en aquesta mateixa data l'Audiència Nacional ha notificat a la societat dependent la conclusió de les actuacions quedant el procediment pendent per la votació i decisió.

La societat dependent manté el criteri de càlcul de l'Impost de Societat del 2008 parcialment bonificat, pel càlcul de la liquidació de l'Impost de Societats de l'exercici 2013 i següents. El 13 d'abril del 2018, s'ha presentat davant la URGE la rectificació d'autoliquidacions i sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts dels exercicis 2013, 2014, 2015 i 2016 per la part de la quota de l'Impost de Societats pagat a l'AEAT. L'import d'aquesta sol·licitud ascendeix a 3.156.398 euros més interessos de demora.

b) Saldos amb Administracions Públiques

Els saldos que componen els epígrafs deutors i creditors d'Administracions Públiques, són els següents:

	31 de desembre de 2018		31 de desembre de 2017	
	Deutors	Creditors	Deutors	Creditors
Hisenda Pública per IVA	773.378	2.062.694	495.385	2.851.994
Hisenda Pública per IRPF	-	1.547.700	-	1.464.503
Organismes de la Seguretat Social	-	2.110.820	-	1.983.177
Altres conceptes	-	2.155.673	-	1.711.167
Impost de Societats	2.153.067	-	2.710.012	544
	2.926.445	7.876.887	3.205.397	8.011.385

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

c) Despesa per Impost de Societats

La conciliació entre l'import net d'ingressos i despeses de l'exercici i la base imposable de l'Impost sobre Beneficis és la següent:

	Compte de pèrdues i guanys		
	Augments	Disminucions	Total
Saldo ingressos i despeses de l'exercici			21.623.458
Impost de Societats	1.966.003	(77.056)	1.888.947
Diferències permanents	172.848	(1.819.785)	(1.646.937)
Diferències temporànies:			
amb origen a l'exercici	2.850.113	(227.820)	2.622.293
amb origen a exercicis anteriors	2.046.837	(3.987.675)	(1.940.838)
Compensació bases imposables negatives	-	(534.849)	(534.849)
Base imposable (resultat fiscal)			22.012.074

L'impòst sobre beneficis resultant d'aplicar el 99% sobre els rendiments obtinguts de las activitats bonificades i reduir la quota segons les deduccions, queda en:

BASE IMPOSABLE	22.012.074
Base imposable no bonificada	8.276.873
Base imposable bonificada	14.270.050
Compensació bases imposables negatives	(534.849)
TOTAL BASE IMPOSABLE	22.012.074
Quota sobre la base imposable no bonificada	1.942.588
Quota sobre la base imposable bonificada	3.452.055
QUOTA ABANS DE BONIFICACIONS I DEDUCCIONS	5.394.643
Bonificacions quotes	(3.673.362)
Deduccions per reinversió mesures temporals exercicis anteriors	(32.320)
Deduccions per doble imposició exercicis anteriors	-
Altres deduccions del exercici	(9.731)
Altres deduccions exercicis anteriors	-
Ajustos de consolidació	249.090
QUOTA LÍQUIDA POSITIVA	1.928.320
Variació de l'impòst diferit	(82.341)
Ajust impòst societats anys anteriors	42.968
DESPESA PER IMPOST DE SOCIETATS	1.888.947

Els ajustos de consolidació corresponen als dividends que la Societat Dominant ha rebut durant l'exercici 2018 de les seves societats dependents i que s'eliminen durant el procés de consolidació.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

L'ajust de l'impost de societats d'anys anteriors correspon fonamentalment a la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA (veure Nota 19.a).

La despesa per l'Impost sobre Beneficis es compon de:

	2018	2017
Impost corrent	1.928.320	1.766.076
Impost diferit	(82.341)	(151.137)
<u>Ajust impost societats exercicis anteriors</u>	<u>42.968</u>	<u>(569.489)</u>
	1.888.947	1.045.450

L'impost sobre beneficis corrent resulta d'aplicar un tipus impositiu del 25% sobre la base imposable.

La quota tributària s'ha calculat aplicant la bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts de la societat dominant, de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, de les activitats bonificades de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, del Grup Tractament i Selecció de Residus i de Cementiris de Barcelona S.A. per import de 3.673.362 euros (3.765.861 euros al 2017).

Les deduccions a la quota aplicades a l'exercici 2018 han ascendit a 42.051 euros (322.553 euros al 2017) i les retencions i ingressos a compte a 3.430.786 euros (2.898.049 euros al 2017). Els imports a cobrar i a pagar a l'Administració tributària per part de les diferents societats del Grup, són els indicats en l'apartat b) d'aquesta nota.

d) Impostos diferits

El detall dels impostos diferits és el següent:

	2018	2017
Actius per impostos diferits:		
Diferències temporànies	749.316	1.107.178
Deduccions pendents d'aplicació	<u>1.267.474</u>	<u>1.224.973</u>
	2.016.790	2.332.151
Passius per impostos diferits:		
Diferències temporànies	(3.357.575)	(3.657.945)
Impostos diferits	(1.340.786)	(1.325.794)

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El moviment brut dels impostos diferits d'actiu ha estat el següent:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Saldo inicial	2.260.109	2.186.441
Abonament/(Càrrec) al compte de pèrdues i guanys	(243.320)	73.668
Impost carregat directament a patrimoni net	-	-
Saldo final	2.016.789	2.260.109

El saldo a 31 de desembre de 2018 està compost per actius per diferències temporàries del Grup per import de 749.316 euros (1.035.136 euros al 2017) i deduccions pendents d'aplicació de la Societat Dominant per import de 1.264.473 euros (1.224.973 euros al 2017) que es podran aplicar en un futur (veure Nota 19.a).

El moviment brut dels impostos diferits de passiu ha estat el següent:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Saldo inicial	3.657.945	3.509.376
(Abonament)/Càrrec al compte de pèrdues i guanys	(76.570)	(77.470)
Impost carregat (abonat) directament a patrimoni net	(223.800)	226.039
3.357.575	3.657.945	

El saldo a 31 de desembre de 2018 està compost per impost diferit per subvencions de capital 160.442 euros (384.287 euros al 2017), impost diferit per revalorització del 15 % participació de Serveis Funeraris de Barcelona, SA 1.335.247 euros (mateix import al 2017) i impost diferit per llibertat d'amortització aparcaments 1.861.886 euros (1.938.411 euros al 2017).

Els impostos diferits carregats (abonats) al patrimoni net durant l'exercici han estat els següents:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Reserves per a valors raonables en patrimoni net	(408)	465
Subvencions	(223.392)	225.574
Altres	-	-
(223.800)	226.039	

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Els actius per impostos diferits per bases imposables negatives pendents de compensació es reconeixen en la mesura en que és probable que s'obtingui guanys fiscals futurs que permetin la seva aplicació. En aquest sentit, les pèrdues fiscals no activades que corresponen a la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA totalitzen 11.927.911 euros (11.986.200 euros al 2017), són els següents:

Any	Euros
2001	1.572.616
2002	4.205.428
2003	1.527.874
2004	859.680
2010	2.108.946
2011	1.452.378
2012	200.987
TOTAL	11.927.911

A 31 de desembre de 2018 la Societat Dominant té deduccions pendents d'aplicació per import de 1.267.473 euros (1.224.973 euros al 2017), dins de les quals s'hi inclou una deducció per reinversió de beneficis extraordinaris. Les deduccions pendents d'aplicació, així com els seus terminis de venciment són els següents:

Any	Euros	Últim any
2012	12.500	2030
2012	91.151	2027
2013	307.473	2028
2014	211.397	2029
2014	602.452	Sense límit
2018	42.500	2025
Total	1.267.473	

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

19. INGRESSOS I DESPESES

a) Import net de la xifra de negocis

L'import net de la xifra de negocis corresponent a les activitats ordinàries del Grup es distribueix geogràficament íntegrament a la ciutat de Barcelona.

L'import net de la xifra de negocis es pot analitzar, per categoria, de la següent manera :

Categories	2018		2017	
	Import	%	Import	%
Tractament de residus	63.835.704	25,2%	50.242.694	20,9%
Aparcaments	26.443.461	10,4%	25.109.559	10,5%
Mercats centrals i escorxadors	28.482.295	11,2%	28.180.489	11,7%
Zoo	8.961.404	3,5%	9.885.642	4,1%
Parc d'atraccions Tibidabo	15.998.719	6,3%	16.535.792	6,9%
Bicing	2.371.399	0,9%	6.259.294	2,6%
Agents Cívics i Visualitzadors	6.037.949	2,4%	5.025.396	2,1%
Anella Olímpica	10.605.266	4,2%	8.173.441	3,4%
Park Güell	17.878.537	7,1%	16.453.173	6,9%
Parc Fòrum	2.104.900	0,8%	1.665.172	0,7%
Parc Montjuïc	223.931	0,1%	174.101	0,1%
Serveis complementaris de Cementiris	4.277.804	1,7%	4.534.460	1,9%
Estació d'autobusos	2.082.643	0,8%	2.017.691	0,8%
Altres serveis	169.540	0,1%	93.931	0,0%
Ingressos de participacions financeres	-	0,0%	-	0,0%
Serveis Municipals				
Grua i AREA	51.801.612	20,6%	53.570.301	22,4%
Registre Taxa Vehicles Mobilitat Personal (VMP)	2.964	0,0%	-	0,0%
Cremació i cementiris	11.973.473	4,7%	11.932.607	5,0%
Total	253.251.601	100,0%	239.853.743	100,0%

b) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent

En aquest epígraf es registren principalment els ingressos de:

- el traspàs al compte de pèrdues i guanys de la quota anual dels primers drets d'entrada, les segones adjudicacions i la participació als traspassos de drets que es realitzen entre societats i altres ingressos de serveis que es presten als usuaris de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, el total d'aquest epígraf d'aquesta societat ascendeix a 7.246.189 euros (5.905.415 euros al 2017).
- el cànon de residus municipals de la societat dependent Tractament de Residus, SA, per import de 5.835.040 euros (4.807.764 euros al 2017), el qual és repercutit a l'AMB.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

c) Despeses de personal

El desglossament de despeses de personal per conceptes és el següent:

	2018	2017
Sous, salaris i assimilats	71.025.881	67.645.554
Cotitzacions a la Seguretat Social	22.275.502	21.306.663
Aportacions i dotacions per a pensions (Nota 17.a/17.b3)	1.091.127	674.741
Pla de Desvinculació	1.235.591	-
Altres despeses socials	2.089.317	3.104.823
Despeses de personal	97.717.418	92.731.781

El número mitjà d'empleats de les societats del Grup en el curs de l'exercici distribuït per categories és el següent:

	2018	2017
Consellers	15,0	15,0
Fixes:		
Alts directius	35,0	31,8
Directius	105,1	98,8
Titulats, tècnics i administratius	253,0	257,8
Resta empleats	1.483,6	1.445,6
Eventuals	334,5	342,7
Total	2.226,2	2.191,7

Així mateix, la distribució per sexes al tancament de l'exercici del personal de les societats del Grup és la següent:

	31 de desembre de 2018			31 de desembre de 2017		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Consellers	9,0	6,0	15,0	10,0	5,0	15,0
Fixes:						
Alts directius	20,0	15,0	35,0	18,0	13,0	31,0
Directius	62,0	52,0	114,0	54,0	48,0	102,0
Titulats, tècnics i administratius	166,0	101,5	267,5	161,0	97,0	258,0
Resta empleats	1.010,2	512,2	1.522,4	1.004,0	517,0	1.521,0
Eventuals	172,5	127,5	300,0	221,0	142,0	363,0
Total	1.439,7	814,2	2.253,9	1.468,0	822,0	2.290,0

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

El número mitjà d'empleats, per les societats incloses en la consolidació, amb discapacitat major o igual al 33% per categoria és el següent:

	2018	2017
Consellers	-	-
Fixes:		
Alts directius	3,0	1,0
Directius	1,1	3,0
Titulats, tècnics i administratius	1,2	3,0
Resta empleats	39,1	29,8
Eventuals	8,0	9,0
Total	52,3	45,8

d) Treballs realitzats per altres empreses

S' inclouen en aquest epígraf les despeses corresponents a treballs realitzats per altres empreses relacionats amb la vigilància i auxiliars de control, atenció telefònica el client, grues externes, hostesses, acomodadors, neteja i altres d'organització d'actes necessaris per a dur a terme les diferents activitats de la Societat Dominant.

La Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA registra en aquest epígraf els serveis que la cooperativa presta a l'Escorxadador que inclouen, entre altres, el sacrifici del bestiar.

Al Grup Tractament i Selecció de Residus correspon a serveis propis de l'activitat contractades a empreses externes o empreses participades per la societat dependent.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

e) Aportació al resultat consolidat

L'aportació de cada societat inclosa en el perímetre de consolidació als resultats consolidats és la següent:

Societat	Resultat Consolidat	Resultat atribuït a	
		Socis Externs	Societat Dominant
Resultat de l'exercici 2018 :			
Barcelona de Serveis Municipals, SA	8.108.261	-	8.108.261
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	430.755	-	430.755
Cementiris de Barcelona	639.158	-	639.158
Grup Tractament i Selecció de Residus	2.338.568	967.247	1.371.321
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	8.835.916	4.357.375	4.478.541
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	1.270.800	-	1.270.800
Total	21.623.458	5.324.622	16.298.836
Resultat de l'exercici 2017 :			
Barcelona de Serveis Municipals, SA	10.402.361	-	10.402.361
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	918.676	-	918.676
Cementiris de Barcelona	1.941.514	-	1.941.514
Grup Tractament i Selecció de Residus	4.359.293	1.803.031	2.556.262
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	6.644.468	3.276.677	3.367.791
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	429.600	-	429.600
Total	24.695.912	5.079.708	19.616.204

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

20. OPERACIONS AMB PARTS VINCULADES

a) Empreses vinculades i associades

S'entén com empreses vinculades, l'Accionista de la Societat Dominant, és a dir, l'Ajuntament de Barcelona, així com les seves societats dependents.

El desglossament dels saldos pendents amb empreses vinculades és el següent:

	31 de desembre de 2018			
	Actius financers		Passius financers	
	Altres actius financers		Deutes	
	Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini
Ajuntament de Barcelona	-	20.571.867	-	1.230.996
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	5.865	-	46.268
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	-	31.108
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	-	168.660
Institut de Cultura de Barcelona	-	-	-	111.783
Institut Barcelona Esports	-	15.433	-	-
Patronat Municipal de l'Habitatge	-	3.616	-	-
Inst. Mpal. de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida	-	3.199	-	-
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	-	18.262	-	-
Barcelona Regional (AMDUI), SA	-	-	-	60.000
Fundació Barcelona Zoo	-	-	-	186.564
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	-	-	4.134
Total saldos	-	20.618.242	-	1.839.513

	31 de desembre de 2017			
	Actius financers		Passius financers	
	Altres actius financers		Deutes	
	Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini
Ajuntament de Barcelona	-	12.973.592	-	1.264.672
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	3.433	-	-
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	-	28.137
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	-	190.375
Institut de Cultura de Barcelona	-	631	-	254.187
Barcelona Activa, SA	-	19.753	-	-
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	-	5.712	-	-
Fundació Barcelona Zoo	-	-	-	131.725
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	818	-	3.723
Total saldos	-	13.003.939	-	1.872.819

El saldo a cobrar de l'Ajuntament de Barcelona a 31 de desembre de 2018 correspon bàsicament, a la liquidació 2018 de Taxes d'AREA i Grua (1.413 milers d'euros) i a encàrrecs de serveis realitzats per la Societat Dominant per compte de l'Ajuntament de Barcelona (6.970 milers d'euros). També inclou saldos a cobrar per part del Grup Tractament i Selecció de Residus, 12.188 milers d'euros, que corresponen fonamentalment als encàrrecs que l'Ajuntament de Barcelona fa al Grup sobre subministrament d'energia, punts verds mòbils i de zona, deixalleries, gestió de plaques fotovoltaïques, etc.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

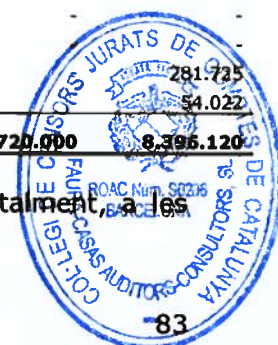
El saldo a cobrar de l'Ajuntament de Barcelona a 31 de desembre de 2017 corresponia bàsicament, a la liquidació 2017 de Taxes d'AREA i Grua (1.805 milers d'euros) i a encàrrecs realitzats per la Societat Dominant per compte de l'Ajuntament de Barcelona (de serveis 5.075 milers d'euros i d'inversions 2.696 milers d'euros). També incloïa saldos a cobrar per part del Grup Tractament i Selecció de Residus, 2.564 milers d'euros, que corresponen fonamentalment als encàrrecs que l'Ajuntament de Barcelona fa al Grup sobre punts verds mòbils i de zona, deixalleries, gestió de plaques fotovoltaïques, etc.

Les transaccions mantingudes pel Grup amb societats vinculades són les següents:

	Ingressos 2018			Despeses 2018	
	Transf. Corrents	Encàrrecs per compte de tercers	Serveis prestats i altres ingr.	Immob. mat. / Certif. obra	Serveis rebuts
Ajuntament de Barcelona	69.847.996	163.227	15.644.793	-	2.259.907
Inst. Mpal. d'Informàtica	-	-	-	-	-
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	1.096	-	383.496
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	2.710	-	-
Institut de Cultura de Barcelona	-	-	174	-	347.991
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	-	28.121	475.356	392.583
Institut Barcelona Esports	-	-	20.346	-	-
Patronat Municipal de l'Habitatge	-	-	18.082	-	-
Inst. Mpal. de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida	-	-	3.199	-	-
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	-	-	29.140	-	-
Barcelona Regional (AMDUI), SA	-	-	-	49.587	-
Fundació Barcelona Zoo	-	-	10.000	-	486.565
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	-	20.840	-	71.463
Total transaccions	69.847.996	163.227	15.778.501	524.943	3.942.005

	Ingressos 2017			Despeses 2017	
	Transf. Corrents	Encàrrecs per compte de tercers	Serveis prestats i altres ingr.	Immob. mat. / Certif. obra	Serveis rebuts
Ajuntament de Barcelona	70.578.015	2.696.044	5.558.633	-	7.242.481
Inst. Mpal. d'Informàtica	-	-	164	-	-
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	2.090	-	247.889
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	3.097	-	-
Institut de Cultura de Barcelona	-	-	2.087	-	347.957
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	-	18.842	1.720.000	222.046
Institut Barcelona Esports	-	-	32.125	-	-
Barcelona Activa, SA	-	-	53.022	-	-
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	-	-	11.607	-	-
Fundació Barcelona Zoo	-	-	7.900	-	281.735
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	-	24.081	-	54.022
Total transaccions	70.578.015	2.696.044	5.713.648	1.720.000	8.396.120

Els ingressos amb l'Ajuntament de Barcelona corresponen, fonamentalment, a les aportacions a la gestió de serveis municipals.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

b) Administradors i Alta Direcció

Els membres del Consell d'Administració de la Societat Dominant no han meritat durant els exercicis 2018 i 2017 sous, dietes o remuneracions de qualsevol classe, incloent aportacions a sistemes de pensions. No s'han concedit als membres del Consell d'Administració bestretes ni crèdits de cap tipus.

La remuneració total corresponent a l'exercici 2018 del personal d'Alta Direcció, entenent aquest com el Director General, i del personal de direcció que depèn del mateix en la primera línia jeràrquica, ha ascendit a 2.445.047 euros (2.365.314 euros en el 2017) per a tots els conceptes. No s'ha concedit al personal d'Alta Direcció ni al personal directiu bestretes, ni crèdit de cap tipus.

El Grup manté contractades pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil per l'Alta Direcció. La prima satisfeta a l'exercici 2018 ha estat de 17.000 euros (17.000 euros en el 2017).

c) Situacions de conflictes d'interessos dels administradors

En el deure d'evitar situacions de conflicte amb l'interès del Grup, durant l'exercici els administradors que han ocupat càrrecs en el Consell d'Administració de la Societat Dominant han complert amb les obligacions previstes a l'article 228 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital. Així mateix, tant ells com les persones a ells vinculades, s'han abstingut d'incórrer en els supòsits de conflictes d'interès previstos en l'article 229 de l'esmentada llei.

21. INFORMACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT

Es considera activitat mediambiental qualsevol operació que el seu propòsit principal sigui la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient.

No existeixen, al 31 de desembre de 2018 i de 2017, contingències relacionades amb la protecció i millora del medi ambient. En aquest sentit, els eventuais riscos que es poden derivar estan adequadament coberts amb les pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil que el Grup té subscrietes.

Per altra banda, el Grup no ha rebut durant els exercicis 2018 i 2017 cap subvenció ni ingrés com a conseqüència d'activitats relacionades amb el medi ambient.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Durant l'exercici 2018 el Grup ha incorregut en despeses per a la protecció i millora del medi ambient per un import de 1.123 milers d'euros (1.100 milers d'euros en el 2017) i corresponen bàsicament al servei de recollida i residus de l'escorxador de Mercabarna i altres dependències de la Societat Dominant i a les mesures per a potenciar el transport públic al Cim del Tibidabo assumit per la societat Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

Els sistemes, equips i instal·lacions més significatives destinades a activitats mediambientals són les següents:

Descripció	31 de desembre de 2018		31 de desembre de 2017	
	Valor comptable	Amortització acumulada	Valor comptable	Amortització acumulada
A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA:				
Depuradora d'aigües residuals	2.886.750	1.375.923	2.622.210	1.245.233
Punt Verd	2.067.613	1.206.510	2.816.029	1.694.687
Contenidors/compactadores	798.540	738.502	771.073	707.057
A Cementiris de Barcelona, SA:				
Unitat depuradora de dioxines i purines	299.905	299.905	299.905	299.905
Millora rendiment unitat depuradora dioxines i purines	29.757	29.757	29.757	27.285
Vehicles elèctrics de ClemCar (2)	10.386	10.386	10.386	9.958
Vehicle elèctric porta fèretres	160.170	160.170	160.170	152.819
Equips escapament forns	2.742	2.742	2.742	2.652
Plaques solars	4.576	4.576	4.576	4.426
Sist, Bypass filtre dioxines	81.552	65.242	81.552	57.086
Plaques fotovoltaïques	18.203	11.068	18.203	9.248
Punt de càrrega per a vehicles elèctrics	13.064	2.627	13.064	4.028
Vehicle elèctric	27.628	7.894	27.628	5.920
Autosuficiència energètica	256.681	96.255	256.681	70.587
Actuació global eficiència energètica	390.236	68.291	390.236	29.268
Punt de càrrega per a vehicles elèctrics	5.480	184		
Total	7.053.283	4.080.032	7.504.212	4.320.159

A més a més, d'aquesta despesa i els actius anomenats, i atenent que tota l'activitat que desenvolupa el Grup Tractament i Selecció de Residus va encaminada a la millora del medi ambient d'acord amb la resolució de l'ICAC del 25 de març de 2002, tots els actius de l'immobilitzat del Grup Tractament i Selecció de Residus, així com tots els ingressos i despeses deduïnt els ingressos per interessos financers, arrendaments i excepcionals, es consideren que tenen impacte mediambiental.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

7

22. FETS POSTERIORIS AL TANCAMENT

Des del tancament de l'exercici econòmic de 2018, no s'han produït fets especialment rellevants que puguin afectar el funcionament normal de la Societat, a excepció del fet que s'ha donat en la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA :

- En el decurs del primer trimestre d'enguany, la societat dependent està en procés de finalitzar els Plans Directors de tots els cementiris de la Ciutat. Aquests Plans Directors dibuixen un escenari d'inversions en els propers 10 anys en els recintes funeraris d'un fort impacte econòmic que obligarà al seu finançament municipal.
- En el procés de revisió de la informació no financera, s'ha detectat un risc derivat del funcionament del crematori situat al cementiri de Collserola. Es tracta d'instal·lacions inaugurades al 1989, totalment amortitzades, però plenament operatives, en les que s'ha detectat que els filtres no funcionen correctament. En aquests moments, l'empresa ja està dissenyant un pla d'acció per tal d'avaluar l'impacte operatiu, administratiu, mediambiental i econòmic de cara al pressupost 2020, amb l'objectiu d'abordar la seva regularització.
- S'ha tancat un acord que permetrà, el proper mes de maig, procedir a un relleu al capdavant de la direcció general de la Societat.

El depòsit en gestió de Cartera, indicat en la Nota 10.6, ha recuperat, a la data actual, més del 60% de la pèrdua experimentada en 2018.

23. ALTRA INFORMACIÓ

Honoraris d'auditors de comptes

Les despeses d'auditoria, derivades dels honoraris meritats durant l'exercici 2017 i 2018 per la companyia FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL, són repercutits per l'Ajuntament de Barcelona a cadascun dels organismes autònoms i societats que componen el grup municipal.

Durant l'exercici 2018, els honoris meritats, al Grup, per FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL han ascendit a 18 milers d'euros per serveis diferents a l'auditoria (60 milers d'euros en el 2017).

Així mateix, en el 2018 i 2017 no s'ha meritat cap import corresponent a honoraris d'altres societats vinculades a FAURA-CASAS com a conseqüència d'altres serveis prestats al Grup.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

24. INFORMACIÓ SEGMENTADA

La informació financera del Grup desglossada per segments operatius es detalla a continuació:

Al 31 de desembre de 2018 :

Conceptes	Aparca- ments	Servei Municipal AREA	Agents Cívics	Bicing	Servei Municipal Grua	Estació d'Auto- buses	Zoo	Parc Fòrum - Montjuïc	Park Güell	Anella	Cartera	Altres Serveis	Parc d'Atreccions Tibidabo	Cementiris, Cremació i Funeraris	Mercats Centrals i Escorxador	Tractament de Residus
Import net de la xifra de negocis:																
Clients externs	26.443.461	35.564.263	6.037.949	2.371.399	16.237.349	2.082.643	8.961.404	2.328.831	17.878.537	10.605.266	-	172.504	15.998.719	16.251.277	28.482.295	63.835.704
Aprovisionaments	(518.170)	(253.515)	(167.453)	(297.345)	(1.776.747)	(391.470)	(1.261.192)	(1.189.195)	(1.671.312)	(2.893.026)	(1.354)	(71.694)	(3.340.494)	(812.260)	(2.664.457)	(38.895.890)
Serveis exteriors	(6.617.034)	(5.220.086)	(389.161)	(489.051)	(3.405.194)	(623.254)	(4.860.845)	(1.102.698)	(5.957.258)	(3.927.094)	(31.479)	(42.644)	(3.867.562)	(5.314.316)	(11.217.043)	(14.184.311)
Despeses de personal	(10.104.548)	(16.862.444)	(5.414.180)	(731.035)	(13.423.983)	(1.019.804)	(8.594.077)	(1.026.498)	(4.288.821)	(2.772.172)	(78.863)	(140.582)	(6.448.956)	(5.788.324)	(7.983.680)	(13.039.451)
Amortització de l'immobilitzat	(5.372.293)	(897.805)	(56.458)	(27.548)	(1.249.101)	(217.118)	(1.086.193)	(75.910)	(348.750)	(758.599)	(9.108)	(12.648)	(2.134.721)	(1.894.708)	(5.888.231)	(3.577.955)
Pèrdues, deter. i var. de provisions:																
Corrents	(36.624)	-	-	-	-	(4.859)	(11.113)	29.408	-	(56.501)	-	-	-	(917.099)	(159.603)	-
No corrents	(1.033)	(9.104)	(118)	(118)	-	-	-	-	(4.516)	-	-	(92.188)	-	-	3.038.117	443
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	3.691.596	12.124.023	-	694.438	(3.585.596)	(139.756)	(7.381.791)	(1.040.113)	5.603.531	186.604	(120.873)	(187.397)	879.560	1.008.755	10.660.076	839.737
Ingressos financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	397.144	-	-	1.968	112.889	1.885.117
Despeses financeres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.371.874)	-	(301.078)	(360.754)	(351.458)	(2.051)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	3.691.596	12.124.023	-	694.438	(3.585.596)	(139.756)	(7.381.791)	(1.040.113)	5.603.531	186.604	(824.803)	(187.397)	578.482	948.567	10.320.717	2.722.803
Actius del segment	118.702.976	12.707.996	1.313.847	539.409	19.587.429	3.053.313	8.706.808	2.411.230	7.066.183	10.084.320	273.695.771	7.308.060	25.054.296	27.844.891	313.465.108	3.477.136
Passius del segment	9.544.742	4.111.937	1.271.002	472.487	3.041.666	427.090	3.914.837	555.034	2.859.039	2.698.493	1.336.695	48.811	3.755.020	14.339.598	35.743.505	5.5228.903
Adquisicions d'actius no corrents	2.731.359	4.738.091	109.698	52.030	649.591	42.174	1.778.974	68.029	774.880	2.410.790	17.697	174.567	3.566.834	3.294.494	10.731.085	8.510.391

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2018
(Expressada en Euros)

Al 31 de desembre de 2017:

Conceptes	Aparcament	Servei Municipal AREA	Agents Cívics	Bicing	Servei Municipal Grua	Estació d'Autobusos	Zoo	Parc Fòrum - Montjuïc	Park Güell	Anella	Cartera	Altres Serveis	Parc d'Activacions Tibidabo	Cemeteris, Cremació i Serveis Funeraris	Mercats Centrals i Escorxador	Tractament de Residus
Import net de la xifra de negocis:																
Clients externs	25.109.559	37.695.514	5.025.396	6.259.294	15.874.787	2.017.691	9.885.642	1.839.273	16.453.173	8.173.441	-	93.931	16.535.792	16.467.067	28.180.489	50.242.694
Aprovisionaments	(507.495)	(237.666)	(148.893)	(786.227)	(1.923.332)	(255.121)	(1.206.965)	(1.411.068)	(1.700.360)	(2.332.510)	(1.133)	(70.029)	(3.480.805)	(846.920)	(2.585.802)	(23.378.760)
Serveis exteriors	(7.448.362)	(4.734.018)	(403.842)	(5.588.041)	(3.370.975)	(603.326)	(5.030.679)	(1.132.919)	(2.197.373)	(3.173.199)	(125.859)	(1.510)	(3.988.849)	(5.230.948)	(10.982.145)	(14.493.230)
Despeses de personal	(9.842.915)	(16.651.136)	(4.472.551)	(676.682)	(13.107.084)	(910.164)	(8.246.180)	(1.033.628)	(3.885.405)	(2.804.995)	(83.206)	(2.931)	(6.575.182)	(5.502.383)	(7.104.183)	(11.833.156)
Amortització de l'immobilitzat	(5.843.986)	(1.223.018)	(36.102)	(38.145)	(871.635)	(166.243)	(1.149.111)	(76.054)	(400.591)	(668.243)	(6.378)	(225)	(2.160.317)	(1.903.270)	(4.442.654)	(3.476.068)
Pèrdues, deter. i var. de provisions:																
Coments	(1.014)	-	-	-	-	(1.991)	-	(69.738)	-	(103.578)	-	-	(5.500)	(666.759)	319.875	-
No corrents	10.721	(2.791)	-	-	42.864	-	-	-	-	-	-	(975)	(36.349)	1.364	(188.630)	950
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	2.180.994	14.649.522	(40.806)	(961.465)	(4.483.812)	110.409	(6.017.771)	(1.888.015)	8.266.821	(919.457)	(216.582)	15.770	1.040.512	2.339.191	6.855.798	3.162.044
Ingressos financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	439.990	-	2.035	2.661	287.222	1.925.119
Despeses financeres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(399)	-	-	(398.641)	(158.629)	(32.713)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	2.180.994	14.649.522	(40.806)	(961.465)	(4.483.812)	110.409	(6.017.771)	(1.888.015)	8.266.821	(919.457)	(187.144)	15.770	1.042.547	1.943.344	6.975.975	5.054.450
Actius del segment	130.836.813	6.620.672	734.146	1.230.368	7.961.262	3.271.052	8.115.345	2.244.907	5.147.684	7.368.688	275.939.184	7.822.876	25.230.628	26.441.675	103.299.745	77.552.772
Passius del segment	9.248.396	3.756.018	710.610	4.321.803	3.055.595	715.938	3.242.413	577.356	1.643.050	2.337.601	1.341.357	1.179.212	3.652.445	33.612.950	31.741.532	20.342.954
Adquisicions d'actius no corrents	2.592.627	1.473.071	54.100	33.026	1.181.607	521.125	876.093	48.673	1.162.311	1.290.737	51.062.696	342	2.346.671	2.809.309	11.014.302	1.838.043

Els segments s'han determinat, mitjançant la identificació de les diferents activitats de la Societat Dominant i en el cas de les societats dependents, donades les característiques de les seves activitats s'han identificat un segment per societat dependent.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

7

ACTIVITATS DEL GRUP

L'exercici 2018 s'ha desenvolupat dins d'un context macroeconòmic, caracteritzat per un creixement sostingut per cinquè any consecutiu, si bé, amb un creixement menor que s'ha situat en un 2,5% del PIB, i que podem qualificar de satisfactori i que ha permès, en general, aconseguir millorar el nivell de serveis prestats, ocupacions i visitants de les instal·lacions, en el conjunt d'activitats que gestiona el Grup, no obstant els resultats financers de la cartera gestionada de la companyia, s'han vist afectats per la evolució negativa dels mercats financers en la última part del exercici i això a generat un ajust de valor.

L'exercici 2018 pot qualificar-se de satisfactori, tenint en compte el context indicat, tant per l'evolució de les diferents activitats i serveis que desenvolupa el Grup, com pel resultat obtingut.

Els ingressos de l'exercici s'han situat en 267,3 milions d'euros (251,2 milions d'euros al 2017). Les despeses d'explotació s'han situat en 247,0 milions d'euros (227,0 milions d'euros al 2017).

El resultat d'explotació es situa en 23,1 milions d'euros (24,1 milions en el 2017).

El resultat de l'exercici total presenta un benefici de 21,6 milions d'euros (24,7 milions d'euros de l'exercici 2017).

L'execució d'inversions finançades pel Grup BSM ha ascendit a 32,0 milions d'euros (27,3 milions d'euros al 2017).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

L'objecte social de Barcelona de Serveis Municipals, SA comprèn un conjunt d'activitats, què responen a la decisió presa per l'Ajuntament de Barcelona d'unificar en una única societat la prestació de serveis municipals de contingut econòmic. Al tancament de l'exercici 2018, la Societat Dominant gestiona una sèrie de serveis i activitats municipals directament, i d'altres de manera indirecta, mitjançant la participació en altres societats. Com a conseqüència d'això és l'accionista d'un grup d'empreses, format per quatre societats en les què la participació és majoritària (superior al 50%) i unes altres cinc amb participació minoritària, i que va des de l'12,0% al 40,0%.

Entitat	% Participació
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	100,00%
Cementiris de Barcelona, SA	100,00%
Tractament i Selecció de Residus, SA i el seu Grup	58,64%
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	50,69%
Barcelona d'Aparcaments Municipal, SA	40,00%
Catalana d'Iniciatives, SA en liquidació	24,25%

Així doncs, el Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per una sèrie d'empreses que desenvolupen totes elles activitats molts diverses, i que la pròpia Barcelona de Serveis Municipals, SA com a societat desenvolupa un conjunt d'activitats molt diferents i que s'agrupen en dos grans àmbits:

- **Mobilitat:** què agrupa les activitats i serveis destinats a la millora de la mobilitat saludable i al foment dels bons usos i la prevenció de l'incivisme a l'espai públic :
 - Divisió d'Aparcaments, què comprèn les activitats d'Aparcaments Municipals, l'Estacionament Regulat (AREA).
 - Divisió de Transports amb les activitats de Zones i Estacions d'Autobusos i els Serveis Municipals de Grua i Bicing.
 - Agents Cívics i Visualitzadors.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

- Cultura, lleure i educació: què comprèn la gestió de diferents espais i instal·lacions de la ciutat de Barcelona en els què es realitzen activitats relacionades amb aquests àmbits. En concret es gestionen els següents espais i instal·lacions:
 - Parcs, que comprèn el Parc del Fòrum, desenvolupant la gestió de l'espai construït arrel de la celebració del Fòrum Universal de les Cultures 2004 on s'hi desenvolupen principalment activitats culturals i esportives, el Parc de Montjuïc què inclou la coordinació dels diferents operadors del Parc de Montjuïc, i el Parc Güell què inclou la gestió d'accés a la zona monumental del Parc i la seva dinamització així com la millora dels seus entorns.
 - Anella Olímpica, què inclou la gestió de l'Estadi Olímpic, del Palau Sant Jordi, el Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella Olímpica a través sobretot d'activitats culturals, esportives i educatives.
 - Zoo, què inclou la gestió del Parc Zoològic de Barcelona, que hi desenvolupa activitats per la conservació, recerca i divulgació de la biodiversitat.

Pel que fa als aspectes més significatius de cada una de les activitats desenvolupades pel Grup Barcelona de Serveis Municipals, cal destacar durant l'exercici 2018:

Aparcaments:

Finalització de la construcció i posada en marxa, al maig del 2018, del nou aparcament Mercat Sant Antoni, amb 400 places per a ús de lloguer i rotació.

La inversió efectuada durant l'exercici en aquesta activitat, ha estat per import de 1.766 milers d'euros i correspon, fonamentalment, a la finalització de la construcció de l'aparcament Mercat de Sant Antoni i, addicionalment, es continuen realitzant millores en instal·lacions d'aparcaments ja existents, com les actuacions per a la implantació de detecció de places lliures, lectors de matricules, la instal·lació d'endolls elèctrics i noves aplicacions de gestió.

En aquesta línia, amb càrrec a despesa, s'ha continuat amb la transformació de la imatge i la millora dels serveis per la modernització dels aparcaments públics de la ciutat, i s'ha portat a terme la pintura i la il·luminació per led, d'acord amb la nova imatge, en dos aparcaments dels ja existents, Porta Sarrià i Francesc Layret, la millora de la senyalització interior en els aparcaments Maragall, Torrent de l'Olla, Flos i Calcat i Ferran Casablanques i la renovació de la cabina de control dels aparcament Plaça de les Arts i Maragall.

En el marc de l'estratègia per la consolidació d'una xarxa pública de punts de càrrega elèctrica, s'ha continuat la instal·lació de punts de recarrega de vehicles elèctrics als darrers aparcaments que encara no en tenien, havent quedat finalitzada la xarxa pública de punts de recàrrega de la ciutat en 192 punts de cotxe i 174 de motos en els aparcaments 138 punts de recàrrega en superfície (18 de càrrega ràpida, 8 de semi-ràpida i 112 lenta), esdevenint la xarxa pública de punts de recàrrega més gran de l'estat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

L'esforç de millora de la imatge i la remotització dels serveis dels aparcaments a través del Centre de Suport a les Operacions, ha tingut un impacte positiu en l'índex de satisfacció al client, sent la valoració dels clients abonats en un 8,4 i la dels clients de rotació del 8,1, assolint, en ambdós casos la xifra més positiva de tota la sèrie històrica.

El conjunt d'aparcaments construïts per Barcelona de Serveis Municipals, SA, ascendeix a 81, inclosos 3 dobles per ampliacions d'aparcaments ja existents, amb un total de 26.800 places. Dels aparcaments indicats, 23 són de residents i les seves 6.308 places han estat cedides gairebé en la seva totalitat per a l'ús individualitzat per als residents.

La creació de la societat BAMSA va suposar el cessament en la gestió per BSM de 15 aparcaments, dels quals 2 són dobles (Àngels i Cambó), amb un total de 5.430 places, de les quals 605 estan cedides a residents.

Al tancament de l'exercici 2018, els aparcaments en explotació són trenta-nou aparcaments subterranis per a vehicles de turisme, dels quals un és doble per ampliació i s'explota conjuntament amb l'aparcament inicial, i un aparcament subterrani per a motos; quatre aparcaments subterranis en règim de lloguer; i dos aparcaments de superfície per a autobusos. El total de places gestionades és de 14.166, una vegada restades les cedides per a l'ús de Residents.

Pel que fa el disseny de l'oferta d'estacionament públic de la Ciutat, cal destacar aquest any 2018 l'impuls per incrementar l'oferta d'estacionament de motos fins a 1.507 places a 31 de desembre de 2018, que d'acord amb les polítiques de mobilitat de la Ciutat, ha de permetre reduir la presència de motos en calçada.

Estacionament Regulat (AREA) :

A l'Estacionament Regulat de Superfície (AREA), s'ha produït una davallada de l'oferta de places, fruit de les polítiques de recuperació de l'espai públic pels vianants, el transport públic i els modes de transport de baixa velocitat (superilles, carrils bicis, i carrils bus).

Per altra banda, s'ha consolidat el servei amb pagament de les places blaves i verdes durant el mes d'agost per als foranis. Això no ha afectat als residents, que han continuat tenint les places de la zona verda gratuïtes. Aquesta mesura s'ha pres amb l'objectiu prioritari de fomentar la mobilitat més saludable i més segura a la ciutat de Barcelona assegurant el correcte ús privatiu de l'espai públic a través de la regulació durant tots els mesos de l'any.

Respecte a la Taxa d'estacionament regulat, s'ha publicat al BOPB, amb data 8 d'octubre de 2018, una nova Ordenança Fiscal 3.12 en la que s'ha implantat una nova taxa Zona Bus Font Màgica, en la que es procedeix a un increment de les tarifes de Zona Bus i la implantació de millores de la regulació del estacionament Àrea DUM.

Per altra banda, i per tal de millorar l'experiència dels usuaris, s'han llengat noves actualitzacions de les aplicacions ApparkB, i s'ha presentat la nova App de Residents, que han de permetre el pagament per mòbil i el coneixement de bona part de la informació de servei en temps real. Així mateix, s'ha treballat per incorporar a la nova app de mobilitat SMOU que ha d'integrar tots els serveis de mobilitat de BSM, que es va posar en funcionament al començament del 2019 i per la posta en marxa de la Plataforma

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Metropolitana de l'Aparcament que amplia la plataforma tecnològica de BSM pel pagament per mòbil a altres municipis de l'AMB.

El nombre total de places regulades, al tancament de l'exercici 2018, s'ha situat en:

Places de càrrega i descàrrega (AREA DUM)	8.361
Places AREA blava	7.241
Places AREA verda:	
Exclusiva	3.279
Preferent	36.949
Places AREA bus	107
Total	55.937

Sobre la inversió efectuada en el 2018, per import de 3.753 milers d'euros, destaca 2.458 milers d'euros del pagament a compte per a la fabricació dels parquímetres i addicionalment l'adequació del centre-base del carrer Provença i l'aplicatiu del pagament per mòbil pels residents, anomenat ON-aparcar.

Agents Cívics i Visualitzadors :

Durant l'any 2018 s'ha donat continuïtat a aquest Servei, consistent en a afavorir l'ús cívic dels espais públics i vetllar per les normes de convivència amb l'objectiu de fer de Barcelona una ciutat més amable i amb major sensació de seguretat i d'interlocució tant pels ciutadans com per aquells que ens visiten.

Les seves principals funcions són les de promoure el civisme i desenvolupar les tasques de prevenció de conflictes a les zones on l'Ajuntament necessita actuació, com mitjà de dinamització dels bons usos i la recerca de la conscienciació, actitud i comportaments cívics mitjançant la informació, l'advertència, i quan esdevé necessari, el requeriment.

A 31 de desembre, consta d'un total de 102 agents, distribuïts en 70 Agents Cívics i 32 Agents Visualitzadors. Els Agents Cívics estan repartits pels diferents àmbits d'actuació: Trinitat Vella, La Barceloneta, l'entorn de Sagrada Família, Mercat de la Boqueria, Parc de Montjuïc i voltants de Park Güell, Sant Antoni i Gòtic i la prestació de serveis en les Oficines d'Atenció Ciutadana.

Durant el 2018 s'ha continuat desenvolupant l'encàrrec de l'Ajuntament, iniciat a l'abril del 2017, de l'activitat dels Agents Visualitzadors, que dona suport a la inspecció en temes relacionats amb els apartaments turístics il·legals.

Zones i Estacions d'autobusos:

En la regulació de l'estacionament i parada d'autocars turístics, s'han implantat les noves tarifes de les Zones Area Bus aprovades en octubre 2018 i s'ha dissenyat el sistema de gestió i control de l'activitat d'autocars turístics, basat en reserva d'estacionament pel torn d'espectacle escollit a la zona de la Font Màgica, s'espera posar-ho en funcionament al llarg del 2019.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

L'objectiu d'aquesta activitat és aconseguir la millora de la mobilitat dels autobusos discrecionals i de línies regulars dins de la nostra Ciutat, mitjançant dues grans línies d'actuació:

- La regulació de les parades a la ciutat de Barcelona del transport regular de viatgers per carretera de curta, mitja i llarga distància, amb la gestió de les estacions de Barcelona Nord i Fabra i Puig.
- La regulació de parades i estacionament d'autobusos discrecionals, fonamentalment turístics, que permet la gestió de places per a aquests tipus de vehicles, segons diverses modalitats que cobreixen les diferents necessitats dels mateixos (parada de curta durada per encotxament i desencotxament, parada d'una a dues hores i parada de llarga durada). Destaquen, a més els aparcaments fora de la calçada, tant en superfície com subterrani, la Zona Bus Park Güell, la Zona Bus de Sagrada Família, la Zona Bus de Ciutat Vella i la Zona Bus del Park de Montjuïc, amb la regulació i pacificació del trànsit d'aquest tipus de vehicles activant-ne un sistema de reserves.

En el 2018 no s'ha realitzat cap inversió destacable.

Serveis Municipals de Grua:

En l'activitat de Grua Municipal s'ha portat a terme accions per tal de millorar la percepció del servei de grua municipal de manera que la prestació del mateix sigui el més fàcil i àgil possible de cara al ciutadà.

Cal destacar, el bon funcionament de l'aplicació de gestió GIVI. Aquesta aplicació permet que les grues disposin en tot moment d'informació online de l'estat dels serveis, tant des del punt de vista del requeriment de servei, com de la proximitat geogràfica dels possibles serveis de vehicles que es troben en infracció a la via pública, i per tant, permet optimitzar i racionalitzar els trajectes.

En aquest exercici 2018, s'han realitzat inversions, per import de 286 milers d'euros, destinades principalment a l'adequació del Dipòsit de Tram VI, a l'enllumenat del Dipòsit de Castellbisbal i a l'aplicació de facturació de Taxes de Grua i control d'stock de vehicles en el dipòsit.

Servei Bicing:

El sistema de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes, contribueix de forma significativa al desplaçament urbà sostenible com a sistema complementari entre el transport col·lectiu i el transport a peu.

L'any 2018 ha suposat un any de canvis important pel servei. Fins a 31 de desembre de 2017 com a prestació de serveis, es comptabilitzaven els ingressos que rebia de tercers, usuaris de serveis. En contrapartida, la Societat suportava un cànon de l'Ajuntament estimat en base a aquest ingressos. A partir de l'1 de gener de 2018 l'Ajuntament ha passat a registrar directament aquest ingrés dels usuaris de serveis, i per tant la Societat no ha registrat cap ingrés per aquest concepte ni tampoc la contrapartida del cànon esmentada.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

D'altra banda, al març del 2018 es va finalitzar el acord de patrocini amb Vodafone. Aquest fet va impactar de forma directa al compte de resultats del servei ja que no es disposava dels ingressos extres associats necessaris per reduir el dèficit.

Després de llançar la licitació del Nou Bicing al 2017, el mes d'abril del 2018 es va firmar el contracte entre el Ajuntament amb la UTE Pedalem, formada per la empresa canadenca BPSC (fabricant del software i hardware) i la empresa Ferrovial, empresa coneixedora del context social i institucional de Barcelona.

Pel que fa al nou servei del Bicing durant l'exercici 2018 s'ha estat treballat en l'organització i planificació de la transició del nou Bicing: organització per àrees funcionals, timmings, tasques, etc. amb la finalitat que el dia 1 de gener de 2019 s'iniciés el procés de transició per la implementació del nou Bicing.

El nou servei Bicing, disposarà de 7.000 bicis, de les que inicialment 1.000 seran elèctriques. Totes es podran agafar i deixar en les 519 estacions mixtes que estaran situades en superfície i entre les quals se n'inclouen 95 de nova creació.

Aquestes 95 noves estacions es distribuïran majoritàriament en àmbits de la ciutat on no hi havia servei, principalment dels districtes d'Horta-Guinardó, Nou Barris, Gràcia i Sant Martí, ampliant l'àmbit de cobertura.

Les noves bicis seran més robustes, segures, ergonòmiques i còmodes i el model elèctric més senzill d'utilitzar. Possibilitarà que tots els usuaris puguin arribar a barris amb pendents.

S'estableixen dos tipus d'abonament anual segons la intensitat d'ús, i permetrà utilitzar tant la bici mecànica com l'elèctrica, fent més accessible el seu ús.

El nou Bicing es fixa com a objectiu incrementar en un milió i mig el nombre de viatges anuals i multiplicar per deu els que actualment es fan en bicicleta elèctrica.

Parc Montjuïc:

A través d'aquesta unitat es coordinen els diferents actes del Parc per tal de minimitzar l'impacte d'accessibilitat i mobilitat, es realitzen inspeccions diàries per detectar qualsevol tipus d'incidència que requereixi manteniment i també es realitzen tasques de seguiment d'obres. A més es gestionen dos punts d'informació, on s'ofereix al visitant informació específica del Parc i marxandatge.

Durant aquest any, per primer cop s'ha aconseguit explotar la Torre de Comunicacions Barcelona '92 i signar els convenis amb FGC i TMB que tenen instal·lades antenes en espais gestionats per aquesta unitat.

En el 2018 no s'ha realitzat cap inversió destacable.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Parc Fòrum

Aquest recinte s'ha consolidat com un dels espais emblemàtics per la celebració de grans esdeveniments de la Ciutat, especialment en l'àmbit de la cultura i l'esport atès que gaudeix d'una ubicació privilegiada i disposa d'una completa xarxa de transport públic formada pel metro, tramvia i autobusos que connecten en pocs minuts, amb el centre de la ciutat i que pot acollir fins a 65.000 persones simultàniament.

B:SM gestiona i coordina el Parc del Fòrum, amb la finalitat principal d'oferir una àmplia oferta d'esdeveniments amb la màxima qualitat i respecte al medi ambient i que siguin més accessible als ciutadans i visitants de Barcelona, utilitzant diàriament vehicles elèctrics i garantint que tots els operadors que treballen a les instal·lacions, ho fan de manera respectuosa amb el medi ambient,

Respecte al Parc Fòrum destaquen la celebració d'actes com la Feria d'Abril, Primavera Sound, Festival Of Week, Festival DGTL, Festival Cruïlla i les Festes de la Mercè, entre d'altres, a banda dels grans esdeveniments musicals que s'hi celebren, de renom nacional i internacional, durant l'any també és l'escenari d'actes esportius de prestigi com el World Roller Games, l'Extremes o la Buff Epic Run, entre d'altres. A més destaquen les curses i actes solidaris com la Cursa Correblau per la inclusió de l'alumnat amb autisme o la cursa contra el càncer. En l'àmbit cultural i d'oci familiar, es considerat un espai de referència per a la instal·lació de circs.

En el 2018 no s'ha realitzat cap inversió destacable.

Park Güell:

Aquesta activitat es va iniciar el 25 d'octubre de 2013 per a la gestió de la regulació d'accés a la Zona Monumental del Park Güell, encarregada per l'Ajuntament de Barcelona a BSM al febrer del 2013.

En el marc de l'encàrrec de la Comissió de Govern de data 5 de maig de 2016, es van aprovar varis projectes destinats a garantir la reversió dels ingressos generats per l'activitat turística en la millora del Park Güell i l'entorn, concretament es contemplen projectes de restauració arquitectònica, de millora de la senyalització i dels vials d'accés al Park, així com de millores urbanístiques en l'entorn veïnal. Durant el 2018 s'han executat les obres del Camí de la Biodiversitat, Font de Sant Salvador i Forat del Vent segons els terminis establerts.

A l'octubre de 2018 s'ha signat el nou encàrrec pel qual la Comissió de Govern que encarrega a BSM tot un conjunt d'actuacions de millora al Parc i els seus entorns per un període de 4 anys, des d'octubre 2018, i per un import total de 14,5 MM (IVA inclòs) dels quals 4,3 MM s'executaran al 2019.

Durant aquest exercici 2018, han visitat el Park un total 3.135.263 visitants (3.120.733 al 2017), aquesta xifra representa un 84,0% de l'ocupació segons l'aforament previst (un 83,9% l'any anterior). Del total de visitants, 127.479 han accedit gratuïtament i representen un 4,1% sobre el total (al 2017, van accedir gratuïtament 132.117 visitants).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

La inversió efectuada en el 2018 ha estat per import de 548 milers d'euros, que correspon, fonamentalment, a la finalització a l'adequació de l'Edifici Avda. Sant Josep de la Muntanya.

Adicionalment, amb càrrec a despeses, les actuacions de l'encàrrec han ascendit a 4.634.362 euros (1.030.870 al 2017), en aquest exercici 2018 s'ha dut a terme la segona fase de les tasques de restauració de la Plaça de Natura amb la millora del sistema de drenatge de les aigües pluvials i la impermeabilització del sostre de la Sala Hipòstila, als entorns del Park Güell les actuacions més destacades han estat la rehabilitació del mirador sobre la baixada de la Glòria, la Font de Sant Salvador i les escales adjacents i el Camí de la Pressió i Jocs Infantils i, d'altra banda, s'ha portat a terme els Enjardinament de Jardins Menéndez Pelayo.

Anella Olímpica:

Aquesta divisió integra la gestió de l'Estadi Olímpic de Montjuïc Lluís Companys, Palau Sant Jordi, Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella Olímpica.

Aquest ha estat també un any extraordinari pel que fa l'activitat a l'Anella Olímpica, atès que s'hi han produït 3 grans esdeveniments a l'Estadi Olímpic, i al Palau Sant Jordi, el que representa un nivell d'ocupació del 100% en el conjunt d'instal·lacions, i l'assistència de 1.095.743 usuaris en els actes celebrats en aquestes instal·lacions. Cal destacar com a actes rellevants de l'any els concerts, en l'Estadi Olímpic Bruno Mars, Guns N'Roses i Beyoncé, i en el Palau Sant Jordi Shakira, Pearl Jam, Roger Waters, Lady Gaga, Metalica, entre d'altres.

D'altra banda, i a part de les grans actuacions, el dia a dia a l'Anella Olímpica gaudeix també de molts altres esdeveniments on els protagonistes són les famílies, els infants, els ciutadans, els menys afavorits, els més ecològics... "Dansa Ara", "Raid Atlètic", "Biatló Escolar", "Biocultura", "La Cursa de El Corte Inglés" o "Soñar Despierto", són alguns d'aquests esdeveniments que contribueixen amb la seva celebració, al posicionament d'aquests recintes com a referents.

Aquest any 2018 s'ha dut a terme un nou pla estratègic de l'equipament, en el que s'ha posat de manifest la visió de l'Anella Olímpica /BSM com a equipament públic que pretén millorar la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes, a través de la promoció i l'organització d'activitats esportives, lúdiques i culturals com el "Vine a córrer a l'Estadi" o els entrenaments previs a les curses de ciutat, el projecte Visions (STEAM) per la promoció de vocacions científiques per estudiants de secundària i així com d'altres esdeveniments programats pel 2019.

També en el marc d'aquesta visió de promoure la cultura i el lleure universalment accessibles i inclusius, durant el 2018, s'ha continuat millorant l'accessibilitat de les persones amb disminució auditiva i visual realitzant plànols de situació del Palau Sant Jordi i el Sant Jordi Club en llenguatge Braille.

La inversió realitzada durant aquest exercici en aquestes instal·lacions ha estat de 2.226 milers d'euros, que s'han dedicat fonamentalment l'enllumenat led de les instal·lacions, a la modernització de la instal·lació de cortines ignífugues i a l'adequació dels camerinos al Palau Sant Jordi, així com als quadres elèctrics d'escenografia en l'Estadi i totes elles emmarcades en les polítiques d'estalvi energètic.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

7

Zoo:

Durant el 2018, s'ha estat treballant en la definició del Nou model de Zoo per a la ciutat, amb l'objectiu de ajudar a la conservació de la fauna silvestre i a la biodiversitat i la visió de ser un equipament de referència per la ciutat, les persones en l'educació mediambiental i la conservació dels animals, les espècies i es hàbitats naturals especialment el més propers.

Aquest nou Pla, s'ha anat treballant en el si del Patronat de la Fundació Zoo i ha acabat assolint un ampli consens per part de la comunitat científica, els representants dels grups polítiques i de les entitats que hi son representades. Tot i així, aquest Nou Model resta pendent de la seva aprovació definitiva alhora que també s'ha de sotmetre a aprovació la nova ordenança fruit d'una iniciativa ciutadana. Per aquest motiu, i fins que no s'aprovin en les seves versions definitives ambdues proposades el debat continua obert, fet que està afectant de forma clara la reputació de l'equipament i les decisions a prendre en la gestió a llarg termini.

Mentre dura aquest debat i no s'aprova definitivament el Nou Model, continua la pèrdua de visitants, que aquest any s'ha vist fortament influïda, a més, per una climatologia adversa que ha afectat més al primer quadrimestre i totalment atípica en comparació als últims exercicis, en total en el 2018 hi hagut un total de 106 dies de pluja, i d'aquests 71 dies ha estat en cap de setmana i festius (en el 2017, 70 dies de pluja i d'aquests 24 dies en cap de setmana i festius).

Durant l'any 2018, s'han realitzat inversions per un total de 1.482 milers d'euros, dels quals 1.275 milers d'euros són la continuació de les obres de la Sabana Sahel: pati de lleons i passera que travessarà la nova instal·lació de la Sabana, que integrarà en un sol espai a elefants, girafes i lleons, tal com es contempla en el pla estratègic 2012-2020 del Parc Zoològic. Per altra banda, s'ha estat treballant en el desenvolupament del nou model de restauració a implementar l'any 2019 i en els projectes de noves instal·lacions a dur a terme en cas de l'aprovació definitiva del Pla.

En paral·lel i per reforçar les activitats lúdiques a l'entorn es va implantar el Discovery ZOO, que es una visita guiada per endinsar-se en espais interiors no accessibles de forma habitual, descobrint indrets i aspectes desconeguts de la mà de guies experts, i els cuidadors del zoo. Activitat que s'ha realitzat en caps de setmana exclusiva per a socis de Zoo Club.

Associat al Pla de Sostenibilitat del Zoo que en el 2018 es troba en fase de diagnosi s'han iniciat la implementació d'algunes mesures: redacció i aprovació del Protocol de Benestar i Sostenibilitat en les obres i treballs de manteniment del Zoo; instal·lació de reg per sistema gota a gota; instal·lació d'un sistema de recollida selectiva; participació en els grup de treball de Barcelona+Sostenible; entre d'altres.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Parc d'Atraccions Tibidabo:

S'ha portat a terme un seguit d'actuacions:

- La fidelització del client amb la política d'escolta activa, la qual cosa ha permès recollir amb tot detall les seves aportacions i incorporar-les a la gestió.
- S'han portat a terme campanyes de publicitat, de continuïtat amb les dels anys anteriors, destinades a difondre els valors i les qualitats de parc emblemàtic, familiar, compromès, educatiu, barceloní i català, amb la creació del nou eslògan Emocions d'alçada.
- Les novetats i nous serveis que s'han presentat aquesta la temporada han estat els següents:
 - Dins de les actuacions per a la renovació de les atraccions i espais del Parc, s'ha portat a terme la renovació de l'atracció el Castell Misteriós, reconvertint-la en el Castell dels Contes.
 - S'ha renovat la plaça principal del Parc, donant-li el nom de Plaça del Jardí, convertint-la en un nou punt de trobada per a tots.
 - Renovació de dos dels punts de serveis higiènics del Parc, ubicats al Camí del Cel i al nivell 6, al costat del Bar Estació.
 - El Parc incrementa, addicionalment a l'oferta en atraccions i espais, la seva oferta en espectacles.
 - Consolidació l'espectacle de terror itinerant i de cloenda "Emocions de Por".
 - La sala en 4D al cinema Dididado, aquest any ha projectat, amb molt èxit: "Puja'm a la lluna" i "La recerca dels cavallers".
- S'ha continuat amb el Teatre de Titelles Permanent de la Companyia Herta Frankel, celebrant-se durant els caps de setmana del mes d'octubre la "8a mostra de titelles del Tibidabo".
- En quan al servei de restauració de Parc, s'han realitzat nombroses accions amb l'objectiu d'augmentar la satisfacció dels clients, diversificar l'oferta i augmentar el consum intern.
- S'ha continuat amb la col·laboració de la reconeguda Fundació Alicia a favor de l'alimentació saludable.
- Per vuitè any consecutiu el mes de juliol es va celebrar el Mes de la Màgia al Tibidabo.
- Dins el programa educatiu: a l'activitat didàctica de Ciència i Tecnologia al 2018 hi ha participat un total de 6.626 alumnes consolidant el programa educatiu del Parc; s'ha fet la primera edició de la jornada "Fisidabo"; i, s'ha realitzat "El cap de setmana de la Robòtica".

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

- Pel que fa al segment turístic s'ha mantingut, amb un lleuger descens, representant un 11% de visites turístiques al Parc.
- Dins l'àrea de solidaritat s'han celebrat, entre d'altres, els següents esdeveniments: Estiu sense barreres; la 23a edició de l'Associació d'Afectats per Cardiopaties Infantils de Catalunya (AACIC); l'edició de l'Associació de Famílies Nombroses de Catalunya (FANOC); la festa solidària "Un cop de mà"; la jornada solidària "Un dia de nassos"; la "Cançó de Pau"; i, s'ha consolidat la festa "El dia dels avis.
- En l'apartat cultural cal destacar les festes següents: Jornada Castellera i BCN Ciutat Concert.
- Com esdeveniments esportius aquest any hem tingut la Cursa de l'amistat, la Cursa Midnight i s'ha col·laborat amb la Barcelona Magic Line.
- S'han realitzat millores en l'accessibilitat al Parc per a persones amb discapacitats.

Tractament i selecció de residus:

L'exercici 2018 ha destacat per la posada en marxa de l'activitat de comercialització d'energia en règim de lliure competència sota la marca Barcelona Energia (BE), que des del mes de juliol subministra l'energia i l'accés a xarxes als edificis i instal·lacions de l'Ajuntament de Barcelona i ens dependents, derivat d'un encàrrec de gestió, previst a la Llei 9/2017 de 8 de novembre, en tant que mitjà propi instrumental d'aquest organisme. Des del mes de gener de 2019 s'ha obert el subministrament d'energia a la ciutadania que lliurement vulgui adherir-s'hi.

Es especialment remarcable que tota l'energia subministrada té l'acreditació d'energia verda, es a dir, procedent de fonts renovables no fòssils.

També cal esmentar que s'ha assumit des de l'1 de gener de 2018, mitjançant encàrrec de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la gestió de la Planta de Biogàs de la Vall d'en Joan situada al terme municipal de Gavà.

Es manté compliment estricte dels límits normatius d'emissions a l'atmosfera a la Planta de Valorització Energètica, amb un control en continu exhaustiu dels diferents paràmetres.

En l'activitat de les instal·lacions fotovoltaïques de la Ciutat de Barcelona, cal assenyalar un lleuger increment, en part per la posta en funcionament de noves instal·lacions.

Servei Incineració i Cementiri Municipal:

Aquest servei es gestiona als nou cementiris que hi ha repartits per Barcelona: Montjuïc, Poblenou, Sant Andreu, Les Corts, Collserola, Horta, Sants, Sarrià i Sant Gervasi, així com els dos centres de cremació ubicats a Montjuïc i Collserola. La societat dependent disposa també de sis oficines d'atenció al públic, distribuïdes per tota la ciutat i que permeten donar un millor servei als usuaris dels recintes funeraris.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

7

Actuacions a destacar:

- Rehabilitació i millores dels espais als cementiris, seguint amb la mateixa línia d'actuació, s'han continuat els plans de rehabilitació iniciats en tots els cementiris, fruit dels quals s'han portat a terme les següents actuacions al llarg d'aquest exercici:

Cementiri de Collserola:

- Adequació de parades d'autobús.
- Construcció de 14 noves tombes de dos compartiments al recinte de la Comunitat Israelita de Barcelona.
- Seguint les directrius del Pla Director vigent s'inicien les actuacions incloses en la Fase 5: enderroc del bloc de nínxols 24 de l'agrupació 1a.
- Impermeabilització d'una part del terrat de l'edifici de serveis existent al costat del crematori, seu de l'antiga Administració del cementiri.
- Substitució de la solera de l'interior del forn número 3 del crematori de Collserola.

Cementiri de Montjuïc

- Millora de paviments en la zona urbanitzada entre els edificis A (seu central) i B (serveis i atenció al client).
- Ampliació de la mida de les boques de 140 nínxols arquejats de la via de Sant Joan, a l'agrupació 9èna.
- Reparació de diversos fonjalls i zones degradades de paviment existents a la Plaça de la Esperança, a l'agrupació 3a..
- Instal·lació de 6 nous punts de càrrega per a vehicles elèctrics.
- Elaboració, com a pas previ a l'encàrrec d'un nou Pla Director, d'un Pla d'Inspecció Preliminar i Vigilància de les edificacions del cementiri, mitjançant un Estudi Previ de diagnosi i actuacions urgents a implementar en tot el recinte per minimitzar el risc de qualsevol incident fins a poder disposar del document definitiu de Pla Director

Cementiri de les Corts

- Construcció de dos grups de columbaris cineraris tipus "Barcelona, amb un total de 36 unitats construïdes al departament central.
- Construcció d'un nou Panteó de 6 departaments.

Cementiri de Poble Nou

- Habilitació d'espais a l'edifici de l'administració per ubicar-hi el "back office" de l'Àrea de Serveis Jurídics.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Cementiri de Sant Andreu:

- Construcció de dos grups de columbaris cineraris tipus "Barcelona, amb un total de 64 unitats construïdes al departament cinquè.

Cementiri de Sants

- Arranjament d'una zona de flonjalls existents en el Departament 2n.
- Tancament de la boca de nínxols alts al departament 2n, per deixar-los anul·lats.

Cementiri de Sant Gervasi

- Rehabilitació d'un Panteó a la via de Santa Cecília

- Actuacions en comunicació: 365 dies al servei al Ciutadà, divulgació dels cementiris com a recintes de cultura, cicles de conferències, acte literari al Cementiri de Poblenou, fires de la ciutat.

Escorxador i Mercats Centrals:

Dintre d'aquesta activitat existeixen sectors d'actuació diferents: Mercat de Fruites i Hortalisses, Mercat del Peix, Escorxador, Mercat de la Flor i Zona d'Activitats Complementàries (ZAC).

En el 2018, les inversions han estat aproximadament de 10,7 milions euros, part d'aquestes inversions es finalitzaran durant el 2019. Les més destacables ha estat la continuïtat en la renovació i modernització del Mercat Central de Fruites i Verdures, així com del Mercat Central del Peix. Aquestes inversions seran repercutides als usuaris i operadors d'aquests mercats a canvi de l'allargament del període de concessió.

En l'àmbit de comunicació, cal destacar el 2018 per l'organització del Congrés de la Unió Mundial de Mercats Majorites, coincidint amb la celebració de la Fira de l'Alimentària de Barcelona.

S'ha inaugurat la nova Aula de Formació del fresc.

S'ha realitzat l'acte de la col·locació de la primera pedra del nou mercat Biomarket.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

EVOLUCIÓ DELS NEGOCIS

Els ingressos, en milers d'euros, del Grup es presenten al Compte de Pèrdues i Guanys sota els epígrafs de:

	2018	2017
Import net de la xifra de negocis	253.252	239.854
Altres ingressos d'explotació	14.006	11.365
Total	267.258	251.219

L'evolució dels ingressos, en milers d'euros, per activitats és la següent:

	2018	2017	Variació	%
Mobilitat				
Serveis Mpals. de Grua i AREA	51.802	53.570	(1.768)	-3,3%
Registre Taxa Vehicles Mobilitat Personal (VMP)	3	-		
Aparcaments	26.427	25.094	1.333	5,3%
Bicing	2.371	6.259	(3.888)	-62,1%
Estació d'autobusos	2.083	2.018	65	3,2%
Agents Cívics	6.038	5.025	1.013	20,2%
Parc Zoològic	8.961	9.886	(925)	-9,4%
Anella Olímpica	10.605	8.173	2.432	29,8%
Park Güell	17.879	16.453	1.426	8,7%
Parc Fòrum	2.105	1.665	440	26,4%
Parc Montjuïc	224	174		
Parc d'Atraccions	16.016	16.551	(535)	-3,2%
Tractament i selecció de residus	70.068	55.292	14.776	26,7%
Servei Mpals. de Cremació i Cementiri	11.973	11.933	40	0,3%
Serveis complementaris de Cementiris	4.529	4.736	(207)	-4,4%
Mercats centrals i Escorxador	35.989	34.280	1.709	5,0%
Altres serveis	170	94	76	80,9%
Total Activitats	267.243	251.203	15.987	6,4%
Cessió Drets d'Ús	15	16	(1)	-6,3%
Total	267.258	251.219	16.039	6,4%

L'exercici 2018 presenta un augment dels ingressos del 6,4% respecte el 2017

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Mobilitat:

Els ingressos d'explotació d'aparcaments han augmentat en un 5,3%, fruit de l'augment dels ingressos en totes les seves modalitats de rotació (4,4%) i de pupil·latge (6,8%). En concret, l'increment de rotació prové d'un increment del 2,2% d'activitat i d'un 2,2% de l'ingrés mig per hora i en pupil·latge d'un increment del 4,1% en número d'abonaments i d'un 2,7% de l'ingrés mig d'abonaments.

Els ingressos del Servei Municipal d'AREA disminueixen en un 5,7%, com a conseqüència de la disminució de places del 10,2% en Zona Blava, passant de 8.453 places al 2017 a 7.593 places al 2018 i del 5,7% en Zona Verda d'ús forani, passant de 39.163 places al 2017 a 36.926 places al 2018. Aquesta davallada de places s'està produint els darrers anys com a conseqüència de la polítiques de Mobilitat de la Ciutat i de l'increment dels carril bici i d'autobús.

El Servei Municipal de Grua presenta un augment del 2,3%, donat a l'augment del número de vehicles cobrats en un 4,7%, fonamentalment per la activitat derivada dels grans esdeveniments de ciutat, que ha estat millor coordinat amb els districtes i ha generat menys serveis sense taxa. També s'ha reforçat la gestió de la indisciplina de vehicles de dues rodes i la coordinació general amb Guardia Urbana.

En ambdós serveis municipals cal assenyalar l'evolució de la tarifa de taxes que presenten una congelació de taxes en l'AREA des de 2009 fins al 2017, exceptuant el 2012 amb una pujada del 3% i, en el cas de les taxes de GRUA, una congelació en el mateix període amb l'excepció d'una disminució de taxes del 2% en l'exercici 2012.

Els ingressos generats per l'activitat d'Estació d'Autobusos han augmentat en un 3,2%, donat a l'augment en les expedicions regulars facturades en tots els trams.

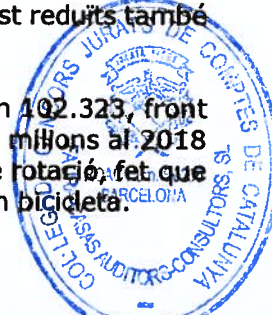
Com a dades significatives del nivell d'activitat a les dues estacions, destacar que, al 2018, el nombre d'expedicions ha estat de 129.364 (116.603 en el 2017) i s'han transportat 2.180.332 viatgers (2.110.585 en el 2017).

El servei de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes (Bicing), és titularitat de l'Ajuntament de Barcelona i es gestiona per BSM mitjançant encàrrec de gestió.

A l'exercici 2018 els ingressos dels usuaris del servei de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes (Bicing), han passat a registrar-se directament a l'Ajuntament, motiu pel qual hi ha una disminució dels ingressos de BSM en aquesta activitat. L'ingrés registrat en el 2018 correspon a la part dels ingressos periodificats en l'any 2017, d'acord al criteri de registrar els ingressos en el període en que es presta el servei.

Cal destacar així mateix, que durant aquest exercici ha finalitzat el Patrocini que tenia el servei i que, de moment, no s'ha renovat per un altre, fet pel qual s'han vist reduïts també els ingressos per aquest motiu.

Pel que fa, al Bicing-Mecànic, el nombre d'abonats a final d'any es situa en 102.323, front als 106.688, de l'exercici 2017. El nombre d'utilitzacions ha estat de 12,7 milions al 2018 (14,2 milions a l'exercici 2017). Cal destacar que continua un alt índex de rotació, fet que consolida el servei de bicing com a sistema d'introducció de la mobilitat en bicicleta.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Pel que fa, Bicing-Elèctric, a 31 de desembre del 2018 el total d'abonaments ha arribat fins a 9.549, front als 9.834 de l'exercici 2017, i el nombre d'utilitzacions ha estat de 95.941 durant l'exercici, (117.370 a l'exercici 2017) i representen una disminució del 18,3%.

Cultura, lleure i educació:

Els ingressos del Zoo han disminuït en un 9,4%. Durant l'any 2018 han visitat el Zoo 785.992 persones, (870.370 visitants al 2017) un 9,7% inferior a l'any anterior. El nombre de socis del Zoo Club s'ha reduït en un 25,9%, passant de 22.478 grups familiars i individuals a 16.665 al 2018.

Val a dir que a més de la disminució d'afluència derivada del debat sobre el Nou Model de Zoo i del retard que això provoca en les millores previstes per l'equipament, també prové d'una climatologia adversa que ha afectat més al primer quadrimestre amb més pluja en comparació als últims exercicis.

El nivell d'ingressos de l'Anella Olímpica ha augmentat respecte l'any anterior, un 29,8%, donat que hi ha hagut un increment molt significatiu de l'activitat prevista en les dues instal·lacions més importants, l'Estadi Olímpic i el Palau Sant Jordi, especialment motivada per la replanificació durant aquest exercici de tres grans esdeveniments que s'havien anul·lat l'any anterior.

Els ingressos de la gestió de la zona monumental del Park Güell han augmentat en un 8,7%, donat a l'increment de l'ingrés mig i en menor mesura dels visitants. En aquest exercici 2018 han entrat un total de 3.007.784 visitants de pagament, front als 2.988.616 del 2017. Val a dir que el nombre de visitants a través del gaudir més. Cal destacar, pel que fa la partida de despeses, la consolidació del model de millora dels entorns i de la zona monumental, que aquest any ha suposat una partida de 4,7 milions d'euros

En el Parc Fòrum els ingressos han augmentat en un 26,4%, donat que s'han fet més actes i de caràcter més rellevants.

Al Parc Montjuïc els ingressos han augmentat en un 28,7%, donat que, per primer cop, s'han gestionat les antenes que estan instal·lades en espais gestionats per aquesta unitat.

Parc d'atraccions Tibidabo:

En l'exercici 2018 la Societat ha aconseguit, per tercer any consecutiu, superar la xifra de 700.000 visitants. Aquest any el Parc ha rebut 719.068 visites.

El col·lectiu de socis del Parc (Tibiclub) representa un 43% de les visites al Parc. Aquest col·lectiu està format per 22.704 famílies (equivalent a gairebé 87.000 persones), superant l'objectiu establert de 22.000 famílies.

Tot i assolir uns nivells satisfactoris de visitants, a causa de tots els condicionants explicats, els ingressos han disminuït respecte els dos anys anteriors.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

Tractament i selecció de residus:

Els ingressos globals de la societat dependent han augmentat respecte l'exercici 2017 un 26,7%, fruit de : la variació a l'alça del preu de la venda de l'energia, que ha passat d'un preu mig anual de 52,52 eur/mwh a 60,28 eur/mwh; la xifra de facturació registrada per la nova activitat de comercialització d'energia, que ha estat de 9,9 milions d'euros; i, també la facturació de la resta de prestacions de serveis ha estat per sobre la realitzada a l'any 2017.

Servei Funeraris i Servei Municipal de Cremació i Cementiris:

La venda directa de productes de serveis funeraris i de serveis municipals de cremació i cementiris ha estat inferior a l'exercici anterior.

Escorxador i Mercats Centrals:

En aquesta activitat, els ingressos han augmentat un 5,0%, continuant amb la tendència positiva dels últims anys.

En el Mercat de Fruites i Hortalisses, la xifra de comercialització ha estat un 2,27% superior respecte el 2017, situant-se en 1.176.292 tones, per contra el preu ha sofert una variació negativa del 1,87%.

En el mercat del Peix, durant el 2018 s'han comercialitzat un total de 69.576 tones (69.662 en el 2017) amb un preu mig 7,73 €, un 2,11% superior al de l'any anterior.

En l'activitat de l'escorxador, durant el 2018 s'ha registrat una disminució del número d'animals sacrificats.

En el cas del Mercat de la Flor, Planta i complements, s'ha apostat pel mercat majorista., s'espera que culmini durant el 2019. El total d'unitats venudes en el 2018 ha disminuït en un 13,47% i el preu mig ha estat un 1,14% superior.

Durant el 2018, s'ha iniciat la comercialització dels locals comercials nous, ubicats a la planta baixa de l'aparcament del carrer Major, havent arribat a un 50% d'ocupació.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

EVOLUCIÓ PREVISIBLE DEL GRUP

En el context macroeconòmic de desacceleració del creixement, s'espera que el 2019 es presenti amb una lleugera moderació del creixement que permetrà seguir millorant el nivell de serveis prestats, ocupacions de les instal·lacions i visitants, en el conjunt d'activitats que gestiona el Grup Barcelona de Serveis Municipals, si bé amb expectatives desiguals segons les diferents activitats. Pel que fa als actius financers, esperem la recuperació dels mercats i per tant la recuperació de la pèrdua experimentada a final d'any i recollida a balanç i compte de resultats.

Pel que fa als costos, s'esperen que augmentin, respecte al 2018, donat el increment del cost de la vida i la aplicació dels Convenis Laborals vigents.

Com a conseqüència de l'evolució indicada en els ingressos i les despeses i en opinió de la Direcció de la Societat Dominant, s'espera que el resultat 2019 en el conjunt de les activitats gestionades disminueixi respecte aquest exercici 2018.

ALTRES COMENTARIS

Des del tancament de l'exercici econòmic de 2018, no s'han produït fets especialment rellevants que puguin afectar el funcionament normal de la Societat, a excepció del fet que s'ha donat en la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA :

- En el decurs del primer trimestre d'enguany, la societat dependent està en procés de finalitzar els Plans Directors de tots els cementiris de la Ciutat. Aquests Plans Directors dibuixen un escenari d'inversions en els propers 10 anys en els recintes funeraris d'un fort impacte econòmic que obligarà al seu finançament municipal.
- En el procés de revisió de la informació no financera, s'ha detectat un risc derivat del funcionament del crematori situat al cementiri de Collserola. Es tracta d'instal·lacions inaugurades al 1989, totalment amortitzades, però plenament operatives, en les que s'ha detectat que els filtres no funcionen correctament. En aquests moments, l'empresa ja està dissenyant un pla d'acció per tal d'avaluar l'impacte operatiu, administratiu, mediambiental i econòmic de cara al pressupost 2020, amb l'objectiu d'abordar la seva regularització.
- S'ha tancat un acord que permetrà, el proper mes de maig, procedir a un relleu al capdavant de la direcció general de la Societat.

No s'han adquirit accions pròpies, en els termes establerts en la Llei de Societats de Capitals.

Durant el 2018, com a projecte d'I+D cal destacar els programes de recerca i conservació en el Parc Zoològic mitjançant les actuacions de la Fundació Barcelona Zoo.

El Grup no posseeix derivats financers, mínimament significatius, al tancament de l'exercici, ni tampoc ha tingut contractats durant l'exercici.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2018

El depòsit en gestió de Cartera ha recuperat, a la data actual, més del 60% de la pèrdua experimentada en 2018.

El període mitjà de pagament de l'exercici 2018 ha estat de 22,94 dies.

S'inclou com a estat independent adjunt al comptes anuals de l'exercici 2018, "Estat d'Informació no Financera", seguint el contingut detallat al Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de Juliol i a la Llei 11/2018, de 28 de desembre que modifica el Reial Decret al respecte d'aquest estat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

MODEL DE NEGOCI

El Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per 9 societats: Barcelona de Serveis Municipals, SA (la Societat Dominant), 6 dependents i 2 associades.

L'objecte social de Barcelona de Serveis Municipals, SA comprèn un conjunt de serveis i d'activitats municipals, que responen a la decisió presa per l'Ajuntament de Barcelona d'unificar en una única societat la prestació de serveis municipals de contingut econòmic, i que poden ser gestionats directament, i d'altres de manera indirecta, mitjançant la participació les següents societats:

Entitat	% Participació
Parc d'Atraccions Tibidabo, S.A.	100,00%
Cementiris de Barcelona, S.A.	100,00%
Tractament i Selecció de Residus, S.A. i el seu Grup	58,64%
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, S.A.	50,69%
Barcelona d'Aparcament Municipal	40,00%
Catalana d'Iniciatives, S.A. en liquidació	24,25%

Així doncs, el Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per una sèrie d'empreses que desenvolupen totes elles activitats molts diverses:

- Mobilitat: què agrupa les activitats i serveis destinats a regular el trànsit de vehicles i persones en la nostra Ciutat: activitats d'Aparcaments Municipals, l'Estacionament Regulat (AREA), Agents Cívics i Visualitzadors, activitats de Zones i Estacions d'Autobusos i els Serveis Municipals de Grua i Bicing.
- Cultura, Lleure i Educació: què comprèn la gestió de diferents espais i instal·lacions de la ciutat de Barcelona en els què es realitzen activitats relacionades amb el lleure. En concret es gestionen els següents espais i instal·lacions: el Parc del Fòrum, el Parc de Montjuïc, el Park Güell, l'Anella Olímpica (Estadi Olímpic, del Palau Sant Jordi, el Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella) i el Parc Zoològic de Barcelona.
- La gestió del Parc d'Atraccions Tibidabo.
- La gestió i administració de 9 cementiris municipals: Montjuïc, Poblenou, Sant Andreu, Les Corts, Collserola; Horta, Sants, Sarrià i Sant Gervasi, així com els dos centres de d'incineració situats a Montjuïc i Collserola
- La gestió dels recintes de la Unitat Alimentària i de Mercabarna-flor que allotgen més de 700 empreses i garanteixen l'aprovisionament a la ciutadania
- El tractament, control, gestió i valorització dels residus municipals

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Totes les empreses del Grup BSM disposen de Pla Estratègic, compresos en períodes de vigència 2018-2023 per BSM i Cementiris, 2015-2020 pel Parc d'Atraccions Tibidabo, 2017-2019 per Mercabarna i 2017-2020 pel Grup TERSA, en aquests es defineix l'estratègia pel citat període, tot definint missió i visió. Totes les empreses del Grup es comprometen amb la ciutat de Barcelona per tal de desenvolupar les seves activitats compromeses amb la sostenibilitat.

Al Consell d'Administració de BSM celebrat el 21 de març de 2018 es va aprovar el Pla Estratègic 2018-2023, amb el corresponent Pla Financer de la Societat que posa de manifest la seva viabilitat econòmica i defineix els grans reptes futur de la companyia. Es varen definir, per als propers 5 anys, les 10 línies estratègiques d'actuació, agrupades en 4 perspectives: Ciutadans i ciutadanes/clients i clientes, Persones, Processos i Finances (inclou la sostenibilitat econòmica, social i ambiental).

Parc d'Atraccions Tibidabo té vocació de ser un Parc públic de la ciutat de Barcelona: un Parc d'atraccions renovat i modern, que respecta el passat, valora el present i avança cap al futur.

El Grup TERSA es compon de tres empreses: TERSA, SEMESA i SIRESA. És una companyia pública especialitzada en seleccionar, tractar, controlar, gestionar i valoritzar els residus municipals, amb el compromís i garantia de la millora contínua en la gestió ambiental de les seves activitats.

Mercabarna és una ciutat alimentària que funciona les 24 hores del dia amb l'objectiu de garantir l'aprovisionament d'aliments frescos als ciutadans.

Cementiris de Barcelona és una empresa que té com a missió oferir serveis de cementiri, cremació i acompanyament del dol de forma excel·lent i propera, acostant els cementiris a la ciutadania com a espai patrimonial i cultural.

Polítiques i procediments de riscos i impactes significatius :

El Grup BSM disposa de diverses polítiques i sistemes de gestió a cadascuna de les empreses per tal d'identificar riscos i impactes significatius.

BSM disposa d'un sistema de gestió integral (SGI) que integra les normes ISO 9001 i SGE21 per tot BSM i ISO 14001 a Anella Olímpica, Fòrum, Park Güell i Parc Montjuïc.

Parc d'Atraccions Tibidabo, està certificada en la ISO 9001, 14001 i EFQM.

Mercabarna té certificades les activitats de formació i recollida i gestió de residus en base, a les ISO 9001 i 14001 respectivament, i actualment està en procés de certificació en base a la UNE 19601.

Cementiris de Barcelona està certificada amb la norma ISO 9001 i 14001 en el Cementiri i Crematori de Montjuïc i de Sant Gervasi.

El sistema de gestió del Grup TERSA, té ISO 9001, EMAS, ISO 14001 i OHSAS 18001.

Gairebé totes les empreses disposen de codi ètic o de conducta per establir les bases de la integritat de les empreses.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Els mencionats plans estratègics de les empreses del Grup incorporen la metodologia del DAFO per tal d'identificar les debilitats, amenaces i oportunitats i fortaleeses; elements clau d'identificació de riscos i per desenvolupar els plans d'acció associats.

Tots aquests elements permeten gestionar els riscos i impactes de les empreses del Grup. Així, pel que fa al Cementiri de Collserola, on s'ha detectat un risc derivat del funcionament del crematori i la necessitat de la seva regularització, està previst de cara a 2019 un pla d'actuació per tal de gestionar aquest risc ambiental i adequar-lo a la normativa vigent actual.

Resultats de les polítiques i indicadors clau :

El desplegament dels plans estratègics, tot definint objectius garanteix el seguiment de les empreses del Grup de manera periòdica. Els sistemes de gestió i les auditories regulen l'acompliment dels processos.

La Direcció de totes les empreses revisa i aprova els mateixos i esdevé un agent clau en la seva consecució.

Els indicadors clau més significatius de l'acompliment no financer es troben reflectits als apartats següents d'aquest informe.

Riscos identificats i gestió dels mateixos :

El Grup BSM identifica els riscos en base les metodologies dels Sistemes de Gestió i DAFOs principalment. En alguns casos es disposa d'una anàlisi documentada dels riscos, en què se'n regula la gestió, es detecten els impactes que se'n poden derivar i s'estableixen els corresponents plans d'acció. No es tenen identificats riscos comuns pel Grup sinó de manera particular amb diferent metodologia d'identificació, fet que no són comparables per nombre, grau de detall o gravetat. Els riscos relacionats amb la comunicació, el mercat i amb la política es descriuen de manera similar a totes les empreses del Grup.

Indicadors clau d'activitat :

La definició dels indicadors clau d'activitat és resultat a gairebé totes les empreses del Grup de l'anàlisi de materialitat realitzat en clau de sostenibilitat i en el marc de l'estratègia d'RSC o Memòria de Sostenibilitat de les empreses del Grup. Així, cadascú amb la seva metodologia, determina els temes econòmics, socials i ambientals més rellevants per la gestió, seguiment i rendiment de comptes.

A BSM, descrits a través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i seguits a través de la metodologia GRI són materials: ODS8 Treball digne i creixement econòmic, ODS13 Acció climàtica, ODS12 Consum i producció responsables, ODS5 Igualtat de gènere, ODS6 Aigua neta i sanejament, ODS9 Indústria, innovació i infraestructures, ODS7 Energia neta i assequible, ODS10 Reducció de les desigualtats, ODS11 Ciutats i comunitats sostenibles, ODS4 Educació de Qualitat, ODS3 Salut i Benestar, ODS17 Aliança per als objectius.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

A Parc d'Atraccions Tibidabo són: Energia, Aigua, Biodiversitat, Efluentes i Residus, Transport, Ocupació, Seguretat i Salut Ocupacional, Capacitació i Educació, Salut i Seguretat dels Clients, Acompliment Econòmic, Satisfacció del Client, Escolta Activa, Informació General del Parc, Emissions i Número de visitants.

A Grup TERSA els aspectes materials de major rellevància són: la Valorització de residus, la valorització energètica, les emissions, el compliment normatiu, la lluita contra la corrupció, les pràctiques d'adquisició, l'aigua, l'avaluació de pràctiques laborals de proveïdors, la salut i seguretat en el treball, la capacitat i formació del personal, i l'entorn d'actuació.

Per Mercabarna són materials els temes: les pràctiques d'adquisició, l'embalatge, la seguretat alimentària, la salut i seguretat dels clients, la no discriminació, l'avaluació ambiental dels proveïdors, la salut i seguretat a la feina, la diversitat i igualtat d'oportunitats, els impactes econòmics indirectes, les emissions, els productes de proximitat, l'ocupació, l'acompliment econòmic; les comunitats locals; els efluentes, residus i aigua.

Cementiris de Barcelona no realitza anàlisi de materialitat.

QÜESTIONS MEDIAMBIENTALS

El Grup BSM responsable i compromès amb el medi ambient, camina per incorporar les millors pràctiques de gestió i fer un bon ús dels recursos disponibles per tal de mantenir l'equilibri. Les nostres activitats generen uns impactes ambientals dels quals som responsables.

Gairebé a totes les empreses del Grup a través del sistema de gestió, s'identifiquen els aspectes ambientals i es treballa per la minimització dels impactes significatius. Els principals impactes que se'n deriven són l'exhauriment de recursos naturals, la contaminació atmosfèrica o la contaminació del medi i pèrdua de biodiversitat. Som signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i participants actius de les activitats de la xarxa.

BSM aquest 2018 ha renovat la certificació segons la norma ISO 14001:2015 de les activitats de l'Anella Olímpica i Fòrum, i certificat per primera vegada el sistema de gestió ambiental de Parc Montjuïc i Park Güell segons la mateixa norma. A Zoo de Barcelona, en el marc del nou Model i de llur Pla Estratègic, així com en el Pla Estratègic 18-23 de BSM, s'està desenvolupant la diagnosi del Pla de Sostenibilitat per garantir el compromís amb la gestió ambiental del mateix.

Durant l'exercici 2018 Parc d'Atraccions Tibidabo ha treballat en la protecció i millora del medi ambient amb mesures per a potenciar l'accés mitjançant transport públic al Cim del Tibidabo i en conservació i divulgació del medi natural del Parc, i en general, en qualsevol acció que contribueixi a portar a terme els objectius del Pla Especial de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

L'activitat de valorització energètica del Grup TERSA té un impacte sobre el medi receptor vers les emissions de substàncies contaminants a l'atmosfera, abocaments d'aigua residuals, generació de residus industrials, generació de sorolls, afectació del sol i impacte per contaminació lumínica. Per tal de minimitzar tots aquests impactes, s'han establert protocols de seguiment i control de tots aquests aspectes, a través dels mecanismes establerts a les certificacions ISO 14001 i EMAS. El Grup TERSA disposa d'un departament de Gestió Ambiental, amb dependència directa de la gerència, per tal de garantir l'aplicació de les polítiques corporatives de prevenció i minimització dels impactes ambientals de l'activitat.

Mercabarna pel que fa a possibles riscos mediambientals, es detecta que l'activitat de gasolinera que estan desenvolupant dues mercantils que tenen arrendat sòl de titularitat de Mercabarna, pot generar un impacte a mitjà i llarg termini de devaluació del valor del sòl per contaminació gradual d'aquest. Es preveuen accions per tal de verificar que aquestes empreses garanteixin la cobertura d'aquest impacte en el desenvolupament de la seva activitat.

Cementiris de Barcelona està certificada amb la norma ISO 14001 en el Cementiri i Crematori de Montjuïc i en el Cementiri de Sant Gervasi, ambdós ubicats a la ciutat de Barcelona. Els efectes principals sobre el medi ambient i la salut de Cementiris es deriven de l'activitat dels forns crematoris ubicats al cementiri de Montjuïc i al cementiri de Collserola i per tant, de les seves emissions atmosfèriques generades.

Contaminació

La contaminació atmosfèrica és un impacte ambiental que s'identifica a l'avaluació d'aspectes ambientals.

Grup TERSA una de les empreses del Grup amb major impacte en aquest tema, per tal de minimitzar els impactes de l'activitat, s'han establert protocols de seguiment i control de tots aquests aspectes, a través dels mecanismes establerts a les certificacions ISO 14001 i EMAS. Concretament es disposa de sistemes de disminució de les emissions consistents en absorbidor de gasos àcids, injecció de carbó activat, filtre de manegues i sistema DENOX SNCR (que serà substituït per un sistema més eficient SCR pròximament). Respecte a la disminució de l'impacte per sorolls, es disposa de silenciadors a les vàlvules de seguretat i aïllament sonor a les zones més sorolloses (turbogeneradors i bombes d'aigua de mar). En quant a contaminació lumínica totes les lluminàries no sobrepassen l'horitzontal per evitar llum difosa i exclusivament es manté il·luminació nocturna interior per qüestions de seguretat. La seguretat, la prevenció i reducció dels impactes de l'activitat es troben recollides als protocols d'operació de planta i Pla d'emergència, de manera que en cas d'incident que puguin afectar a qualsevol d'aquests aspectes, es condueixi la instal·lació a condicions de seguretat per a les persones i el medi ambient.

D'altra banda, Cementiris va instal·lar filtres d'emissions al cementiri de Montjuïc i al cementiri de Collserola per reduir les emissions de carboni i altres formes de contaminació atmosfèrica d'aquestes dues activitats. Els filtres del crematori de Montjuïc disminueixen els valors emesos per sota dels límits actuals. Per una altra banda i degut a una averia, els filtres del crematori de Collserola no funcionen correctament

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Mercabarna realitza periòdicament els informes corresponents de control d'emissions a l'atmosfera de la seva activitat industrial, certificats per una empresa de control acreditada. Tanmateix, de manera anual es realitza la declaració d'emissions PRTR-CAT.

BSM i Parc d'atraccions Tibidabo redueixen l'impacte de la seva contaminació a través de millores en la mobilitat, ja sigui amb l'electrificació de la flota i amb la millora i potenciació del transport públic.

Economia circular i prevenció de residus

El Grup BSM està compromès amb la gestió responsable dels residus. La reutilització, la minimització de residus i la separació en origen són aspectes comuns a totes les empreses. Es promou l'aplicació de bones pràctiques ambientals entre tots els Grups d'interès.

L'economia circular ha estat un dels punts de treball per BSM durant el 2018. S'ha donat una segona vida a més de 3.100 objectes, amb un valor de més de 100.000€, dels que s'han beneficiat fins a 66 entitats i més de 618.000 persones.

Parc d'Atraccions Tibidabo ha fet una auditoria interna de residus a COMSA (manteniment) al juny 2018 per controlar els residus.

Grup TERSA, a les licitacions per la gestió dels residus generats a les instal·lacions prioritza els tractaments de reutilització i reciclatge sobre el tractament finalista (dipòsit controlat i valorització).

Mercabarna adopta un ferm compromís amb la societat, especialment, amb la lluita contra el malbaratament alimentari a través de la recuperació del valor dels aliments i de la concepció de les restes alimentàries com a recurs; separació i classificació dels residus per tal de fomentar-ne la reutilització i la valorització; compliment de la normativa vigent en tot el circuit de gestió dels residus. En aquest sentit, col·labora amb el Banc dels Aliments, cedint un espai que permet rebre fruita i hortalisses per part dels majoristes per la posterior distribució entre les entitats socials. A més, Mercabarna forma part i col·labora amb iniciatives externes que lluiten contra el malbaratament alimentari. L'any 2018 es van recuperar 1.118,93 tones de matèria orgànica.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Quantitat de residus del Grup BSM (2018):

Nom del Residu	Codi CER	Valorització o tractament	Quantitat retirada (Tn)
Escòries	190114	Valorització	73.411,76
Cendres	190113	Tractament	12.588,44
Matèria orgànica	200108	Valorització i Tractament	12.003,40
Resta	200301	Valorització i Tractament	8.127,93
Fusta	150103	Valorització	3.338,00
Teixits animals	020202	Valorització	3.185,85
Paper i cartró	200101	Valorització i Tractament	2.909,27
Fangs EDAR	020204	Valorització	2.620,73
Fems	020106	Valorització i Tractament	2.007,55
Mer	180202	Valorització	1.355,95
Envasos	200139	Valorització i Tractament	521,35
Runa	170904	Valorització i Tractament	484,34
Matèria vegetal	200201	Valorització	344,19
Altres	*	Valorització i Tractament	286,39

**Aquells residus amb quantitat inferior a 100Tn es troben dins d'aquesta categoria, essent aquests els residus amb codi: 200138, 200102, 170107, 200140, 170603, 130205, 170604, 161002, 150202, 020102, 200125, 200110, 150110, 200136, 160504, 150106, 200111, 120109, 130208, 200121, 160214, 060106, 170405, 160601, 180203, 190112, 200135, 060205, 160107, 080113, 161001, 080318, 160603, 150104, 200203, 150111, 140603, 160604, 080317, 180103.*

Ús sostenible de recursos

El Grup BSM vetlla per l'optimització i ús responsable dels recursos: consum d'energia, aigua i materials imprescindibles pel desenvolupament de les activitats.

L'any 2018 va finalitzar-se a BSM la realització de l'auditoria energètica transversal de les instal·lacions. Iniciada al 2017, té com a objectiu ser un estudi recent sobre l'eficiència energètica de les instal·lacions que permet definir noves propostes de millora per seguir treballant en la reducció dels consums. Al Parc Zoològic, major consumidor d'aigua de BSM s'ha implantat una nova metodologia de cerca i detecció de fuites d'aigua, basada en la injecció d'heli a les canonades. D'aquesta manera, no cal tallar el subministrament, és innocu i dona informació de fuites ocultes i la seva magnitud. Això, combinat amb dades parcials de consums, facilita la identificació dels trams de canonades que es troben malmesos i, per tant, de la substitució dels mateixos, tal i com es va fer a la zona nord del Parc.

A l'Estació Barcelona Nord de BSM es disposa d'un sistema d'energia Geotèrmia. Aquest consum representa un 47% del total de kWh que consumeix l'Estació. A més, Aquest 2018, les característiques de l'Estació, han permès obtenir quatre estrelles sobre cinc en l'escala de qualificació energètica del Projecte SUDOE Stop CO, que reconeix el compromís mediambiental de l'Estació en la millora de l'eficiència operativa, la reducció del consum energètic i la reducció d'emissions.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

La flota de BSM es compon de vehicles de diferent tipologia: bicicletes, turismes, motocicletes, furgonetes i vehicles de grua. Tot i que part de la flota està formada per vehicles que utilitzen combustibles fòssils, tenim el repte de reduir el nostre impacte ambiental. Per aquest motiu, des de 2016, estem electrificant la flota, i progressivament canviant els vehicles. Està previst que al primer trimestre del 2019, la flota de motos de BSM ho estigui totalment, de fet, Agents Cívics ha aconseguit aquest any que el 100% ho sigui amb la incorporació de tres noves motos d'enduro.

A Parc d'Atraccions Tibidabo aquest 2018 s'ha fet una auditoria energètica i aquest pròxim any 2019 es faran accions derivades d'aquesta.

Al Grup TERSA a la Planta d'aprofitament Energètic de Biogàs, s'han pres mesures de minimització en la generació de residus d'oli utilitzant oli "long life" en els motors. Durant el 2018 a part del Grup, s'ha iniciat un projecte d'instal·lació de plaques fotovoltaïques al centre amb l'objectiu d'incrementar un 20% el consum d'energia elèctrica de fonts renovables. Paral·lelament també part del Grup, s'ha connectat la planta a Barcelona Energia (companyia comercialitzadora d'energia verda). Part del Grup ha adoptat la política de substituir l'enllumenat dels punts verds i deixalleries, a mesura que es vagi deteriorant o deixi de funcionar, per llums del tipus LED.

Mercabarna promou i és d'obligat compliment que els nous projectes com a reformes, siguin eficientment energètics, com per exemple instal·lació de màquines amb COP alt i gas ecològic, instal·lació d'enllumenat tipus led, etc.

Cementiris de Barcelona disposa d'instal·lacions de producció fotovoltaïca que permet l'autosuficiència en diferent grau dels cementiris que les disposen (18% a Montjuïc i 68% a les Corts) .

Consum de recursos del Grup BSM

Recurs	Quantitat 2018
Consum aigua freàtica (m3)	20.927,00
Consum aigua tractada (m3)	127.851,00
Consum aigua xarxa (m3)	914.954,23
Consum TOTAL aigua (m3)	1.063.732,23
Consum combustible (GJ)	18.995,98
Consum electricitat (GJ)	116.270,08
Consum gas natural (GJ)	145.472,10
Consum TOTAL energia (GJ)	280.737,90

Canvi Climàtic

El Grup BSM interpreta el canvi climàtic com a realitat i des de la responsabilitat assumida pels nostres impactes. Les empreses del Grup calculen a través de mecanismes com la calculadora d'emissions de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic les seves emissions de gasos d'efecte hivernacle.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

El Grup TERSA suposa les emissions principals del Grup BSM degut a que les emissions d'una part del Grup; concretament de l'abast 1 i són degudes bàsicament a la combustió dels residus sòlids municipals.

Emissions del Grup BSM

	Quantitat 2018
Emissions abast 1 (Tn CO2eq)	
- emissions directes de fonts que posseïx o controla el Grup BSM	219.504,40
Emissions abast 2 (Tn CO2eq)	
- emissions indirectes: generació d'electricitat i de calor, vapor o fred	11.484,18
Emissions abast 3 (Tn CO2eq)	
- altres emissions indirectes: aigua, residus...	1.625,95
Total	255.131,81

El Cementiri de Collserola està ubicat dins del Parc Natural de Collserola. Cementiris de Barcelona actualment no disposa de metes de reducció addicionals per les emissions de gasos d'efecte hivernacle pel crematori de Montjuïc. Pel que fa al crematori de Collserola està previst una renovació d'aquesta instal·lació i dels seus filtres d'emissions, per reduir els efectes de contaminació atmosfèrica i els seus efectes sobre el canvi climàtic.

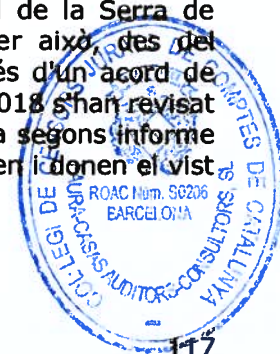
Protecció de la biodiversitat

El Grup BSM té algunes activitats en àrea protegida, sent la gestió d'aquest vector diferent a cadascuna de les empreses del Grup.

BSM no té activitat directa en cap àrea protegida. No obstant, el Zoo de Barcelona impacta directament en la protecció de la biodiversitat. La seva missió és la d'intervenir activament en la conservació, la recerca científica i la divulgació envers la fauna salvatge i els seus hàbitats naturals. Aquesta tasca, que es desenvolupa en col·laboració amb altres zos, universitats i centres de recerca, segueix les directius i estratègies establertes pels comitès d'investigació de l'Associació Mundial de Zos i Aquaris (WAZA) i de l'Associació Europea de Zos i Aquaris (EAZA), i està emparada en la legislació i les normatives existents en matèria conservacionista.

Actualment participem en 97 programes de l'EAZA de gestió ex-situ d'espècies amenaçades (European Endangered Species Programmes, EEP, i European StudBooks, ESB). Més del 85% de les espècies que allotgem estan incloses a la Llista Vermella d'Espècies Amenaçades de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN), i durant els últims anys, gairebé un 30% dels animals nascuts al Zoo que han sortit de les nostres instal·lacions, ho han fet per a ser alliberats al seu medi natural.

El Parc d'Atraccions Tibidabo, tot i que queda exclòs del Parc Natural de la Serra de Collserola, és conscient de l'impacte que la seva activitat genera. Per això, des del desembre del 2011, Parc d'Atraccions Tibidabo, es va vincular a través d'un acord de col·laboració amb el Consorci del Parc Natural de Collserola. Aquest any 2018 s'han revisat les zones arbrades del Parc i s'han pres mesures correctores i de millora segons informe de la visita. Aquest informe es passa a Parcs i Jardins que ho inspeccionen i donen el vist i plau.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

A Grup TERSA pel que fa la planta d'aprofitament energètic de biogàs, situada al Garraf, ocupa una superfície de 2000 m². Tant la captació de biogàs com la producció d'energia anirà disminuint amb el temps a causa del esgotament de l'abocador. Es fa una restauració ambiental per part de TIRSSA.

Dels 9 cementiris de la ciutat de Barcelona, l'únic cementiri que està ubicat en un PEIN és el de Collserola. En relació a les mesures preses per preservar o restaurar la biodiversitat, i com a conseqüència d'un Conveni amb el patronat del Parc de Collserola, es col·labora per a la conservació i millora del medi natural i executar els objectius del Pla Especial de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola. Pel que fa als impactes causats, el més destacat són les emissions atmosfèriques dels forns crematoris ubicats a Collserola.

QÜESTIONS SOCIALS I RELATIVES AL PERSONAL

Ocupació

El Grup BSM es compromet amb les persones que hi treballen des del respecte i la igualtat. A grans trets, destaca l'estabilitat laboral, les condicions de treball i el compromís amb la formació com a eina de desenvolupament professional.

Personal del Grup BSM per franja d'edat i sexe:

	Dona	Home	Total
<25	65	52	117
25-35	159	204	363
35-45	224	363	587
45-55	221	483	704
>55	110	328	438
Total	780	1.430	2.210

Personal del Grup BSM per col·lectiu i sexe:

	Dona	Home	Total
Responsables	74	111	185
Comandaments i personal tècnic	106	198	304
Personal administratiu i operatiu	600	1.121	1.721
Total	780	1.430	2.210

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Personal del Grup BSM per franja d'edat, sexe, tipus de contracte i tipus de jornada:

	Dona				Home				Total			
	Contracte temporal		Contracte indefinit		Contracte temporal		Contracte indefinit		Contracte temporal		Contracte indefinit	
	Jornada completa	Jornada parcial	Jornada completa	Jornada parcial	Jornada completa	Jornada parcial	Jornada completa	Jornada parcial	Jornada completa	Jornada parcial	Jornada completa	Jornada parcial
<25	9	28	4	23	6	24	4	18	15	52	8	41
25-35	43	19	82	15	58	15	105	26	101	34	187	41
35-45	17	13	179	15	44	6	282	31	62	19	461	46
45-55	4	3	203	11	35	9	409	30	39	12	612	41
>55	4	2	80	24	6	3	241	78	10	5	321	102
Total	78	66	548	88	149	57	1.041	183	227	122	1.589	271

Personal del Grup BSM per lloc d'origen i sexe:

País	Dona	Home	Total
Alemanya	1	0	1
Argentina	3	6	9
Brasil	0	2	2
Colòmbia	0	2	2
Cuba	2	0	2
Equador	2	0	2
El Salvador	0	1	1
Espanya	766	1.399	2.165
Estats Units	1	0	1
Finlàndia	0	0	0
França	0	1	1
Itàlia	0	1	1
Marroc	1	4	5
Moldàvia	1	0	1
Perú	0	11	11
Ucraïna	1	0	1
Uruguai	2	1	3
Veneçuela	0	2	2
Total	780	1.430	2.210

Retribució mitjana i bretxa salarial del Grup BSM per sexe i col·lectiu:

Col·lectiu	Dona	Home	Mitjana	Bretxa salarial
Grup 0	129.220,82	117.997,12	123.608,97	9%
Grup 1	82.662,77	87.944,32	85.303,55	-6%
Grup 2 Responsables	72.045,46	82.807,76	77.426,61	-15%
Grup 3	56.134,78	45.527,43	50.831,11	19%
Grup 4	36.381,82	41.838,57	39.110,20	-15%
Grup 5 Comandaments i personal tècnic	35.131,06	36.635,78	35.883,42	-4%
Grup 6	21.558,06	29.589,55	25.573,80	-37%
Grup 7 Personal administratiu i operatiu	23.812,23	20.157,64	21.984,93	-15%
Grup 8	20.287,38	25.280,09	22.783,73	-25%
Total	34.148,18	35.760,96	34.954,57	-4,72%

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Aportacions a pla de pensions per sexe:

	Dona	Home	Total
Total *(€)	191.007,11	469.054,52	660.061,65

*Corresponen a pagaments realitzats a l'exercici 2018.

Personal amb discapacitat:

	Dona	Home	Total
Total	17	35	52

Salut i seguretat

La salut i seguretat al Grup BSM cerca el benestar laboral del personal. Les empreses del Grup BSM apliquen els principis preventius establint un alt nivell de seguretat en els processos i les instruccions de treball. El Grup treballa per proporcionar un entorn segur i saludable, complint les normatives vigents, però treballant per anar més enllà de l'estrictament normatiu. El compromís amb la salut i la seguretat s'estén a les totes empreses col·laboradores.

Indicadors de salut i seguretat

	Dona	Home	Total
Índex de freqüència (num accidents/num hores treballades)*1.000.000	44,42	57,07	52,52
Índex de gravetat (num jornades perdudes/hores treballades) *1000	0,91	1,32	1,17
Nombre d' accidents sense baixa	29	80	109
Nombre d'accidents amb baixa	81	167	248
Nombre d'accidents in itinere amb baixa	22	32	54
Nombre d'accidents greu	0	0	0
Nombre d'accidents molt greus	0	0	0
Nombre d'accidents mortals	0	0	0
Nombre de malalties professionals	0	1	1
Nombre d'hores treballades	1.328.280,75	2.365.612,73	3.693.893,48
Nombre de jornades perdudes	1.212,5	3.118,5	4.331

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

7

Relacions socials

La interlocució social permet traslladar els interessos i expectatives del personal. A les empreses del Grup es disposen de comissions periòdiques que garanteixen el diàleg empresa-treballador/a. Aquestes reunions permeten informar, debatre i negociar aspectes com informació de l'empresa, condicions laborals, plans de formació i temes de seguretat i salut entre d'altres.

	Dona	Home	Total
Cobertura conveni col·lectiu	686	1.275	1.961
Composició comitè d'empresa	19	56	75
Composició comitè de seguretat i salut	7	32	39

Formació

La formació entesa com l'element imprescindible pel desenvolupament de les persones del Grup BSM es treballa a través dels Plans anuals de Formació. Aquests capaciten a les persones i garanteixen el millor servei de les empreses del Grup.

Hores totals de formació per categoria i sexe (2018)

Categoria	Dona	Home	Total
Responsables	2.375,70	1.921,75	4.297,45
Comandaments Intermedis	771,50	3.928,75	4.700,25
Personal tècnic	2.016,50	2.940,50	4.957,00
Personal administratiu	3.467,25	1.792,25	5.259,50
Personal operatiu	9.991,50	17.448,68	27.440,18
Total	18.622,46	28.031,93	46.654,39
Hores / Persona	23,87	19,61	43,48

Accessibilitat

L'accessibilitat es treballa de manera desigual a les empreses del Grup, tot i això, no suposa un element de discriminació a cap d'elles.

Es treballa per millorar l'accessibilitat universal física i digital de totes les persones. D'aquesta manera es cerca tenir espais adaptats i accessibles especialment per aquells col·lectius més vulnerables.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Igualtat

El codis de conducta del Grup BSM deixen palès el compromís amb la no discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. En aquests es descriu que les relacions entre les persones han de ser de respecte mutu i amb igualtat de tracte i d'oportunitats. De la mateixa manera es condemna, qualsevol manifestació de violència, d'abús d'autoritat i qualsevol tipus d'assetjament (físic, psicològic o moral), així com qualsevol altra conducta que pugui generar un entorn de treball intimidador, ofensiu o hostil per a les persones.

Actualment només BSM i Mercabarna disposen de Pla d'igualtat. La resta d'empreses del Grup disposen de protocols de gestió i actuació davant riscos psicosocials, d'agressió i/o assetjament.

El darrer Pla d'Igualtat de BSM compren el període 2014-2018 i va desenvolupar gairebé la totalitat de les accions que contenia. El 2019 està previst tenir el nou Pla d'Igualtat i Diversitat 2019- 2021.

Mercabarna el va elaborar al 2018 i, anualment la Comissió, treballarà els indicadors i farà el seguiment corresponent.

Cementiris actualment està en procés de realització del seu Pla d'Igualtat i Diversitat.

Organització del treball

A totes les empreses del Grup es disposen de mesures que afavoreixen la igualtat i faciliten la conciliació entre la vida familiar i professional, com jornades laborals continuades, torns de treball específics que faciliten la conciliació, entre d'altres.

	Dona	Home	Total
jornada laboral mitjana	7,584 - 8h	7,584 - 8h	7,584 - 8h
núm. hores absentisme	127.861	222.121	349.982

RESPECTE PELS DRETS HUMANS

A través dels codis de conducta es fa palès el compromís del Grup BSM amb els drets humans. No s'ha registrat cap cas de vulneració dels Drets Humans al llarg de tot l'any 2018.

A més, BSM ha renovat novament el seu compromís amb el Pacte Mundial de les Nacions Unides integrant els principis del Pacte amb el seu dia a dia i prenent com a full de ruta els Objectius de Desenvolupament Sostenible alineant-ne l'estratègia.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

RESPECTE PELS DRETS HUMANS

El Grup BSM a través del codis ètics o de conducta manifesta el compromís contra la corrupció i el suborn. Apliquem els principis de bon govern i rebutgem qualsevol pràctica de corrupció, entesa com l'abús del càrrec o posició en benefici privat, ja sigui econòmic, social, polític o de qualsevol altre tipus, tant si els efectes tenen caràcter immediat o futur, en benefici propi o d'un tercer.

El Grup BSM rebutja els suborns així com fer a tercers o rebre de tercers serveis, favors, pagaments indeguts de qualsevol tipus o regals o atencions, que estiguin fora dels usos habituals, socials o de cortesia o que, pel seu valor o les seves característiques o circumstàncies, puguin alterar raonablement o condicionar el desenvolupament de les relacions comercials, administratives o professionals en què intervinguin les diferents empreses.

No s'ha registrat cap cas de corrupció o suborn al llarg de tot l'any 2018.

INFORMACIÓ DE LA SOCIETAT

Desenvolupament sostenible

El Grup BSM treballa amb l'objectiu de contribuir al desenvolupament de Barcelona i a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania. La majoria de les nostres activitats impacten directament en el desenvolupament local a la ciutat de Barcelona. Però per la diversitat d'activitat de les empreses que conformen el Grup, també impactem directe i indirectament en l'àrea metropolitana, la resta de la província de Barcelona

Cadascuna de les empreses del Grup BSM identifica i gestiona els seus Grups d'interès segons el seu criteri i metodologia.

A BSM aquest any, hem desenvolupat el Projecte de Parts interessades amb l'objectiu d'actualitzar els seus Grups d'interès i aprofundir en el diàleg que establim amb cadascun. A grans trets hem determinat que les parts interessades de BSM són la Ciutadania, les Entitats, l'Administració Pública, els Accionistes, el Personal i els Col·laboradors Contractuals. Amb tots aquests Grups existeix un diàleg, que en la majoria de casos, respon a l'aplicació d'una metodologia. (CIUTADANIA: Enquestes, ISC's, Canal de la transparència; PERSONAL: Comissions, comitès, reunions; COL-LABORACIONS CONTRACTUALS: Licitacions, convenis, contractes; ENTITATS: Emails, convenis, reunions).

Les empreses que conformen el Grup BSM desenvolupen les seves activitats de forma responsable, per això es realitzen accions dirigides a impactar positivament en la societat i en particular aquells Grups d'interès més vulnerables i a la vegada que es treballa per minvar els impactes negatius de les pròpies activitats.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2018

Subcontractació i proveïdors

El Grup BSM està subjecte a la Llei de Contractes del Sector Públic 9/2017, així com al Decret d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona de 24 d'abril de 2017. Les empreses del Grup incorporen en les seves contractacions mesures que s'alineen al Pla de contractació sostenible de l'ajuntament; socials, ambientals i d'innovació.

Salut i seguretat dels consumidors. Sistemes de reclamació

El Grup BSM disposa de sistemes que permeten la comunicació amb els consumidors i les consumidores. Totes les empreses del Grup responen abans de 30 dies resolent les queixes que es puguin haver identificat.

A BSM i al Grup TERSA no existeixen queixes ni reclamacions en matèria de seguretat i salut per part dels consumidors al llarg de l'any 2018.

A Parc d'Atraccions Tibidabo de totes reclamacions oficials rebudes al 2018, 18 reclamacions fan referència a temes de salut i seguretat essent 14 de seguretat i 4 de salut.

Informació fiscal

La Societat Dominant, excepte en l'activitat holding, les dependents del Grup TERSA, Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, Cementeris de Barcelona, S.A. i Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA tenen una bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts per la realització de determinades activitats compreses a l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, d'acord amb l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei de l'Impost de Societats.

Beneficis abans d'impostos	23.512.405 euros
Impostos	1.888.947 euros
Subvencions d'explotació	277.096 euros

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Formulació de les comptes anuals consolidats
i de l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2018

El Consell d'Administració de Barcelona de Serveis Municipals, SA en data 27 de març de 2019, i en compliment dels requisits establerts en l'article 253 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital i de l'article 37 del Codi de Comerç, procedeix a formular els Comptes anuals i l'Informe de gestió de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2018, els quals vénen constituïts pels documents annexos que precedeixen a aquest escrit.

Relació de membres del Consell d'Administració:

Il.Im. Sr. Eloi Badia Casas (President) 	Il.Im. Sr. Gerardo Pisarello Prados (Vicepresident)
Il.lma. Sra. Sònia Recasens Alsina 	Il.Im. Sr. Jaume Collboni Cuadrado
Il.lma. Sra. Maite Fandos Payà 	Il.Im. Sr. Jaume Ciurana LLevadot
Il.lma. Sra. Carina Mejias Sánchez 	Il.Im. Sr. Francisco Sierra López
Il.Im. Sr. Javier Mulleras Vinzia 	Il.lma. Sra. Mercedes Vidal Lago
Il.lma. Sra. Francina Vila Valls 	Il.Im. Sr. Jordi Coronas i Martorell
Sr. Jordi Campillo Gámez 	Sr. Climent Molins Borrell
Sra. Eulàlia Reguant i Cura 	Sr. Jordi Cases Pallarès (Secretari)

